

Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ühine jäätmekava 2018-2023

Tellijä: Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre
vallavalitsused

Koostaja: MTÜ Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskus

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	4
1. OMAVALITSUSTE ÜLDISELOOMUSTUS.....	5
1.1 Jõgeva vald.....	5
1.2 Mustvee vald.....	6
1.3 Peipsiääre vald.....	7
2. MTÜ IDA-EESTI JÄÄTMEHOOLDUSKESKUS	8
3. JÄÄTMEMAJANDUSE ÕIGUSLIKUD ALUSED	10
3.1 Euroopa Liidu jäätmekäitlust puudutavad õigusaktid	10
3.2 Üleriigiline jäätmemajanduslane seadusandlus	11
3.3 Riigi tasand.....	12
3.4 Omavalitsuste tasand	13
3.5 Ettevõtja/tootja tasand	13
3.6 Kodumajapidamine.....	14
4. JÕGEVA, MUSTVEE JA PEIPSIÄÄRE VALDADE HETKEOLUKORRA ÜLEVAADE	15
5. OMAVALITSUSTE JÄÄTMEKÄITLUSE ÜLEVAADE	17
5.1 Korraldatud jäätmevedu	17
5.2 Jäätmevaldajate register.....	18
5.3 Jäätmekäitluskohad.....	18
5.3.1 Liigiti kogutavad jäätmed	23
5.4 Jääkreostus.....	25
5.5 Üldised andmed kogutud jäätmekava kohta	27
5.5 Olmejäätmed.....	28
5.6 Segalmejäätmed.....	29
5.6.1 Segalmejäätmete koostis.....	30
5.7 Pakendijäätmed.....	31
5.8 Biolagunevad jäätmed	35
5.9 Ohtlikud jäätmed	38
5.10 Suurjäätmed	40
5.11 Ehitus- ja lammutusjäätmed	40
5.12 Probleemtoodete jäätmed	42
6. JÄÄTMETEKKE VÄLTIMINE.....	45
7. KESKKONNATEADLIKKUSE TÕSTMINE JA JÄRELEVALVE.....	46
7.1 Keskkonnateadlikkuse tõstmine	46
7.2 Järelevalve	47
8. JÄÄTMEHOOLDUSE ARENDAMISE RAHASTAMINE	48
9. JÄÄTMEKAVA RAKENDAMISE MÕJU KESKKONNALE.....	51
9.1 Endised saastunud jäätmete kõrvaldamiskohad ja jäätmete kõrvaldamise keskkonnamõju.....	51
9.1.1 Suletud prügilad Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdades	52
10. JÄÄTMEHOOLDUSE ARENDAMINE.....	53

10.1 Jäätmehoolduse korraldamise pikaajaline planeerimine	53
10.2 Ehitus- ja lammutusjäätmete taaskasutamine	53
10.3 Jäätmetekke vältimise, jäätmete sorteerimise, liigiti kogumise ja taaskasutamise suurendamine	54
10.4 Järelevalve tõhustamine.....	55
10.5 Jäätmete taaskasutamise eesmärgid.....	55
11. JÕGEVA, MUSTVEE JA PEIPSIÄÄRE ÜHINE JÄÄTMEKAVA 2018-2023	
TEGEVUSKAVA	58
Lisa 1. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade korraldatud jäätmeveo piirkonnad.....	64
Lisa 2. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade olmejäätmetest on liigiti kogutud (%) aastatel 2013-2016.....	132
Lisa 3. Maastikupilti kahjustav ja kasutusest väljas olevad hooned	133
Lisa 4. Jäätmekava kooskõlastamisega seotud dokumendid.....	142
Lisa 5. Jäätmekava avalikustamine	143

SISSEJUHATUS

Käesolev jäätmekava on koostatud MTÜ Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskuse (edaspidi IEJHK) liikmete – Jõgeva, Mustvee ning Peipsiääre valla – haldusterritooriumi kohta. Jäätmekava koostamisel on lähtutud *Jäätmeseadusest* ja “Riigi jäätmekava 2014-2020” eelnõus sätestatust ning lähtudes kehtivatest jäätmemajandust reguleerivatest õigusaktidest.

„Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ühine jäätmekava 2018-2023” on jäätmehooldust korraldav ja suunav valdkonna strateegiline arengukava, mis määrab kindlaks jäätmehoolduse eesmärgid, jäätmehoolduse arengusuunad ning tegevuskava aastateks 2018-2023. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ühise jäätmekava eesmärgiks on jäätmehoolduse arendamine, kavandamine ja korraldamine, järgides seejuures säästva tootmise ja tarbimise põhimõtteid.

Täiendavalt jäätmeseaduse nõuetele sisaldab jäätmekava veel piirkonna jäätmemajanduse olemasoleva olukorra kirjeldust, ülevaadet praegu kehtivatest õigusaktidest ning jäätmemajandusega seotud probleemidest. Jäätmekavas toodud eesmärgid ning investeeringute vajadus aastateks 2018-2023 on loetletud tegevuskava osas.

Jäätmekavas on tekkivate jäätmete koguse arvutamisel lähteandmeteks jäätmearuandluse infosüsteemi (edaspidi JATS) ja pakendiregistri andmed.

Jäätmekava realiseerimine sõltub lisaks Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdades toimuvatele arengutele ka laiemast üle-eestilisest jäätmekäitluse arengust ja üldisest majandusarengust. Seetõttu tuleb käesolevat dokumenti perioodiliselt üle vaadata ja ajakohastada.

1. OMAVALITSUSTE ÜLDISELOOMUSTUS

Joonis 1. Jäätmekavaga hõlmatud omavalitsused (allikas: OÜ Geodata Arendus, 2018)

1.1 Jõgeva vald

Jõgeva vald moodustus 24. oktoobril 2017, kui haldusreformi käigus ühinesid 4 omavalitsust: Jõgeva vald, Jõgeva linn, Torma vald ja Palamuse vald. Lisaks neljale omavalitsusele kuuluvad ühise Jõgeva valla koosseisu ka endise Pajusi valla Kaave küla ning endise Puurmani valla Jõune, Härjanurme, Pööra ja Saduküla külad.

Jõgeva vald asub Jõgeva maakonna keskosas. Omavalitsuse pindala on 1014 km². Vald piirneb põhjas Lääne-Virumaa Väike-Maarja vallaga ning Järvamaa Järva vallaga. Lõunas on piirinaabriteks Tartu ja Põltsamaa vallad, viimane on naabriks ka läänes. Idas on aga ühine

piir Mustvee vallaga. Tähtsamatest ühendusteedest läbivad valda Piibe maantee, Põltsamaa-Mustvee maantee ning Tallinn-Tapa-Tartu raudteeliin.

1. jaanuari 2018. aasta seisuga on Jõgeva vallas kokku 13 889 elanikku. Jõgeva valla keskmine asustustihedus on 13,7 in/km² kohta. Praeguse Jõgeva valla territooriumil on 97 asustusüksust, millest külasid 89, alevikke 7 ja 1 linn. Suurimad neist on Jõgeva linn ja Jõgeva alevik.

Jõgeva valla elamufondi moodustab 2751 eramut, 22 ridaelamuboksi ja 297 korterelamut. Kõige enam on eramaju endises Jõgeva vallas ja kortermajadest domineerib Jõgeva linn.

Vallas on 11 üldhariduskooli ja 10 koolieelset lasteasutust. Lisaks haridusasutustele on huvikoolidest esindatud Jõgeva muusikakool, Jõgeva kunstikool ja SA Kuremaa spordikool. Vallas toimetab ka neli huvierakooli.

Primaarsektoril on vallas oluline roll. Jõgeva valla tähtsamad majandusharud on põllumajanduslik tootmine, põllumajandus- ja metsasaaduste ümbertöötlemine. Suur osa elanikest on hõivatud ka kaubandus- ja teenindussektoris. Põllumajanduslik tootmine on vallas pikaajaliste traditsioonidega. Peamiselt tegeletakse loomakasvatuse ja teravilja tootmisega. Teenuste kättesaadavus on parem keskustes. Puudujääke teeninduses tingib valla äärealadel ebapiisav ühistranspordi kättesaadavus ning kontsentreeritus suurematele keskustele. Samas on oluline, et esmavajalikud teenused oleksid kättesaadavad kõigile valla elanikele.

1.2 Mustvee vald

27. oktoobril 2017 moodustus uus haldusüksus Mustvee vald. Haldusreformi käigus ühinesid 5 omavalitsust: Avinurme vald, Mustvee linn, Lohusuu vald, Saare vald ja Kasepää vald. Lisaks viiele omavalitsusele liitus Mustvee vallaga endise Torma valla koosseisus olnud Võtikvere küla.

Mustvee vald paikneb Jõgeva maakonna kirdeosas Peipsi järve looderannikul. Mustvee valla pindala on 614,5 km². Vald piirneb põhjas Ida- ja Lääne-Virumaaga. Lõunas on piirinaabriks Tartumaalt Peipsiääre ja Tartu vald. Läänes on ühine piir Jõgeva vallaga. Oluliseks transpordisõlmeks on Jõhvi-Tartu-Valga maantee.

1. jaanuari 2018. aasta seisuga on Mustvee vallas kokku 5643 elanikku. Mustvee valla keskmine asustustihedus on 9,1 in/km² kohta. Praeguse Mustvee valla territooriumil on 59 asustusüksust, millest külasid 56, alevikke 2 ja 1 linn. Suurimad neist on Mustvee linn, Lohusuu ja Avinurme alevikud ning Kääpa ja Kasepää külad.

Mustvee valla elamufondi moodustab 3239 eramut ja 64 korterelamut. Ainuüksi Mustvee valla Kasepää külas paikneb 1001 ühepereelamut, samas ühtegi korterelamut külas ei ole. Nii Mustvee linnas, Lohusuu kui ka Avinurme alevikes domineerivad eramajad.

Mustvee vallas on 5 koolieelset lasteasutust ja 5 üldhariduskooli. Huvihariduskoolidest tegutseb Mustvee linnas ka Mustvee Muusika- ja Kunstikool.

Mustvee vallas on ettevõtluses põhilisteks tegevusaladeks looduslike ja regionaalsete tingimuste tõttu metsandus ja puidu töötlemisega seotud valdkonnad, kalandus, põllumajandus ja kaubandus. Lisaks registreeritud ettevõtlusele on piirkonnale iseloomulik oma põllumajandussaaduste kasvatamine ja otseturustus Jõhvi-Tartu-Valga maantee ääres.

1.3 Peipsiääre vald

23. oktoobril 2017 moodustati uus haldusüksus Peipsiääre vald. Haldusreformi käigus ühinesid 5 omavalitsust: Alatskivi vald, Kallaste linn, Pala vald, Peipsiääre vald ja Vara vald.

Peipsiääre vald asub Tartu maakonna idaosas Peipsi järve läänerannikul. Omavalitsuse pindala on 652 km². Vald piirneb põhjas Jõgeva maakonnas oleva Mustvee vallaga. Valla lõunanaabriteks on Luunja ja Kastre vallad. Idas on piiriks Peipsi järv ja läänes on ühine piir Tartu vallaga.

1. jaanuari 2018. aasta seisuga on Peipsiääre vallas 5671 elanikku ning asustustihedus 8,6 in/km² kohta. Peipsiääre vallas on 89 asustusüksust: neist 1 linn, 4 alevikku ja 84 küla. Suuremad asulad on Kallaste linn, Alatskivi, Varnja, Kolkja ja Kasepää alevikud.

Peipsiääre valla elamufondi moodustavad 3320 eramut ja 91 kortermaja. Kõige enam eramuid asub Alatskivi alevikus.

Peipsiääre vallas on 5 üldhariduskooli, nendest 1 on keskkool, mis asub Alatskivi alevikus. Huvihariduskoolidest tegutseb Alatskivi alevikus Alatskivi Kunstide Kool.

Koolieelseid lasteasutusi on 6, neist 3 tegutsevad lasteaed-põhikoolina.

Peipsiääre vallas domineerivad kalapüüdmise ja töötlemisega seotud ettevõtted ja puidutööstusettevõtted. Asutatud on üksikuid kaubanduse ja teenindusega seotuid väikeettevõtteid. Vähesel määral tegutsevad ka (kodu)majutuse pakkumisega, kuid nende arvu ja tegevuse ulatuse kohta puuduvad korrektsed andmed.

2. MTÜ IDA-EESTI JÄÄTMEHOOLDUSKESKUS

2005. aastal asutati Torma valla eestvedamisel MTÜ Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskus. Organisatsiooni asutajaliikmeteks olid kuus endist omavalitsust (Jõgevamaalt Torma, Saare, Palamuse ja Jõgeva vald ning Tartumaalt Alatskivi vald ja Kallaste linn). MTÜ Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskus loodi kohalike omavalitsuste jäätmekäitluse korralduse tõhustamiseks. Enne haldusreformi, 1. oktoober 2017. aasta, oli kokku 12 liiget. 2018. aasta seisuga on IEJHK 3 liiget: Jõgevamaalt Jõgeva ja Mustvee vald ning Tartumaalt Peipsiääre vald (joonis 2).

Joonis 2. 22. veebruari 2018. aasta seisuga MTÜ Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskus liikmed (allikas: OÜ Geodata Arendus, 2018)

Omavalitsuste koostöö plussid:

- Kahe maakonna koostöö.

- Piirkonna iseloomustusest (hajaasustus) tulenevalt on ühistegevus odavam ja efektiivsem.
- MTÜ on asutustele ja organisatsioonidele sobivam partner kui 3 kohalikku omavalitsust eraldi.

Koostöö miinused:

- Omavalitsused on erineva iseloomuga, seetõttu on erinevad ka huvid ja probleemid.
- Volikogude erinev töövõimekus.
- Ametnike pädevus jäätmemajanduse küsimustes on ebaühtlane.

Siiani on liikmed delegeerinud MTÜ-le Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskus järgmised jäätmeseadusest tulenevad piirkonna jäätmehooldusalased ülesanded:

- Olmejäätmete käitlemiseks kontsessiooni läbi viimine;
- Korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmete veopiirkondade, jäätmeliikide, vedamise sageduse ja aja ning jäätmeveo tingimuste ja korralduse välja töötamine;
- Jäätmealaste andmebaaside ning registrite haldamine;
- IEJHK piirkonnas optimaalse ja põhjendatud jäätmekäitlushinna kujundamine.

Lisaks delegeeritud ülesannetele IEJHK:

- Koostab projekte ja rahataotlusi jäätmehoolduse arendamiseks ja investeringuteks;
- töötab ja viib ellu jäätmete vähendamise ning taaskasutamise programme;
- Korraldab jäätmejaamade/jäätmekogumiskohtade ja ohtlike jäätmete kogumispunktide rajamist, arendamist;
- Korraldab jäätmekäitlusalast arendus- ja selgitustööd ning teeb keskkonnateadlikkuse tõstmise alast propagandat;
- Edendab ja propageerib jäätmete sorteerimist ning liigiti kogumist ja taaskasutamist;
- Annab välja trükiseid projekti raames;
- Ühtsetel alustel jäätmehoolduseeskirja ja ühtse jäätmekava koostamine ja ajakohastamine.

3. JÄÄTMEMAJANDUSE ÕIGUSLIKUD ALUSED

3.1 Euroopa Liidu jäätmekäitlust puudutavad õigusaktid

Euroopa Liidu jäätmealased õigusaktid võib jagada kolme kategooriasse:

1. Raamküsimumusi käsitlevad õigusaktid:

- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus 1013/2006 (jäätmeevo määrus), millega kehtestatakse menetlused ja kontrollmeetmed jäätmesaadetistele olenevalt nende päritolust, sihtkohast ja marsruudist, veetavate jäätmete liigist ja käitlusviisist sihtkohta;
- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ (jätmete raamdirektiiv), millega kehtestatakse õiguslik raamistik jäätmete käitlemiseks ühenduses. Määratletud on põhimõisted ja kehtestatud olulised jäätmekäitlusnõuded, jäätmekäitlustoiminguid sooritavate asutuste või ettevõtjate loa- või registreerumiskohustus ja liikmesriikide kohustus koostada jäätmekavad. Sätestatud üldpõhimõtted nagu kohustus käidelda jäätmeid viisil, mis ei avalda kahjulikku mõju keskkonnale ega inimese tervisele, jäätmehierarhia kohaldamise soodustamine ja kooskõlas saastaja vastutuse põhimõttega nõue, mille kohaselt jäätmete kõrvaldamise kulud peab kandma jäätmevaldaja või eelmised jäätmevaldajad või selle toote tootja, millest jäätmed tekkisid;
- Euroopa Komisjoni otsus 2014/955/EL, millega kehtestatakse jäätmenimist.

2. Jäätmekäitlust käsitlevad õigusaktid:

- Nõukogu direktiiv 1999/31/EÜ (prügiladirektiiv), millega sätestatakse tehnilised nõuded prügilatele ja erinõuded prügi vastuvõtmisele prügilates ning kehtestatakse prügilate kategooriad ladestatavate jäätmete tüübi alusel;
- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2000/59/EÜ, millega sätestatakse nõuded laevaheitmete ja lastijäätmete vastuvõtmisele sadamatest;
- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta, millega sätestatakse nõuded õhku, vette või pinnasesse juhitava heite vältimiseks ja piiramiseks ning jäätmete tekke vältimiseks suurtes tööstuskäitistes.

3. Jäätmeevooge käsitlevad õigusaktid võib jagada omakorda kolmeks:

3.1. Laiendatud tootjavastutuse direktiivid:

- Pakendi ja pakendisüsteemi õigusaktide aluseks on Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 94/62/EÜ pakendi ja pakendijäätmete kohta. Sätestatakse nõuded pakendijäätmete vältimise, taaskasutamise ja ringlusse võtu ning pakendite korduskasutamise kohta;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta.

3.2. Ohtlikke aineid käsitlevad õigusaktid, mille eesmärk on piirata nende kasutamist toodetes ja tagada neid aineid sisaldavate jäätmete ohutu käitlus:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist;
- Nõukogu direktiiv 96/59/EÜ polüklooritud bifenüülide ja polüklooritud terfenüülide (PCB/PCT) kõrvaldamise kohta;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 850/2004 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist;
- nõukogu direktiiv 87/217/EMÜ asbestist põhjustatud keskkonnareostuse vältimise ja vähendamise kohta.

3.3. Teatavat tüüpi jäätmeid käsitlevad õigusaktid:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/21/EÜ kaevandustööstuse jäätmete käitlemise kohta;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 1257/2013 laevade ringlusse võtu kohta.

3.2 Üleriigiline jäätmemajandusalane seadusandlus

Eestis reguleerib kogu jäätmemajandust jäätmeseadus (RT I, 2004, 9, 52) koos oma alamaktidega. Jäätmeseaduses on püstitatud üleriigilised senise jäätmekäitluse praktilised piirangud ja jäätmehoolduse arendamise eesmärgid. Jäätmehooldust reguleeriv seadusandlus täieneb pidevalt. „Riigi jäätmekava 2014-2020“ (Eesti Vabariigi Valitsuse poolt vastuvõetud 13. juunil 2014.aastal) on kogu jäätmevaldkonda hõlmav arengudokument, milles kirjeldatakse olulisemaid jäätmevaldkonna arengu põhimõtteid ja meetmeid koos ettenähtava tegevusega ning see on aluseks ka omavalitsuse jäätmekava koostamisel. Suures plaanis on jäätmeseaduse eesmärk selles, et jäätmeid tekiks võimalikult vähe, võimalikult vähe ladestatakse prügilatesse ning võimalikult palju jäätmeid sorteeritakse ja toimuks liigiti kogumine.¹

Jäätmeseaduse paragrahv 22¹ ütleb jäätmehierarhia kohta järgnevalt:

- 1) jäätmekäitluse eelistatuid meetodeid on jäätmetekke vältimine;
- 2) korduskasutuseks ettevalmistamine;
- 3) ringlussevõtt;
- 4) muu taaskasutamine nagu energiakasutus;
- 5) kõige vähem soovitatav meetod on jäätmete kõrvaldamine prügilasse.²

Pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteem peab olema kohaliku omavalitsuse tasandil korraldatud selliselt, et saavutatakse pakendiseaduses toodud pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutuse eesmärgid ja kehtestatud sihtarvud ning jäätmeseaduses sätestatud

¹ Riigi jäätmekava 2014-2020. Keskkonnaministeerium.

https://www.envir.ee/sites/default/files/riigi_jaatmekava_2014-2020.pdf (12.03.2018)

² Riigi Teataja. Jäätmeseadus (§ 22¹). (vastu võetud 09.11.2011, jõustumine 10.11.2011)
<https://www.riigiteataja.ee/akt/114062013006> (12.03.2018)

jäätmekäitluse üldised eesmärgid. Pakendiseadus sätestab pakendile ja pakendi kasutamisele esitatavad üldnõuded, pakendi ja pakendist tekkivate jäätmete vältimise ja vähendamise meetmed, pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteemi korralduse ning vastutuse kehtestatud nõuete täitmata jätmise eest.

Pakendiseaduse paragrahv 36 lõige 2 sätestab taaskasutamise sihtarvud:

- 1) pakendijäätmete kogumassist vähemalt 60 protsenti kalendriaastas;
- 2) pakendijäätmete kogumassist ringlusse võetuna vähemalt 55 ja mitte rohkem kui 80 protsenti kalendriaastas.

Seejuures tuleb pakendiettevõtjal taaskasutada pakendimaterjali liike kalendriaastas vähemalt järgmises ulatuses:

- 1) 70% klaasijäätmete kogumassist ringlusse võetuna;
- 2) 70% paberi- ja kartongijäätmete kogumassist, kusjuures 60% kogumassist ringlusse võetuna;
- 3) 60% metallijäätmete kogumassist ringlusse võetuna;
- 4) 55% plastijäätmete kogumassist, kusjuures 45% plastijäätmete kogumassist ringlusse võetuna ja 22,5% plastijäätmete kogumassist uuesti plastiks töödelduna;
- 5) 45% puidujäätmete kogumassist, kusjuures 20% kogumassist ringlusse võetuna.

Muu pakendimaterjal tuleb taaskasutada võimalikult suures koguses vastavalt olemasolevatele tehnilistele võimalustele ja majanduslikule põhjendatusele.³

3.3 Riigi tasand

Keskkonnaministri ülesanne on töötada välja riigi jäätmekava, mis annab jäätmehoolduse korraldamiseks suunised ning õigusaktid, et kavandatud plaane ja eesmärgid võimalikult hästi ellu viia.

Keskkonnaministeeriumi valitsemisalas tegutsevad valitsusasutused on Keskkonnaamet ja Keskkonnainspeksioon. Keskkonnaamet annab keskkonnakomplekslube, jäätmelube ja ohtlike jäätmete käitluslitsentse, samuti registreerib jäätmeluba mittevajavaid jäätmekäitlejaid, teostab riiklikku järelevalvet ning kohaldab riiklikku sundi seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses. Oma ettepanekute kaudu annab Keskkonnaamet hinnangu omavalitsuse jäätmekavale, jäätmehoolduseeskirjale ning korraldatud jäätmeveo hankedokumentidele. Keskkonnainspeksiooni põhiülesanne on teostada keskkonnajärelevalvet riiklikul tasandil ning kohaldada riiklikku sundi seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses.

Keskkonnaministeeriumi hallatav riigiastutus on Keskkonnaagentuur, mille tegevusvaldkond on riikliku keskkonnaseire programmi täitmine, keskkonnavaldkonna riigisiseste ja rahvusvaheliste aruannete koostamine, keskkonnaseisundile hinnangute andmine, elutähtsate teenuste, sh ilmaprognoosi tagamine ning seirejaamade, -vahendite ja –seadmete pidamine ja uuendamine.

³ Riigi Teataja. Pakendiseadus (§ 36 lg 2). (vastu võetud 24.04.2008, jõustumine 31.05.2008)
<https://www.riigiteataja.ee/akt/104042012006> (15.03.2018)

3.4 Omavalitsuse tasand

Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusele on jäätmehooldus üks omavalitsuse kohustuslikest tegevustest. Täiendavaid suuniseid selleks annab veel jäätmeseadus, riigi jäätmekava ning paljud teised seadused ja määrused. Lisaks riiklikult pandud kohustustele saab omavalitsus ise reguleerida oma territooriumil jäätmehooldust volikogude poolt kehtestatud õigusaktidega.

Jäätmeseadusest tulenevalt on omavalitsuste kohustuseks:

- korraldada jäätmete sortimist, sealhulgas liigiti kogumist, et võimaldada nende taaskasutamist võimalikult suures ulatuses;
- korraldada oma haldusterritooriumil olmejäätmete kogumist ja korraldatud jäätmeveo rakendamist;
- korraldada jäätmeveoga hõlmatud jäätmete taaskasutamist või kõrvaldamist;
- arendada jäätmehooldust oma haldusterritooriumil, mis tähendab jäätmealase teabe levitamist, jäätmealast nõustamist ja jäätmehoolduse kavandamist või muud tegevust, mille eesmärk on vältida või vähendada jäätmeteket ning tõsta jäätmehoolduse taset;
- koostada jäätmehoolduse arendamiseks jäätmekava, mis peab sisaldama jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamist toetavaid tegevusi (koos tähtaegadega konkreetsete jäätmeliikide kaupa) ning jäätmehoolduse rahastamist;
- koostada ja kinnitada jäätmehoolduseeskiri;
- teha jäätmehoolduseeskirja täitmise üle pidevat järelevalvet.⁴

Kohaliku omavalitsuse jäätmekavast ja jäätmehoolduseeskirjast lähtuvalt saavad jäätmetekitajad suunised kuidas elu- või tegevuskohas jäätmeteket vältida, jäätmeid koguda ja käidelda. 2014. aastal vastu võetud riigi jäätmekava annab veelgi suurema ülesande omavalitsustele jäätmetekke vältimisele ning jäätmete liigiti kogumise edendamisele ja ringlusse võtu suurendamisel. Jäätmehoolduse korraldamisel omavad suurt rolli jäätmekogumiskohad ja jäätmejaamad.

Jäätmekäitlusalast tegevust kohalikes omavalitsustes reguleerivad kohaliku omavalitsuse arengukava, jäätmekava, jäätmehoolduseeskiri ning jäätmevaldajate registri põhimäärus.

3.5 Ettevõtja/tootja tasand

Paljude ettevõtete jäätmekäitlus sõltub otseselt nende tootmise või teenuste spetsiifikast. Tavavaldkonnas tegutsevad ettevõtted peavad lähtuma üldjuhul kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjast. Spetsiifilisemate valdkondade ettevõtete jäätmekäitlust reguleerivad jäätmeluba, jäätmekäitleja registreerimistõend ja ohtlike jäätmete käitluslitsents. Liigiti kogutud jäätmete, sh ohtlike jäätmete üleandmiseks ei saa nad kasutada avalikke

⁴ Jäätmehoolduse organisatsioonilised aspektid ja kohustused (alusdokument 12. juuni 2014).
http://www.envir.ee/sites/default/files/organisatsioonilised_aspektid_ja_kohustused.pdf (30.03.2018)

kogumispunkte. Ka tootmisprotsessis tekkinud jäätmete nõuetekohane käitlemine tuleb ettevõtjale endal korraldada. Jäätmeluba või keskkonnakompleksluba omavad isikud ei pea liituma korraldatud jäätmeveoga. Ettevõtte tasandiga on tihedalt seotud tootja vastutuse põhimõte.

Pakendijäätmete ja probleemtoodete osas on teatud ettevõtete tootjavastutuse kohustuste täitmiseks loodud taaskasutusorganisatsioonid ja tootjavastutusorganisatsioonid. Taaskasutusorganisatsioon on pakendiseaduse kohaselt keskkonnaministri akrediteeringuga juriidiline isik, kelle asutajad ja liikmed on pakendiettevõtjad või nende moodustatud juriidilised isikud, kus pakendiettevõtjad on liikmed, osanikud või aktsionärid.

Tootjate ühendus ehk tootjavastutusorganisatsioon on mittetulundusühing või muu majanduslikku tulu mittetaotlev organisatsioon, mille liikmeteks on üksnes tootjad või tootjate ühendused ning mille üks eesmärke on teatud liiki probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumise ja taaskasutamise korraldamine või finantseerimine.

Eestis tegutsevad tootjavastutusorganisatsioonidena järgmised tootjavastutus- ja taaskasutusorganisatsioonid:

- Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO) MTÜ – tegeleb pakendi tootmise, kauba pakendamise, pakendatud kauba maale toomise ning müügiga tegelevate ettevõtetega;
- OÜ Eesti Pakendiringlus – pakendite taaskasutusorganisatsioon, mis korraldab üleriigiliselt pakendite kogumisvõrgu ja pakendijäätmete taaskasutamist;
- Tootjavastutusorganisatsioon (TVO) OÜ – üleriigiline pakendite kogumisvõrgu ja pakendijäätmete taaskasutamise korraldamine;
- Eesti Pandipakend OÜ- taaskasutusorganisatsiooni eesmärgiks on täita pakendiaktsiisi ja pakendiseadusest pakendiettevõtjatele tulenevad taaskasutuskohustused;
- MTÜ Eesti Elektroonikaromu – elektri- ja elektroonikaseadmete tootjavastutusorganisatsioon, mille põhitegevuseks on kasutatud elektroonikaseadmete kogumise ja taaskasutamise korraldamine vastavalt õigusaktides sätestatud nõuetele;
- MTÜ EES Ringlus – tootjavastutusorganisatsioon elektri- ja elektroonikaseadmete ning patareide ja akude tootmise ja müügiga tegelevatele ettevõtetele;
- Ekogaisma Eesti OÜ - tootjavastutusorganisatsioon, mis korraldab lambijäätmete kokku kogumist ja ümbertöötlusse suunamist;
- MTÜ Rehvinglus – tootjavastutusorganisatsioon, mis osutab oma liikmetele vanarehvide kogumise ja taaskasutamise korraldamise teenust.

3.6 Kodumajapidamine

Kodumajapidamise tasandil on vaja jäätmete käitlemisel juhendada eelkõige kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjast, mis järgib riigi jäätmepoliitika eesmärgi ja õigusaktide nõudeid.

Olmejäätmete käitlussüsteemi toimimise edukus sõltub otseselt kodumajapidamiste teadlikkusest ja valmisolekust jäätmete liigiti kogumisel kaasa lüüa. Kodumajapidamise tasandil on olulisteks tegevusteks liitumine korraldatud jäätmeveoga, olmejäätmete sortimine

tekkekohas, sealhulgas pakendi ja pakendijäätmete eraldi kogumine, ohtlike jäätmete eraldamine ja nende viimine kogumispunkti jm.

4. JÕGEVA, MUSTVEE JA PEIPSIÄÄRE VALDADE HETKEOLUKORRA ÜLEVAADE

Enne haldusreformi oli IEJHK liikmetel vastu võetud järgmised jäätmekavad:

- Jõgeva valla, Palamuse valla, Torma valla, Mustvee linna, Avinurme valla, Kallaste linna, Saare valla, Tabivere valla, Alatskivi valla ja Vara valla ühine jäätmekava 2015-2020;
- Kasepää valla ja Lohusuu valla ühine jäätmekava 2017-2020;
- Jõgeva linna jäätmekava 2013-2020;
- Pajusi, Puurmani ja Põltsamaa valla ühine jäätmekava 2016-2021.

Endistes Pala ja Peipsiääre valdades puudub jäätmekava.

Kõigi IEJHK liikmete jäätmekavade eesmärkide püstitamisel lähtuti Riigi jäätmekavast 2014-2020. Jäätmekavade peamine eesmärk oli jäätmetekke vähendamine, jäätmete taaskasutamise suurendamine, tekkivate jäätmete ohtlikkuse vähendamine, järelevalve tõhustamine ja keskkonnateadlikkuse suurendamine.

Jäätmeseadus ja haldusreformi käigus liitumine tingisid uue ühtse jäätmekava koostamise. Uus jäätmekava annab ülevaate Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade analüüsist terviklikuna. Paralleelselt koostatakse jäätmekava ja jäätmehoolduseeskirjad.

Jäätmehoolduse eesmärkide saavutamiseks rakendatakse järgmisi meetmeid: jäätmehoolduse korraldamise pikaajaline planeerimine, seire- ja järelevalvesüsteemi tõhustamine, elanike keskkonnateadlikkuse tõstmine jäätmetekke vähendamiseks, jäätmehoolduse infrastruktuuri arendamine ning ehitus- ja lammutusjäätmete taaskasutamine.

Varasemates jäätmekavades seatud eesmärkidest võib lugeda täidetuks:

- Segaolmejäätmete kogumiseks ja veoks korraldatud olmejäätmete konkursi korraldamine, va. Peipsiääre valla Pala ja Peipsiääre piirkonnas, kus jäätmekava koostamise ajal toimub kontsessiooni läbiviimine;
- Jõgeva linnas on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud järgmiste jäätmeliikide jäätmekogumisteenused ja- veoteenused: segaolmejäätmed, paber ja kartong ning biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed;
- Jäätmevaldajate registri ajakohast pidamist;
- Jäätmehoolduseeskirjade uuendamine;
- Ohtlike jäätmete kogumisringi korraldamist;
- Jäätmete maksimaalne liigiti kogumine kohtsortimise edendamise kaudu ja jäätmete taaskasutusse suunamine;
- Prügistatud alade koristamine;
- Jõgeva jäätmejaamas on säilitatud nii tava- kui ka eriliigiliste jäätmete üleandmiseks vajalike tingimuste säilitamine ja loomine;

- Jäätmekäitluselast infot sisaldavate artiklite koostamist ja voldikute väljaandmist (nii eesti kui vene keeles).

Haldusreformi käigus liitus Jõgeva vallaga 4 küla endisest Puurmani vallast (Jõune, Härjanurme, Pööra ja Saduküla külad) ja 1 küla Pajusi vallast (Kaave küla). Piirkonna kehtivas jäätmekavas on kirjeldatud jäätmealast infot kogu valla mitte külade kaupa, seepärast on nende külade kohta info puudulik.

Eesmärkide täitmiseks on koostatud jäätmekava tegevuskava (peatükk 11), kus on märgitud tegevused ja nende vahetud tulemused, samuti eeldatav täitmisperiood, rahastamisallikad ning täitja. Järgneva viie aasta jooksul tuleks jätkata tegevuskavas kirja pandud eesmärkide täitmisega.

5. OMAVALITSUSTE JÄÄTMEKÄITLUSE ÜLEVAADE

Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ühtse jäätmekava tegemisel on kogutud ja käideldud jäätmeliikide ja koguste hindamise aluseks võetud riikliku jäätmestatistika andmed ja muid asjakohaseid materjale. Riikliku jäätmestatistika puhul tuleb arvestada, et andmed on üldistatud. Paljud jäätmekäitlejad teenindavad mitut omavalitsust korraga ning jäätmed satuvad jäätmekäitluskohta koos, ilma et oleks täpselt eristatud kui palju jäätmeid koguti ühest või teisest omavalitsusest.

Ühtne jäätmekava on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava osa, mis käsitleb liikmesomavalitsuste jäätmehoolduse arendamist. Igasuguse arendamise aluseks on täpne ülevaade olemasolevast olukorrast.

5.1 Korraldatud jäätmevedu

Jäätmekava koostamise ajal on IEJHK liikmesomavalitsustes neli toimivat korraldatud jäätmeveo veopiirkonda. Esimeses veopiirkonnas on endised Torma, Jõgeva, Palamuse, Saare, Avinurme, Vara ja Alatskivi vallad ning Mustvee ja Kallaste linnad, kus veoperioodi kestus on 01. oktoobrist 2016 kuni 30. september 2021. Teises veopiirkonnas on endised Lohusuu ja Kasepää vallad, kus veoperioodi kestus on 01. august 2017 kuni 30. september 2021. Kolmas veopiirkond on Jõgeva linn, kus veoperiood algas 01. märts 2018 ning kestab 30. september 2021. Neljanda veopiirkonna moodustavad Kaave, Saduküla, Härjanurme, Jõune ja Pööra külad, veoperiood algas 1. mai 2016 ja kestab kuni 30. aprill 2019. Jäätmekava koostamise hetkel on Peipsiääre vallas Pala ja Peipsiääre piirkonnas korraldatud jäätmevedu korraldamata, kuna vallaelanike arv mõlemas piirkonnas jäi enne haldusreformi alla 1500 elaniku. Vastavalt Jäätmeseaduse paragrahv 135 lõige 2 kohaselt kohaliku omavalitsuse üksus, mille haldusterritooriumil elab vähem kui 1500 inimest, korraldatud jäätmeveo korraldamise kohustus käesoleva seaduse paragrahvide 66-69 tähenduses ei laiene. Jäätmekava koostamise ajal koostati ja võeti vastu Peipsiääre valla uued õigusaktid ning esimesel võimalusel viiakse läbi korraldatud jäätmeveo hange.

Korraldatud jäätmeveoga on hõlmatud segaolmejäätmete kogumine ja vedu, v.a Jõgeva linnas, kus on lisaks segaolmejäätmetele 36 ja enama korteriga elamute ning koolide ja lasteaedadel paberi- ja kartongijäätmed ning 36 ja enama korteriga elamute ning selliste ühiskondlike ja ärihoonete (kauplused, laod) jäätmevaldajatel (selle jäätmetekkega üle 20 kg nädalas) biolagunevad tahked köögi- ja sööklajäätmed (toidujäätmed). Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka teisi olmejäätmete liike või muid jäätmeid, kui see on vajalik jäätmeseaduse nõuete täitmiseks või seda tingib oluline avalik huvi. 2021. aasta septembri lõpus, kui kõigil lõppeb veoperiood, on võimalik moodustada kõigi IEJHK liikmetega üks veopiirkond.

Korraldatud jäätmeveoga liitumine on kohustulik omavalitsuste poolt määratud veopiirkonnas (lisa 1). Jäätmevaldaja loetakse liitunuks korraldatud jäätmeveoga elu- või tegevuskohajärgses

jäätmeveo piirkonnas. Korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest on vabastatud isikud, kellel on jäätmeluba või kompleksluba ning liitumisest erandkorras vabastatud jäätmevaldajad (kui kinnistul ei elata või kinnistut ei kasutata).

5.2 Jäätmevaldajate register

Jäätmeseaduse alusel peab kohaliku omavalitsuse organ asutama oma määrusega jäätmevaldajate registri ning kehtestama registri pidamise korra. Jäätmevaldajate registri pidamise eesmärgiks on ülevaate saamine kõikidest piirkonna jäätmevaldajatest, nendega seotud jäätmetekkekohtadest ja- mahtudest ning jäätmete veo tagamine.

Jäätmevaldajate registris kajastuvad järgmised andmed:

- 1) jäätmetekkekohad ja jäätmeveokohtadega seotud jäätmevaldajate andmed;
- 2) jäätmetekkekohtade hetkestaatused;
- 3) jäätmeveopiirkond;
- 4) korraldatud jäätmevedu teostava firma andmed vastavalt kehtestatud jäätmeveopiirkondadele;
- 5) päringud ja kaardieristused vastavalt registris fikseeritud andmetele;
- 6) jäätmeveo korraldanud jäätmevedaja poolt esitatud aruandlus jäätmetekkekohale paigaldatud jäätmemahutitest, veo mahtudest ning jäätmevedaja ja jäätmevaldaja esindajate vahel sõlmitud lepingutest.

IEJHK kõikidel liikmetel on jäätmevaldajate register KOVGIS EVALD jäätmemoodul, mille arendajaks on OÜ Geodata Arendus ja lahendus on X-tee kaudu liidestatud e-kinnistusraamatu, äriregistri, aadressiandmete süsteemi ja Eesti rahvastikuregistriga.

Jõgeva vallas on jäätmevaldajate registris jäätmetekkekohti 2503 (sh lühi- ja pikaajalised vabastused, ühiskasutused). Mustvee vallas on jäätmevaldajate registris jäätmetekkekohti 2069 (sh lühi- ja pikaajalisi vabastusi, ühiskasutust) sh suveperioodil. Peipsiääre vallas on jäätmevedajate registris jäätmetekkekohti 1311.

5.3 Jäätmekäitluskohad

Jäätmekavaga hõlmatud omavalitsustele on lähim koht tavajäätmete nõuetekohaseks kõrvaldamiseks Jõgevamaal Mustvee vallas Vötikvere külas asuv Torma prügila (joonis 3). Prügila tegutseb aastast 2001 ning vastab keskkonnanõuetele. Torma prügila toetab Jõgevamaal asuvate omavalitsuste väljaarendatud jäätmete kogumise infrastruktuuri. Prügila arendamisel nähakse ette selle kujundamist piirkonnakeskseks jäätmekäitluskohaks, mis toetaks väiksemaid jäätmejaamasid ja jäätmekogumiskohti.

Prügilas võetakse vastu praktiliselt kõiki tavajäätmeid, sh ehitus- ja lammutusjäätmeid ning olmes tekkivaid ohtlikke jäätmeid ja asbesti sisaldavaid jäätmeid (nt eterniiti). Torma prügila on lähim koht, kus hetkel on nii elanikel kui ettevõtetel võimalik üle anda sorteerimata olmejäätmeid ja segaehitusjäätmeid. Samuti pakub prügila lammutamisteenust ning ehitus-

lammutusjäätmete kogumise ja veoteenust. Kokkuleppel omavalitsustega paikneb Torma prügilas Jõgeva (ainult Torma piirkond) ja Mustvee valla piirkondlik jäätmejaam.

Käesolevaks ajaks on prügila täitunud 90% ulatuses ning vaba ladestusmahtu on ca 20 000 tonni. Arvestades, et viimasel aastal on olnud ladestusmaht 4000-5000 tonni, on prügila järgnevatel aastatel jätkuvalt töös. Esimene ladestusala suleti 2009. aastal, kuid on hetkel lõplikult korrastamata, kuna see korrastatakse koos teiste ladestusaladega. Järelhooldust teostatakse prügila igapäevase seire korras ning kuni prügila on aktiivses kasutuses, ei ole ettenähtud määrusekohast järelhooldus režiimi (st harvemat seiret kui töötava prügila puhul).

Joonis 3. Torma prügila maa-ala koos laiendusega (allikas: Amestop OÜ, 2018)

- **Ala nr 1** – tegemist on Torma prügila olemasolevate ladestusaladega, millede korrastamise kohta teostatakse hetkel keskkonnamõju hindamist ning koostatakse korrastamiskava. Hetkel on ladestusalad täitnud ca 90% ulatuses;
- **Ala nr 2** – tegemist on olemasoleva Torma prügila tehnosalaga, kus on nõrgvee kogumis- ja käitlusrajatised. Planeeritava tegevuse laiendamise korral on prügilal plaanis välja ehitada kaasaegsed võimalused liigiti kogutud jäätmete üleandmiseks. Tegemist oleks jäätmekäitluskeskuse „jäätmejaama“ osaga, kus saaks vastu võtta ja hoiustada elektroonikajäätmeid, ohtlikke jäätmeid, pakendijäätmeid, metallijäätmeid jne;
- **Ala nr 3** – tegemist oleks hoonestusalaga, kus ehitatakse välja jäätmete ümberlaadimise võimalused edasiseks töötlemiseks suunatavatele olmejäätmetele. Hoonestusalale tuleks rajada ka täiendav nõrgvee kogumisebassein, koos esmase töötlusega, et vältida olemasoleva nõrgveepuhasti ülekoormust just sademeterohketel perioodidel;
- **Ala nr 4** – tegemist oleks kompostimisalaga, kuhu ehitatakse välja nõuetekohane kompostimisplats, mis võimaldab töödelda nii liigiti kogutud biolagunevaid jäätmeid (haljastusjäätmed ning köögijäätmed) kui ka töödelda reostunud pinnast. Ala suurus peaks

võimaldama kasutada vastavalt vajadusele klassikalist avatud kompostimist kui ka suletud kompostimistehnoloogiat (nt kottkompostimine). Hetkel lähipiirkonnas selline võimekus puudub;

- **Ala nr 5** – tegemist oleks alaga, kus oleks võimalik koguda ja töödelda erinevaid ehitus- ja lammutusjäätmeid.

IEJHK piirkonnas asuvatest jäätmekäitluskohtadest annab ülevaate tabel 1. Vastavalt Keskkonnaregistri andmetele ei ole endises Avinurme, Saare, Alatskivi, Vara, Puurmani valla Härjanurme, Pööra, Jõune külates ning endise Pajusi valla Kaave külas jäätmekäitluskohti. IEJHK piirkonnas ei ole sulgemist vajavaid prügilaid (peatükk 9.1.1)

Tabel 1. Jäätmekäitluskohad Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdades (allikas: Keskkonnaregister, 2018)

Nimetus	Käitaja	Asukoht	Tegevuse liik
Turu vanapaberipunkt	Eesti Vanapaber OÜ	Jõgeva vald, Jõgeva vallasisene linn	Tavajäätmete käitluskoht
Turu 13 vanametallipunkt	CRONIMET Eesti Metall OÜ	Jõgeva vald, Jõgeva vallasisene linn	Jäätmejaam, Ohtlike jäätmete käitluskoht,
Torma veisefarm	Torma Põllumajandusosaühing	Jõgeva vald, Torma alevik	Ümberlaadimisjaam, vaheladu
Siimusti tootmisbaas	Moreen OÜ	Jõgeva vald, Kurista küla	Muu tegevus, Ümberlaadimisjaam, vaheladu
Siimusti autolammutuskoda	Semako Romulad OÜ	Jõgeva vald, Siimusti alevik	Autolammutuskoda
Saduküla veisefarm	Härjanurme Mõis OÜ	Jõgeva vald, Saduküla küla	Tavajäätmete käitluskoht
Lauda pinnasetäite koht	Sadala Mahe OÜ	Jõgeva vald, Leedi küla	Muu tegevus
Laiuse põllumajandusjäätmete käitluskoht	Laiuse Põllumajanduse OÜ	Jõgeva vald, Laiusevälja küla	Muu tegevus

Järvepera veisefarm	Paunvere Agro OÜ	Jõgeva vald, Järvepera küla	Muu tegevus
Jõgeva linna jäätmejaam	Epler & Lorenz AS	Jõgeva vald, Jõgeva vallasisene linn	Jäätmejaam, Ohtlike jäätmete käitluskoht,
Torma prügilala	Amestop OÜ	Mustvee vald, Mustvee vallasisene linn	Tavajäätmeprügilala

Elanikel on võimalik eelsorteeritud jäätmed viia jäätmekogumiskohtadesse ja jäätmejaamadesse (k.a Torma prügilasse). Jäätmekogumiskohtade ja jäätmejaamade ehitamist on finantseeritud fondide kaudu ning omavalitsused on panustanud omafinantseeringuga. Enne haldusreformi oli pea igas omavalitsuses vähemalt üks jäätmekogumiskoht, v.a Mustvee ja Kallaste linn, Lohusuu ja Peipsiääre piirkond. Jõgeva linnas on jäätmejaam. IEJHK liikmed ehitasid jäätmekogumiskohad, kuna sel ajal sai valida kas ehitatakse jäätmejaam detailplaneeringuga või jäätmekogumiskoht. Jäätmekogumiskohtades võetakse siiani tasuta vastu erinevaid jäätmeliike, et vältida ebaseaduslike jäätmete mahapanekukohtade teket. Lohusuu piirkonna ja Mustvee linna elanikud kasutasid jäätmete äraandmiseks erinevaid võimalusi näiteks Kasepää jäätmekogumiskohta või Torma prügilat. Samuti puudus jäätmekogumiskoht Kallaste linnas ning seepärast korraldas linnavalitsus kogumisringe. Nüüd on Peipsiääre vallal soov teha Alatskivi jäätmekogumiskohast piirkondlik jäätmejaam, selleks peab ala laiendama, et oleks võimalik vastu võtta kõik jäätmeliigid, mis õigusaktides on toodud ning kindlasti soovitakse soetada autokaalu. Jäätmekava koostamise ajal mõeldakse kuidas ja kuhu jätta alles jäätmekogumiskohad või kas on mõnda piirkonda vaja juurde ehitada. Kui omavalitsus peaks otsustama hakata jäätmekäitluskohta/jäätmejaama teise kohta ehitama, tuleb rajamisel arvestada jäätmekogumiskoha/jäätmejaama kaugust olulisematest keskustest, et ühildada elanike tegemistega sorteeritud jäätmete üleandmise võimalused ning vältida selleks lisakulutuste tegemist. Jäätmete kõrvaldamisel ja taaskasutamisel tuleb järgida läheduse põhimõtet.

2017. aasta sügisel sõlmisid koostööleppe endised Torma, Saare, Avinurme, Lohusuu ja Kasepää vallad, Mustvee linn ning Torma prügilala, mille sisuks on Torma prügilala kasutamine kui piirkondlik jäätmejaam. Elanikud saavad ära anda tasuta ohtlikke jäätmeid, teiste eest peavad maksma vastavalt kehtestatud hinnakirjale. 2018. aasta jooksul ajab Mustvee vald vajalikud maatoimingud korda, et Kasepää jäätmekogumiskoha alune maa saaks munitsipaalomandisse. Kasepää jäätmekogumiskoht asub logistiliselt soodsas asukohas ning tulevikus on võimalik Kasepää jäätmekogumiskoht vajadusel ümber ehitada jäätmejaamaks. Olemasolevatesse jäätmekogumiskohtadesse (Avinurme, Kääpa ja Voore) on võimalik erinevaid jäätmeliike ära viia. Vald peab mõtlema kas on vajalik ja/või võimalus jäätmekogumiskohad avatuna hoida ja milliseid jäätmeliike vastu võetakse.

Jõgeva linnas on olemas jäätmejaam, mida haldab alates 2014. aasta juulist Epler ja Lorenz AS koostöös Jõgeva Veevärk OÜ-ga. Jäätmejaama kõrval asub kompostimisväljak, kuhu on võimalik ära anda aia- ja haljastusjätmeid. Jõgeva linna jäätmejaam teenindab ka endise Jõgeva, Palamuse ja Torma valla ning endise Puurmani (Jõune, Pööra, Härjanurme, Saduküla) ja Pajusi valla (Kaave küla) elanikke. Jõgeva linna jäätmejaama ala tuleb laiendada, et saaks vastu võtta kogu valla biolagunevad jäätmed ning rohkem ehitus- ja suurjäätmeid. Samuti on vaja soetada autokaal.

Peipsiääre valla piirkonnas puudub piirkondlik jäätmejaam. Olemas on jäätmekogumiskohad nii Alatskivil, Varal kui ka Palal. Põdra külas on olemas komposteerimisväljak.

IEJHK piirkonnas asuvatest jäätmekäitluskohtadest/jäätmejaamadest annab ülevaate tabel 2.

Tabel 2. Jäätmekäitluskoht/jäätmejaam Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre vallas

Kogumispunkti asukoht	Vastu võetakse
Jõgeva vald	
Vaimastvere küla, Siimusti, Kuremaa, Jõgeva ja Laiuse alevikud	Ohtlikud jäätmed (Laiuse ja Kuremaa alevikes), metallijätmed, pakendijätmed, paberi- ja kartongijätmed, suuregabariidilised jäätmed, elektri- ja elektroonikaseadmed, vanapaber.
Palamuse alevik	Ohtlikud jäätmed, suuregabariidilised jäätmed, elektri- ja elektroonikaseadmed, metallijätmed. Teine ohtlike jäätmete kogumiskonteiner asub Palamuse alevikus Palamuse Päästekomando juures (O. Lutsu 5 A)
Jõgeva linn	Pakendijätmed, paber ja kartong, metallid, elektri- ja elektroonikaseadmed, patareid, ohtlikud jäätmed võetakse tasuta vastu. Teised jäätmed vastavalt hinnakirjale. OÜ Jõgeva Veevärk võtab oma territooriumil (reoveepuhasti kompostimisväljak) eelneval kokkuleppel elanikkonnalt vastu ainult puuoksi, puulehti ei võeta vastu.
Torma ja Sadala alevikud	Paberi- ja pakendijätmed. Sadala koolis juures vanapaberikonteiner.
Mustvee vald	
Mustvee linn	Ohtlike jäätmete konteiner (Narva tn 9d), lisaks asuvad linnas paberi- ja pakendikonteinerid.
Kasepää küla	Elektri- ja elektroonikaseadmed, paberi- ja kartongijätmed, vanad rehvid, kasvuhoonekile, klaaspakendit ja vanametalli.
Kääpa ja Voore külad	Suuregabariidilised jäätmed, metallijätmed, ohtlikud jäätmed, elektri- ja elektroonikaseadmed, paberi- ja kartongijätmed, vanad rehvid, pakendijätmed ja vanapaber.
Torma prügila, Võtikvere küla (Mustvee ja Jõgeva valla Torma piirkonna piirkondlik jäätmejaam)	Paber- ja kartongpakend, plastpakend, põllumajanduspakend, silokile, segapakend, klaaspakend, vanarehvid, liigiti kogutud tellised, betoon ja kivid, puidujätmed, süvenduspinnas, segaehitusjätmed, asbesti sisaldavad jäätmed, segaolmejäätmed, suuregabariidilised jäätmed, olmes tekkinud ohtlikud jäätmed.
Avinurme alevik	Elektri- ja elektroonikaseadmed, suuregabariidilised jäätmed, ohtlikud jäätmed, paberi- ja kartongijätmed, pakendid, majapidamises

	tekkivad ehitusjätmed, vanapaber, vanad rehvid.
Peipsiääre vald	
Alatskivi alevik	Suuregabariidilised jätmed, ohtlikud jätmed, paber- ja pakendijätmed, elektri- ja elektroonikaseadmed.
Vara	Ohtlikud jätmed, suuregabariidilised, elektri- ja elektroonikaseadmed.
Pala küla	Ohtlikud jätmed, suuregabariidilised, elektri- ja elektroonikaseadmed.

Olemasolevate jäätmekogumiskohtade/jäätmejaamade haldamisega (v.a Torma prügilas) tegelevad omavalitsused, makstes kinni vajalikud kulutused omavalitsuse eelarvest. Ohtlike jätmed on elanikele tasuta, selle eest tasuvad Torma prügilas Mustvee vald ja Jõgeva vald Torma osa ning Jõgeva jäätmejaamas Jõgeva vald.

5.3.1 Liigiti kogutavad jätmed

06. aprilli 2018. aasta seisuga on piirkonnas sega-, klaas-, paber-, plast- ja metallpakendite avalikke kogumispunkte järgmiselt: Jõgeva vallas 144 tk, Mustvee vallas 46 tk ja Peipsiääre vallas 49 tk. Lisaks on välja toodud endistes omavalitsustes paiknevate kogumispunktide arv (tabel 3).⁵

Tabel 3. Endiste omavalitsuste kogumiskonteinerite arv 06.04.2018 aasta seisuga.

Omavalitsus	Konteinerite arv
Alatskivi vald	13
Avinurme vald	16
Härjanurme ja Saduküla	2
Jõgeva linn	57 tk (sh 16 tk KÜ ja eramajadel pakendikott)
Jõgeva vald	44 (sh 3 korteriühistu kasutada)
Kallaste linn	5
Kasepää vald	10
Lohusuu vald	4
Mustvee linn	6
Pala vald	12
Palamuse vald	22
Peipsiääre vald	5
Saare vald	10
Torma vald	19
Vara vald	14

Pandipakendit on võimalik ära viia taaraautomaatidesse, avalikesse pakendikonteineritesse ja olemasolevatesse jäätmekogumiskohtadesse.

Vanapaberi äraandmise võimalused:

Peipsiääre vallas:

⁵ andmed MTÜ Eesti Pakendiringluse, MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon ja Tootjavastutusorganisatsioon kodulehelt.

Alatskivi piirkonnas Kasutatakse paberi- ja kartongikonteinereid, mis asuvad Alatskivi alevikus elamute ja kaupluse juures;

Kallaste linnas puudub selleks ettenähtud koht;

Vara piirkonnas kasutatakse paberi- ja kartongikonteinereid, mis asuvad kolmes külas (Vara, Koosa ja Välgi külas);

Pala piirkonnas: kasutatakse paberi- ja kartongikonteinereid, mis asuvad Pala külas kaupluse juures;

Peipsiääre piirkonnas: ei ole võimalik ära anda.

Jõgeva vallas:

Jõgeva linnas: 36- ja enama korteriga elamutel on hõlmatud korraldatud jäätmeveoga, vähemalt üks kord 28 päeva jooksul toimub tühjendamine. Avalikud mahutid on ainult jäätmejaamas (Toominga 34);

Jõgeva piirkonnas: jäätmekogumiskohtades (Siimustis, Kuremaa, Laiuse, Jõgeva alevikus ja Vaimastveres) on olemas vanapaberikonteinerid;

Palamuse piirkonnas: on 5 kohta, kuhu saab vanapaberit ära viia (Palamuse alevikus, Kaareperes ja Luual asuvad kortermajade juures ning Palamuse lasteaia ja Palamuse koolimaja juures);

Torma piirkonnas: on võimalik viia Torma prügilasse, Sadala kooli ja Torma teenuskeskuse juures olevasse konteinerisse.

Saduküla külas: vanapaberit saab ära anda Saduküla kaupluse juures.

Mustvee vallas:

Saare piirkonnas: kogutakse jäätmekogumiskohtades (Voorel ja Kääpal);

Avinurme piirkonnas: on võimalik ära anda ainult jäätmekogumikohas;

Kasepää piirkonnas: ei ole võimalik ära anda;

Lohusuu piirkonnas ei ole võimalik ära anda. Harva tehakse vabaajakeskuses üritus, kus saab vanapaberit ära anda.

Mustvee linnas: saab viia Torma prügilasse.

Koduses majapidamises tekkinud elektri- ja elektroonikaseadmed ning ohtlikud jäätmed saab üle anda jäätmekogumiskohtadesse, Kasepää jäätmekogumiskohta ja Jõgeva jäätmejaama või Torma prügilasse. Vanu rehve saab tasu eest ära anda Torma prügilasse senikuni MTÜ Rehvirinlgus ei täida oma kohustusi. IEJHK on korraldanud oma liikmetele, v.a Mustvee, Jõgeva ja Kallaste linn ning Pala ja Peipsiääre vald, koostöös SA-ga Keskkonnainvesteeringute Keskus vähemalt kord aastas ohtlike jäätmete kogumisringi. Enne IEJHK liikmeks olemist korraldas Lohusuu piirkonnas vallavalitsus kaootiliselt elektri- ja elektroonikaseadmete ning ohtlike jäätmete kogumisringe.

Biolagunevad aia- ja haljastusjätmed (ainult lehed, oksad, niidetud hein) on soovitatav kompostida oma kinnistul kui kinnistu suurus seda lubab.

Aia- ja haljastusjätmed:

Peipsiääre vallas:

Alatskivi piirkonnas: eraldi elanikelt aia- ja haljastusjätmeid ei koguta. Kalmistu kõrval on koht, kuhu saab vajadusel tuua aia- ja haljastusjätmeid. Kalmistul tekkinud haljastusjätmed põletatakse võimalusel kalmistu kõrval asuval alal (oksad, kuused).

Pala piirkonnas: eraldi elanikelt aia- ja haljastusjätmeid ei koguta, võimalik kompostida oma kinnistul.

Peipsiääre piirkonnas: eraldi elanikelt aia- ja haljastusjätmeid ei koguta, võimalik kompostida oma kinnistul.

Kallaste linnas: on olemas plats, kuhu viiakse linna haljasaladelt, kalmistutelt tekkinud puulehed, oksad jne. Elanikud kompostivad oma aias.

Vara piirkonnas: Hajaasustusega piirkonnas kompostitakse omal kinnistul.

Jõgeva vallas:

Palamuse piirkonnas: eraldi elanikelt aia- ja haljastusjätmeid ei koguta. Puulehed ja peenemad oksad saab panna jäätmekogumiskoha kõrval asuval platsile vaaludesse. Kevadeti segatakse läbi. Jämedad oksad põletatakse ja ohtlikud puud kasutatakse kütteks.

Torma piirkonnas: elanikelt kokku ei koguta, saab viia Torma prügilasse. Kalmistul tekkinud haljastusjätmed pannakse kalmistul vana leerimaja taha rajatud platsile.

Jõgeva linnas: OÜ Jõgeva Veevärk võtab oma territooriumil (reoveepuhasti kompostimisväljak) eelneval kokkuleppel vastu ainult puuoksi (elanikkonnalt puulehti ei võeta vastu).

Jõgeva piirkonnas: eraldi elanikelt aia- ja haljastusjätmeid ei koguta.

Mustvee vallas:

Kasepää piirkonnas: avalikelt platsidelt kogutud lehed viiakse erinevate maaomanike, kellega on kokkulepe, maale või kraavi täiteks.

Lohusuu piirkonnas: kalmistult kogutud lehed komposteeritakse kalmistu lähisel.

Avinurme piirkonnas: elanikelt kogutakse kevadeti (ca 30-40 tonni).

Mustvee linnas: vajadusel aitab vedu korraldada Mustvee Linnavara OÜ.

Saare piirkonnas: elanikelt eraldi kokku ei korjata. Tohivad võimalusel oma aiamaal kompostida.

Ehitus- ja lammutusjätmete üleandmisvõimalused on Mustvee vallas Avinurme kogumiskohas, Torma prügilas ning Jõgeva jäätmejaamas. Avinurme kogumiskohas võetakse vastu ainult kodumajapidamises tekkinud ehitus- ja lammutusjätmed. Suuregabariidilisi jätmeid on võimalik üle anda tabel 2 toodud jäätmekogumiskohtadesse.

5.4 Jääkreostus

Jääkreostus on minevikus inimese tegevuse tagajärjel tekkinud pinnase ja põhjavee reostunud piirkond või keskkonda jäetud kasutusest ohtlike ainete kogum, mis ohustab ümbruskonna elanike tervist ja elusloodust. Keskkonnaregistri 1. aprilli 2018. aasta seisuga on ainult Jõgeva valla territooriumil 3 jääkreostusobjekti. Kaks neist asub Kantkülas, Kantküla sigala katlamaja masuudihoidla ja endise kuivati masuudihoidla, mõlemas kohas on jääkreostus

aruande alusel likvideeritud. Kolmas jääkreostuse koht asub Viruvere külas endise Viruvere ABT sõjaväe- ja tööstusalal, kus praeguseks on samuti jääkreostus likvideeritud.

Omavalitsuste andmetel on lisaks riiklikusse registrisse kantud jääkreostusobjektidele ka teisi. Enamasti on need seotud piirkonnas tegutsenud põllumajandusega (tabel 4). Likvideerimise teeb keeruliseks asjaolu, et enamasti paiknevad jääkreostuskolded eramaal ja jäätmekogused on suhteliselt suured.

Tabel 4. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdades asuvad reostuskolded lisaks riiklikus registris asuvatele objektidele.

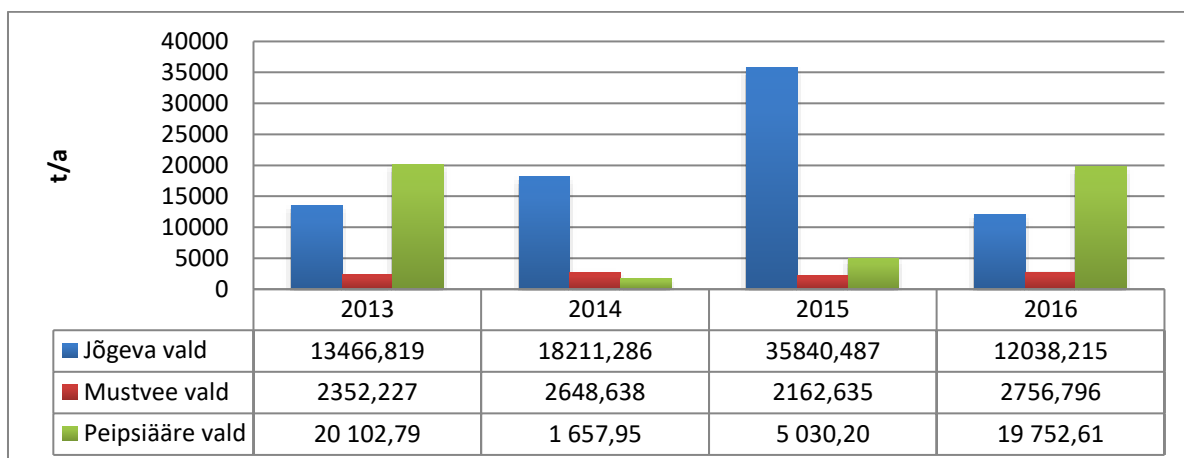
Omaavalitsus	Täpsem asukoht	Kirjeldus	Märkused
Peipsiääre vald	Vana katlamaja Alatskivi alevikus	masuut	maa kuulub SA Peipsiääre Hooldusravikeskus
Mustvee vald	Saare mõis	taimekaitsevahend	eraomand
	Koseveski	kaltsineeritud sooda	riigimaa
	Voore	diiselmootor, määrdunud mahuti	eraomand
Jõgeva vald	Siimusti alevik, Tagametsa tn 5	endine tankla	eraomand, OÜ Revalmaja
	Tankla kinnistu, Vaimastvere küla	endine tankla	eraomand, SSDDAssets 1 OÜ
	Kalevi kinnistu, Kassinurme küla	endine tankla	eraomand, Eksar-Transoil AS
	Kullerkupu kinnistu, Õuna küla	endine tankla, 2 õli mahutit	eraomand, Kivikuvand OÜ
	Parkla kinnistu, Õuna küla	endine tankla	eraomand, OK Oiltrade OÜ
	Kodismaa küla	vana pestitsiidi ladu	
	Katlamaja tn 1, Torma alevik	vanad masuudimahutid (2x200 m³), masuudijäägid ca 2 t	katlamaja territoorium
	Töökoja, Vanamõisa küla	maa sees asuvad masuudimahutid (2x 25 m³), mahutites jäägid, kogus teadmata	majandi töökoda
	Sadala alevik	masuudimahutid (50m³), jääk teadmata	reformimata maa, endise Sadala aleviku katlamaja masuudimahutid

	Kuusiku tee 3, Sadala alevik	endise võitööstuse territooriumil asuv vanade masuudimahutite plats, mahuteid ei ole, maapinnareostus	
--	------------------------------	---	--

5.5 Üldised andmed kogutud jäätmete kohta

Jäätmehoolduse kavandamise vältimatu eeldus on jäätmeteket ja jäätmekäitlust, sh jäätmete kogumist ja vedamist, taaskasutamist ja ringlussevõttu iseloomustavate andmete olemasolu. Eestis peetakse jäätmete üle arvestust eelkõige riigi tasandil. Tekkivate ja käideldavate ning sisse- ja väljaveetavate jäätmekoguste arvestamiseks on loodud jäätmearuandluse infosüsteem (JATS). Jäätmetekte sõltub suures osas elanike arvust ja piirkonna majandusliku arengu tasemest, aga ka ettevõtete struktuurist, toodete materjalimahukusest jms.

Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade jäätmetekte aastatel 2013-2016, andmed on saadud jäätmearuandluse infosüsteemist JATS. Andmed on esitatud tonnides. Aastatel 2013-2016 tekkis JATSi andmete järgi jäätmeid omavalitsute lõikes erinevalt (joonis 4). Nelja aasta lõikes tekkis kõige enam jäätmeid 2015. aastal Jõgeva vallas, kokku üle 35 000 tonni. Jõgeva valla koguteke on tekkinud Sawmill of Sadala OÜ eeldatavasti ehituse käigus (kood 17 05 04 8249,50 t) ning teine suurem kogus on tekkinud Torma prügilas (kood 19 12 09 sekundaarsena, mis ilmselt on jäätmete 19 12 12 sortimisest ja osa on toodud RagnSells MBT tehastest). Peipsiääre vallas moodustasid 2013. aastal väga suure osa puidutööstuse ettevõtte puidu töötlemisel tekkinud jäätmed (kood 03) valla kogutekke kogusest ning 2016. aastal toimus täielik rekonstrueerimine Tartu maanteel Koosalt Alatskivini, sellest tulenevalt ca 95 % moodustavad kogutekkest teetammitäitematerjalid ning pinnas ja kivid. Mustvee valla jäätmete koguteke on püsinud nelja aasta lõikes stabiilsena, vahemikus 2300-2800 tonni aastas.

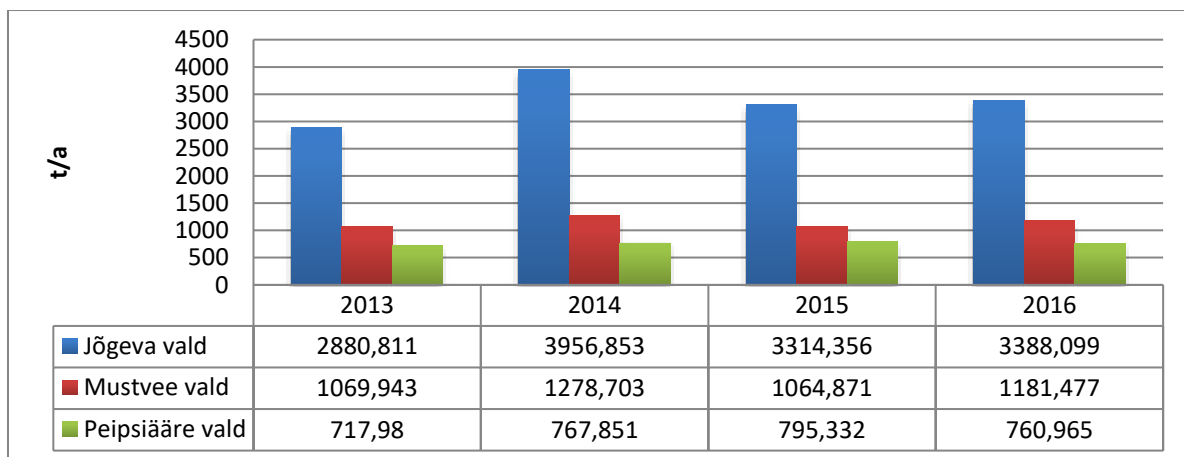

Joonis 4. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade jäätmete kogu teke aastatel 2013-2016.

5.5 Olmejäätmed

Olmejäätmed on kodumajapidamisjäätmed ning kaubanduses, teeninduses või mujal ettevõtluses tekkinud oma koostise ja omaduste poolest samalaadsed jäätmed. Olmejäätmed võivad sisaldada nii tava- kui ka ohtlikke jäätmeid. Olmejäätmed ehk tavamõistes prügi on üks peamisi jäätmeliike, mis tekitab omavalitsustes kõige rohkem probleeme.

Olmejäätmete kogus sõltub eelkõige piirkonnas valdavast elamutüübist (korrusmajad, individuaalelamud) ja tarbimisharjumustest, erinevate ettevõtete lähedusest ning kui hästi on organiseeritud jäätmete (paber ja papp, pakendijäätmed ja biojäätmed) liigiti kogumine.

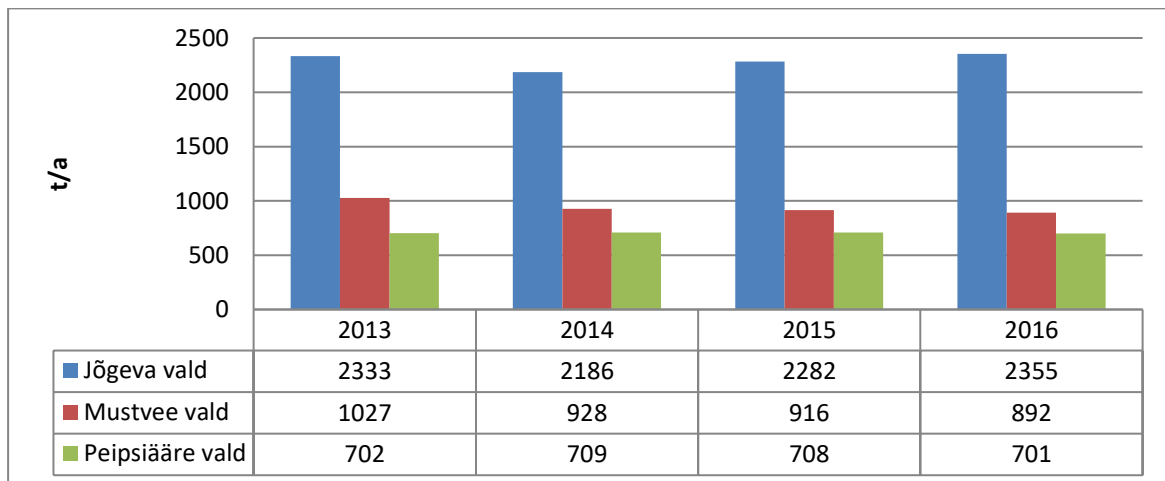
Joonis 5. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade olmejäätmete (kood 20) teke aastatel 2013-2016 (allikas: Keskkonnaagentuur)

Mustvee ja Peipsiääre valdades on olmejäätmete teke aastatel 2013-2016 olnud stabiilselt ühtlane (joonis 5). Kolme omavalituse võrdluses tekib Jõgeva vallas ligi 3 korda rohkem olmejäätmeid, mis on tingitud omavalituse rahvaarvust, mis on 2,5 korda suurem kui Mustvee ja Peipsiääre vallas. Olmejäätmete kogu teke on Jõgeva vallas kahe viimase aasta jooksul vähenenud. Tekke vähenemise taga on nii tarbimise kui jäätmete tekke vähenemine, lisaks ka jäätmete taaskasutus. Inimeste kasvanud teadlikkus on suurendanud jäätmete liigiti kogumise mahtusid.

Lisa 2 on välja toodud Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade olmejäätmete liigiti kogumine arvudes, kui suur osa olmejäätmetest on liigiti kogutud ning ühtlasi kui suure osa iga grupp liigiti kogutud olmejäätmetest moodustab, jäätmete nimetuse kaupa. Olmejäätmetest on liigiti kogutud aastatel 2013-2016 keskmiselt 37,65%. Nelja aasta lõikes on enim kogutud biolagunevaid jäätmeid ja biolagundatavaid köögi- ja sööklajäätmeid ning metalle. Kõige vähem aga klaasi, muid olmejäätmeid ning plasti.

5.6 Segaolemejäätmed

Segaolemejäätmed ehk tavamõistes prügi on üks kõige levinumatest jäätmeliikidest, tekkides kodumajapidamises, kaubanduses, tööstuses või mujal tekkinud koostise poolest samalaadsed jäätmed. Antud tüüpi jäätmeid tekib kõige rohkem. Segaolemejäätmetes võib sisalduda nii tava- kui ka ohtlikke jäätmeid. Segaolemejäätmete tekke kogus sõltub sellest, kui tõhusalt toimib jäätmete liigiti kogumise süsteem.

Joonis 6. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade segaolemejäätmete teke aastatel 2013-2016.

Aastatel 2013-2016 tekkis segaolemejäätmeid Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdades kokku 16 339 tonni. Kõige rohkem segaolemejäätmeid tekkis antud perioodi analüüsides Jõgeva vallas 2016. aastal, mil segaoleme jäätmete teke oli 2355 tonni. Ühe elaniku kohta teeb see 165,9 kilogrammi segaolemejäätmeid aastas ja ca 0,55 kg segaolemejäätmeid päevas. Kõige vähem tekkis segaolemejäätmeid 2016. aastal Peipsiääre vallas - 123,6 kg aastas inimese kohta ning ca 0,33 kg segaolemejäätmeid päevas.

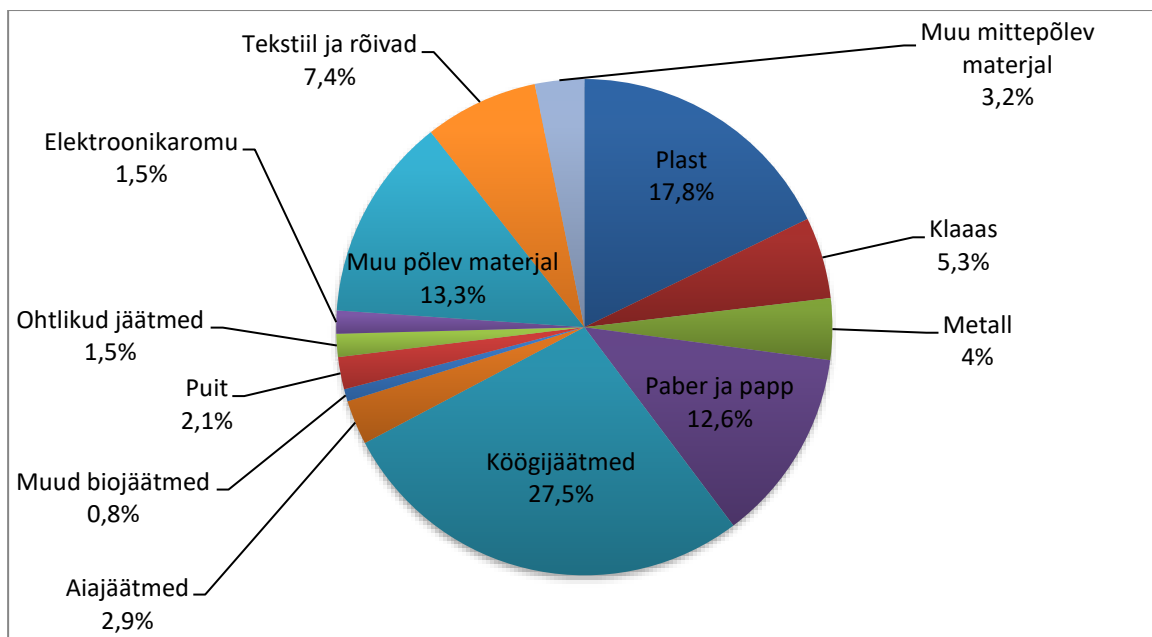
Segaolemejäätmete kogused sõltuvad sellest, kui tõhusalt toimib jäätmete liigiti kogumise süsteem. Kui piirkonnas liigiti kogumise süsteem muutub tõhusamaks, võib eeldada, et ka segaolemejäätmete kogused edaspidi vähenevad. Vastasel juhul segaolemejäätmete kogused suurenevad olmejäätmete üldise tekke koguse suurenemisega paralleelselt.

5.6.1 Segaolemejätmete koostis

Olmejätmete liigiti kogumise edasisel kavandamisel on oluline teada segaolemejätmete liigilist koostist. Segaolemejätmete liigiline koosseis võib erineda vastavalt sellele, kas proov on võetud linnast või maapiirkonnast.

Varasem sortimisuuring pärineb aastast 2007-2008. Viimane põhjalikum segaolemejätmete sortimisuuring viidi läbi üle-eestiliselt 2012-2013. aastal. Uuringu eesmärk oli analüüsida Eesti eri piirkondades ja asulatüüpides tekkivate ja prügilasse ladestatavate segaolemejätmete ainelist koostist. Nimetatud uuringus võeti jäätmeproove lisaks linnadele ka maapiirkonnast (Järvamaa). Kuna jäätmekavaga hõlmatud omavalitsustes uurimusi teostatud ei ole, on järgnevalt analüüsitud uuringu tulemusi maapiirkonna analoogiast lähtudes (joonis 7). Eesti keskmist ei kasutatud, kuna keskmise arvestamisel on kasutatud suurlinnade ja suuremate linnade keskmisi, mis niivõrd ei kajasta jäätmekavaga hõlmatud omavalitsuste piirkonna keskmist.

Võrreldes 2007-2008. aastal läbi viidud üle-eestilise segaolemejätmete sortimisuuringu tulemustega, on märgata mõningaid muudatusi jäätmeliikide osakaaludes. Vähenenud on plasti, klaasi, paberi, papi, aiajätmete, biojätmete ning muu mittepõleva materjali osakaal. Samas on suurenenud metalli, puidu, ohtlike jätmete ja muu põleva jäätme fraktsiooni osakaal.

Joonis 7. Järvamaa keskmine segaolemejätmete liigiline koostis 2012-2013 (allikas: SEI 2012-2013 Järvamaa).

Kui 2008. aastal oli biolagunevate jätmete osakaal segaolemejätmetes 56%, siis 2013. aasta uuringus oli langenud 48%-ni. See tuleneb eelkõige paberi ja papi ning ka biojätmete osakaalu vähenemisest. Paber ja papp moodustavad seejuures kuni 13,5% jätmete üldkogusest ning pakendijäätmed 18,1%.⁶ Biolagunevate jätmete osakaal on küllalt suur.

⁶ Säästva Eesti Instituut (SEI): Eestis tekkinud segaolemejätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijätmete ning elektroonikaromu koostise uuring, 2013.

Jäätmeseaduse paragrahv 134 on kirjas, et prügilasse ladestatavate olmejäätmete hulgas ei tohi biolagunevaid jäätmeid olla üle 30 massiprotsendi alates 2013. aasta 16. juulist ning üle 20 massiprotsendi alates 2020. aasta 16. juulist. Seega järjest enam tuleb tähelepanu pöörata nimetatud jäätmete liigiti kogumisele ja taaskasutamisele. Tabelis 7 on välja toodud 3 omavalitsuse (Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre vald) kogu segaolmejäätmete tekke koostis massiprotsentides 2016. aastal.

Tabel 7. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade segaolmejäätmete kogu tekke koostis massiprotsentides, aastal 2016.

Jäätmeliik	Massiprotsent	Jäätmekogus, t/a
Plast	17,8	794
Klaas	5,3	237
Metall	4	179
Paber ja papp	12,6	562
Biojäätmed kokku	31,2	1392
Puit	2,1	94
Ohtlikud jäätmed	1,5	67
Elektroonikaromu	1,5	67
Muu põlev materjal	13,3	594
Tekstiil ja rõivad	7,4	330
Muu mittepõlev materjal	3,2	143
Kokku	100	4459

Ka pakendijäätmete osakaal segaolmejäätmetes on vähenenud. Eelmisel korral läbi viidud uuringu kohaselt oli Eesti keskmine pakendijäätmete osakaal segaolmejäätmetes 34,5%, kuid viimases uuringus oli keskmiselt 28,5%. Pakendijäätmetest moodustab kõige suurema osa plastpakendid (46%), mis omakorda sisaldavad kõige rohkem (keskmiselt 88%) nn pehmet plasti (kilekotid, pakkekile jne) ja kõva plastpakendit (plastpudelid, -karbid jms). Uuringu proovides puudusid praktiliselt tagatisrahaga PET-pudelid, mis viitab heale tagatisrahasüsteemile. Paberi- ja papijäätmete arvutuslik Eesti keskmine sisaldus segaolmejäätmetes oli 13,5%. Saab järeldada, et segaolmejäätmete koostise muutust on põhjustanud suurenenud tarbimine viimastel aastatel ning ühtlasi viitab ka sellele, et pakendijäätmete liigiti kogumise süsteem ei ole tõhusamaks muutunud. Mõju avaldab ka Pakendiseadusega reguleeriv kogumispunktide tihedus vastavalt asustihedusele.⁷

5.7 Pakendijäätmed

Pakend on mis tahes materjalist valmistatud toode, mida kasutatakse kauba mahutamiseks, kaitsmiseks, käsitsemiseks, kättetoimetamiseks või esitlemiseks selle kauba olelusringi vältel: toormest kuni valmiskaubani ning tootja käest tarbija kätte jõudmiseni. Pakendiks loetakse ka samal eesmärgil kasutatavaid ühekorrapakendeid. Pakendiseaduse kohaselt on pakendimaterjalid: klaas, plast, metall, paber ja kartong, k.a kihiline kartong, puit ja muu materjal.

⁷ http://www.envir.ee/sites/default/files/sortimisuurimg_2013loplik.pdf (03.30.2018)

Turule lastud pakendite, tekkinud pakendijäätmete, käibelt kõrvaldatud korduskasutuspakendite, pakendijäätmete taaskasutamise ja ringlussevõtu ning taaskasutamise ja ringlussevõtu sihtarvude täitmise kohta arvestuse pidamiseks on loodud eraldi pakendiregistri andmebaas. Andmed põhinevad jäätmetekitajate ja –käitlejate esitatud jäätmearuannetel.

Pakendite kogumine toimub laiendatud tootjavastutuse põhimõttel. Eestis tegutseb kokku neli akrediteeritud tootjavastutusorganisatsiooni. OÜ Eesti Pakendiringlus, Eesti Taaskasutusorganisatsioon MTÜ (ETO) ja OÜ Tootjavastutusorganisatsioon (TVO) tegelevad segapakendi kogumisega ning OÜ Eesti Pandipakend tegeleb pandiga koormatud joogipakendi kogumise ja taaskasutamise. Pakendiseadusest tulenevalt määratakse kogumiskohad kindlaks taaskasutusorganisatsiooni ja kohaliku omavalitsuse organi vahel. Kohalik omavalitsus peab kindlaks määrama oma haldusterritooriumil pakendi ja pakendijäätmete kogumisviisid ning sätestama need oma jäätmehoolduseeskirjas.

Tagatisrahaga pakendijäätmeid ehk pandipakendit kogub ning selle taaskasutamist korraldab OÜ Eesti Pandipakend. Pandipakendi tagasivõtmise kohustus müügikohas või selle teenindusmaal on kõigil karastusjookide ja lahja alkoholi müüjatele, kelle müügikoha suurus on rohkem kui 200 m². Kauplustesse või vahetu lähedusse on paigutatud taaraautomaadid.

Jäätmekavaga hõlmatud omavalitsuses on tagatisrahata pakendite konteineripargi tihedus erinev. Kui vaadata pärast haldusreformi moodustunud omavalitsusi, siis on paar juhtumit kui miinimumnõue on täitmata. Kui vaadata enne haldusreformi olnud omavalitsusi eraldi, siis endises Lohusuu ja Puurmani (Saduküla külas) vallas puudus ja puudub siiani OÜ Eesti Pakendiringlus konteiner. Enamjaolt soovitakse segapakendite, paberi- ja kartongi ning vanapaberikonteinereid. Osadel korteriühistutel on olemas segapakendikonteinerid. Tootjavastustuorganisatsioon annab korteriühistustele võimaluse kodulehe kaudu segapakendikonteinerit tellida. Kindlasti tuleb edaspidi jälgida, et konteinerid paigutatakse ka äärealadele mitte ainult keskustesse. Kindlasti tuleb arvestada sellega, kui konteiner asub kodu lähedal, seda rohkem elanik sorteerib. Kuid külades võib tekkida jällegi oht, et ei ole võimalik konteinereid igale poole panna ning heakorruga võivad tekkida probleemid. Üheks võimaluseks on paigutada konteinerid suuremate külade bussipeatuste juurde. Selline lahendus tagaks hajaasustus piirkonnas mugavaima pakendite äraandmise võimaluse ning suurendaks elanike seas liigiti sorteerimist. Kui konteinerite kogus on piiri peal, siis eriti suvekuudel ja jõulude/aastavahetusel, tekitavad ületäitumised probleeme.

Peatükis 5.6.1 toodi välja, et Eesti keskmine pakendijäätmete sisaldus prügilasse ladestatavates segaolmejäätmetes on 28,5% ning pakendijäätmetest moodustab kõige suurema osa plastpakend (keskmiselt 46%). Uuringu käigus eristati plastijäätmetena plastpakend (nö pehme plast ehk kile ja nö kõva plastpakend-PET pudelid, karbid jms) ning muud plastijäätmed (nt torud, voolikud, plastist ehitusmaterjalid). Plastijäätmetest moodustas valdava osa plastpakend (keskmiselt 88%).⁸ Uuringust lähtuvalt on oluline, et

⁸ Säätva Eesti Instituut (SEI): Eestis tekkinud segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise uuring, 2013.
http://www.envir.ee/sites/default/files/sortimisuurimg_2013lopplik.pdf (03.30.2018)

pakendijäätmeid tuleb rohkem liigiti koguda ja arendada taaskasutamisüsteemi, et vähendada olmejäätmetes pakendijäätmete osakaalu.

Pakendiettevõtte või taaskasutusorganisatsioon korraldab pakendijäätmete kogumist ja taaskasutamist paigaldades selleks ettenähtud kohtadesse pakendikonteinerid. Peab arvestust pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise üle ning esitab kord poole aasta jooksul kohalikule omavalitsusele andmed kogutud pakendikoguste ja – liikide kohta.

Pakendiseaduse kohaselt peab tagatisrahata pakendi jäätmete kogumisel taaskasutusorganisatsioon tagama, et kogumiskohtade tihedus iga taaskasutusorganisatsiooni kohta oleks järgmine:

- 1) kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 1000 elanikku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 500 meetri raadiuses;
- 2) kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 500 elanikku ühel ruutkilomeetril- vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 1000 meetri raadiuses;
- 3) **kui asustustihedus on alla 500 elaniku ühel ruutkilomeetril – kohaliku omavalitsuse territooriumil paiknevates asulates, arvestusega üks kogumiskoht 500 elaniku kohta.**

Piirkonna asustustihedus on nii väike, et pakendiseadusega kohaldub nõue omada ühte pakendikogumiskohta iga 500 elaniku kohta. Kui varem pakendiseaduses oli kirjas, et koostööd tegevad taaskasutusorganisatsioonid täidavad seadusest tulenevaid nõudeid ühiselt, st volitatakse partnerit asetama kohaliku omavalitsuse territooriumile pakendijäätmete kogumismahuti ka teise organisatsiooni nimel, siis nüüd, juba mitu aastat, peab iga taaskasutusorganisatsioon antud nõude ise täitma. Sellega vähendati avalike kogumismahutite arvu ja piirati elanikkonna võimalusi pakendijäätmetest loobuda. Kogumisvõrgustiku puudulikkus mõjutas negatiivselt pakendijäätmete liigiti kogumist ja seega ka üldist pakendijäätmete taaskasutamise taset.

Tabel 8 iseloomustab jäätmekavaga hõlmatud omavalitsustes olemasolevate pakendikonteinerite arvu võrreldes pakendiseadusega ettenähtud pakendikonteinerite koguste miinimumnõudega. Hetkel on olemasolev konteinerpargi paiknemise tihedus piirkonnas päris hea, kuigi tuleb jälgida, et konteinerid oleksid ka küldes mitte ainult keskustes. Kindlasti tuleb taaskasutusorganisatsioonidega pidevalt konteinerpark üle vaadata ja viia tegelike vajadustega vastavusse. Avalike pakendikonteinerite paigutamisel on oluline, et need jääks elanike liikumisteedele. Konteinerid tuleb paigaldada kortermajade, kaupluste juurde, keskasulatesse ning võiks mõelda võimalusel bussipeatuste juurde loovate majakestele.

Tabel 8. Olemasolev (01.04.2018.a seisuga) ja seadusega ettenähtud kogumiskohtade arv omavalitsuste kaupa

		Konteinerite arv omavalitsuses		
		Mustvee vald	Peipsiääre vald	Jõgeva vald
Kogumis -kohtade arv **	Pakendiringlus	21	24	42
	TVO	14	11	50
	ETO	11	14	52

Asustustihedus (in/km ²)	9,1	8,6	13,9
Minimaalne pakendikogumiskohtade arv (ühe taaskasutusorganisatsiooni kohta) tulenevalt elanike arvust*	12	12	28

*elanike arv 01.01.2018

** kogumiskohana käsitletakse üksikut segapakendikonteinerite või mitut kõrvuti asetsevat konteinerit

*** MTÜ Eesti Pakendiringlus (Pakendiringlus), Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (TVO) ja MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO)

2016. aastal tekkis pakendijäätmeid jäätmekavaga hõlmatud omavalitsustes 1065,92 tonni (tabel 9), millest segapakendid moodustavad kõige suurema osa (61,64%) ja plastpakendid (18,86%). Väiksema osa moodustavad metallpakendid (0,04%), puitpakendid (0,01%) ning ohtlike aineid sisaldavad pakendid (0,5%).

Tabel 9. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade pakendijäätmete kogu teke aastatel 2013-2016

Jäätmete nimetus	Jäätmekood	2013	2014	2015	2016
Plastpakend	15 01 02	210,985	334,073	268,767	201,074
Puitpakend	15 01 03	0,67	0	9,845	0,14
Metallpakend	15 01 04	72,221	54,846	48,797	49,182
Segapakend	15 01 06	543,166	600,161	677,367	657,091
Klaaspakend	15 01 07	88,259	78,113	55,865	76,998
Paberi - ja kartongipakend	15 01 01	72,944	16,21	77,438	78,548
Ohtlike aineid sisaldavad pakendid	15 01 10*; 15 02 02*	3,051	3,593	2,6	2,467
Segametallpakendid	15 01 04 05	0	0	0,26	0,42
KOKKU		991,296	1086,996	1140,939	1065,92

Tuginedes sortimisuuringu tulemustele ja jäätmearuandluses esitatud liigiti kogutud pakendijäätmete kogustele, võib välja arvutada pakendijäätmete hinnangulise kogutekke. Nii võib öelda, et jäätmekavaga hõlmatud omavalitsustes tekkis 2016. aastal kokku ligikaudu 2191,57 tonni pakendijäätmeid (tabel 10).

Tabel 10. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade pakendijäätmete osakaalud segaolmejäätmetest ja kogused 2016. aastal.

	Segaolmejäätmetes sisalduvad pakendijäätmed (sortimisuuring 2012-2013)		Liigiti kogutud pakendijäätmed (JATS)	Arvutuslik pakendijäätmete teke kokku (tonnides)
	%	t		
Plastpakend	13,5	548,4159	201,09	749,5059
Klaaspakend	5	203,117	77	280,117
Metallpakend	3,5	142,1819	51,02	193,2019
Paber- ja kartongpakend	5,6	227,49104	78,54	306,03104
Puitpakend	-	-	0,14	0,14
Segapakend	-	-	657,07	657,07
Ohtlikke aineid sisaldavad pakendid	-	-	2,47	5,51
KOKKU	27,6	1121,20584	1067,33	2191,57584

Arvutusliku kogutekke järgi võib väita, et ca 49% IEJHK liikmetel tekkivatest pakendijäätmetest kogutakse liigiti. Riiklik strateegiline eesmärk näeb ette, et aastaks 2020 tuleb saavutada pakendijäätmete ringlusesse võtu osakaal 60%-ni pakendijäätmete kogumassist.

Saavutamine: Pakendijäätmete teke on üks põhilisemaid tegureid, mis majanduskasvu ja tarbimise suurenemisel panustab olmejäätmete tekkekoguse suurenemisse. Majanduskasvust ja tarbimise suurenemisest tuleneva pakendijäätmete tekkekoguse piiramine sõltub sellest, kui suures ulatuses õnnestub rakendada jäätmetekke vältimise meetmeid. Võib siiski eeldada, et pakendijäätmete koguse kasv on mõnevõrra suurem kui üldine olmejäätmete teke. Nii võib prognoosida, et pakendijäätmete tekkekogus suureneb keskmiselt 2-3% aastas.

5.8 Biolagunevad jäätmed

Biolagunevad jäätmed on anaeroobselt või aeroobselt lagunevad jäätmed, nagu toidujäätmed, paber ja papp. Biojäätmed on järgmised biolagunevad jäätmed: aia- ja haljastusjäätmed, kodumajapidamises, jaemüügikohas ja tootlustusasutuses tekkinud toidu- ja köögijäätmed, toiduainetetööstuses tekkinud jäätmed, mis on oma koostise ja olemuse poolest samalaadsed jaemüügikohas ja tootlustusasutuses tekkinud toidu- ja köögijäätmetele.

Biolagunevad jäätmed moodustavad olulise osa segaolmejäätmetest. Oluline on biolagunevate jäätmete koguseid vähendada, see aitab kaasa ladestatavate segaolmejäätmete koguste vähendamisele, mis omakorda vähendab prügilate keskkonnaohtu. Enamajaolt on tegemist hajaasustuspriirkonnaga, kus toimub biolagunevate jäätmete ulatuslik kompostimine nende tekkekohas ning riiklik jäätmetestatistika ei anna otseseid vastuseid selle efektiivsusest. Jäätmeseadusest tulenevalt ei või alates 2020. aasta 16. juulist prügilasse ladestatavate olmejäätmete hulgas olla biolagunevaid jäätmeid üle 20 massiprotsendi.

SEI 2012 - 2013. aastal läbi viidud sortimisuuringu tulemuseks oli, et biojäätmete osakaal segaolmejäätmetes on 31,8% (Eesti keskmine), millest enamuse moodustas köögijäätmed (26,9%), aiajäätmed (3,8%) ja muud biojäätmek (1,1%). Jäätmekavas käsitletakse olmelise tekkega biolagunevaid jäätmeid nagu paber, köögijäätmed ning haljastusjäätmed.

Paberi- ja papijäätmek (k.a. pakend) on eraldi kogutuna hästi taaskasutatavad. Vanapaberi kvaliteedi säilitamiseks tuleb need teistest jäätmetest eraldi koguda. Peatükis 5.3 on toodud välja kohad, kus on võimalik vanapaberit ära anda. Korraldatud jäätmeveoga saab ära anda vanapaberit ka Jõgeva linnas. Neid kohti ei ole palju, kuid piirkonnas on segapakendikonteinerid, kuhu peale on kleebitud ka paber ja kartong ning neid kasutatakse suure tõenäolisusega vanapaberi äraandmiseks. Kuna osa paberist ja papist esineb pakendina ja osa mitte, võib olla põhjuseks miks kogutakse eraldi vanapaberit vähe. Selguse puudumise tõttu ei saa tootjavastutusorganisatsioonidelt nõuda kogu pabermassi kogumist. Oleks mõistlik ja parandaks olukorda kui vanapaberi kogumist reguleeritakse samamoodi nagu eelpool (peatükk 5.7) toodud pakendite puhul.

Alljärgnevas tabelis on kasutatud JATSi andmeid biolagunevate jäätmete kogused jäätmekavaga hõlmatud omaavalitsuse kaupa. 2016 aastal koguti piirkonnas paberit ja kartongi kokku 45,38 tonni. Arvestades juurde segaolmejäätmetes oleva paberi ja papi koguse, võib eeldada, et piirkonnas tekkis kokku 562 tonni vanapaberit ja pappi. Maapiirkonnas saab kogutekke kogusele juurde lisada ka kodumajapidamistes kütteks kasutatava vanapaberi ja papi osa, kuid seda kogust ei ole võimalik määrata.

Tabel 11. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valla biolagunevate jäätmete teke aastatel 2013-2016, t/a.

Jäätmeliik	Jäätmekood	2013	2014	2015	2016
Paber ja kartong	20 01 01	41,281	76,207	59,821	45,38
Biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmed	20 01 08	88,18	8,08	18,4	2,70
Aia- ja haljastusjäätmed	20 02 01	182,63	325,03	259,12	178,39
KOKKU		312,091	409,317	337,341	226,47

Segaolmejäätmetes sisalduvatest biolagunevatest jäätmetest moodustavad biojäätmek, mida koguti 2016. aastal 181,04 tonni. Keskkonnaagentuuri selgitus 2013. aastal endise Torma valla biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete koguse 80,4 t kohta on järgmine: 80,4 t köögi- ja sööklajajäätmeid tekkis Torma prügilas sekundaarsena. Ilmselt toimus prügilas biolagunevate jäätmete kogumine/sorteerimine eraldi ning algselt ei ole need jäätmed (millest sekundaarsed jäätmed tekkisid) Torma vallast pärit, vaid on toodud sinna Põltsamaa Felixist, Võru Rimist jne. Biojäätmek on aia- ja haljastusjäätmed (muru niitmise jäägid, puuoksad, lehed, lilled jms)) ning kodumajapidamistest, toitlustus- ja kaubandusettevõtetest pärinevad toidu- ja köögijäätmeid ja samalaadseid toiduainetetööstuse jäätmeid. Kui võtta aluseks üle-eestilist sortimisuuringut, mille tulemusena moodustavad biojäätmek kokku 31,2% segaolmejäätmete kogumassist, võib oletada, et koos tabel 11 välja toodud kogustele juurde liites, on 2016.aasta hinnanguliseks biojäätmek koguseks 1529 tonni. Kuna piirkonna moodustab enamuses

hajaasustuspiirkonnast, kus valdavaks biolagunevate jäätmete taaskasutamiseks on kompostimine kodumajapidamises, siis sellest tulenevalt selline erinevus olemasoleva ja hinnangulise koguste kohta. Suuremaid oksa ja teisi puidumaterjale kasutatakse kohapeal kütteks. Aia- ja haljastusjätmeid on võimalik olnud ära anda jäätmejaamadesse (nt Jõgeva jäätmejaama võib viia ainult puuoksi, mitte puulehti), kuid enamjaolt võivad elanikud kompostida oma koduaias arvestades naaberkinnistuga. Peipsiääre valla Vara piirkonnas Põdra külas asub kompostimisväljak, kuhu kokkuleppel vallavalitsustega võetakse elanikelt vastu aia- ja haljastusjätmed.

Kalmistujätmed koosnevad suuremas osas biolagunevatest jäätmetest, lisaks mittelagunevad jätmed, nt kunstlilled, küünlad jne. Tekkinud jätmed tuleb tekkekohal liigiti koguda, eraldades biolagunevad jätmed mittelagunevatest. Enamjaolt on kalmistutel olemas liigiti kogumiseks eraldi konteinerid, kuid sellegipoolest tuleb enne kompostimist inimeste hoolimatuse tõttu eelsorteerida. Probleemiks on kalmistutelt tekkinud puulehed ja –oksad. Neid ei tohi lihtsalt maapinnal hunnikus hoida, kuid mõne kalmistu ja komposteerimisväljaku vahemaa on suur. Tuleb leida kas vee-ettevõtetega lahendused kompostides koos reoveesettemudaga või luua kalmistute lähedale nõuetele vastavad kompostimisväljakud.

Biolagunevate toidujäätmete iseloom on teistest jäätmetest erinev. Võttes arvesse, et tegemist on hajaasustuse piirkonnaga, siis majanduslikult ei ole otstarbekas suuremaid investeeringuid teha biolagunevate jäätmete käitlussüsteemi ülesehitamiseks. Elanikel on lubatud oma territooriumil, häirimata naabreid, kinnises kompostris kompostida. Jõgeva linnas on korraldatud jäätmeveoga seotud biolagunevate toidu- ja sööklajajätmed. Tekkekohti on kokku 30, lisaks 36- ja enama korteriga korterelamutele peavad koguma järgmised asutused: haigla, hooldekodu, spordihoone ja kauplused.

Saavutamine: Jäätmeseaduse kohaselt on seatud piirangud biolagunevate jäätmete sisaldusele prügilasse ladestavates olmejäätmetes, mis 2020 aastaks ei tohi ületada 20 massiprotsenti, mis hetkel on 31%. Peamine roll on täita elanikkonnal, kelle teadlikkusest ja tarbimisharjumustest sõltub suuresti nii toidujäätmete kui ka muude olmejäätmete tekkekoguse vähendamine ja suunamine ringlusesse. Kindlasti on vajalik suurendada vanapaberi ja papi konteinerparki. Kalmistu- ja haljastusjätmed tuleb võimalusel kompostida tekkekohas, anda ringlussevõtuks üle sobivatesse käitlussüsteemidesse või koostöös vee-ettevõttega kompostida koos reoveesettemudaga. Jõgeva linnas toimib biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete kogumine korraldatud jäätmeveo raames. Kui 2023 on kohustuslik kõigile nii kortermajade kui ka eramajadele biojäätmete kogumine, tuleb teistes piirkondades see järgmisse korraldatud jäätmeveo hankesse panna. Võimalusel siduda vanapaberi kogumist korraldatud jäätmeveoga. Kui jääb võimalus, et elanik võib oma aias kompostida, siis jätkata hajaasustuspriirkonnas vastavalt elaniku soovile koduaias kompostimist. Piirkonnas, kus kortermaja asub hajaasustuspriirkonnas ning puudub oma aiamaa, tuleb korteriühistutega koostöös võtta kasutusele ühised biolagunevate jäätmete kompostrid või koostöös jäätmevedajatega leida parem lahendus nende käitlemiseks. Kompostrite paigaldamisega seonduvad kulud katavad jäätmetekitajad ehk elanikud ise.

5.9 Ohtlikud jäätmed

Ohtlikud jäätmed võivad kahjuliku toime tõttu olla ohtlikud tervisele, varale või keskkonnale ning neid tekib nii ettevõtetes kui ka kodumajapidamistes. Jäätmeseaduse § 65 kohaselt on kohalik omavalitsus kohustatud oma haldusterritooriumil korraldama kodumajapidamistes tekkivate ohtlike jäätmete kogumist ja üleandmist jäätmekäitlejatele.

Jäätmekavaga hõlmatud omavalitsustes on ohtlike jäätmete kogumiskonteinerid jäätmekogumiskohtades/jäätmejaamades (tabel 2) ning aastaid on koostöös SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi KIK) korraldatud ohtlike jäätmete kogumisringe hajaasustuspriirkondades, v.a Peipsiääre valla Kallaste, Pala ja Peipsiääre piirkonnas, Mustvee valla Mustvee linnas ja Jõgeva vallas Jõgeva linnas. 2017. aastal korraldati esimest korda projekti raames ohtlike jäätmete kogumisring Mustvee valla Lohusuu ja Kasepää piirkonnas.

Tabelis 11 on välja toodud jäätmekavaga hõlmatud omavalitsuste ohtlike jäätmete tekke kogused. 2013-2017. aastal ohtlike jäätmete kogumisringi projekti raames koguti kokku 43,3 tonni ohtlikke jäätmeid (2013.a 7,3 t, 2014.a. ca 8 t, 2015.a. 4 t, 2016.a ca 10 t ning 2017.a kevadel toodi ca 14 t). 2017. aasta kevadel toimunud ohtlike jäätmete kogumisringist võttis osa kõige rohkem omavalitsusi, 9 omavalitsust (endised Torma, Jõgeva, Palamuse, Saare, Kasepää, Lohusuu, Alatskivi, Vara ja Avinurme vald). Kogumisringide käigus on kõige rohkem ära toodud: värvijäätmeid, vanu akusid, päevavalguslampe, taimemürke, saastunud pakendeid, vanaõli jne. Iga-aastased ohtlike jäätmete kogumisringid on mõeldud elanikele, ettevõtted ei ole tohtinud ohtlikke jäätmeid tuua.

2017. aastal toodi Jõgeva jäätmejaama natuke üle 29 tonni ohtlikke jäätmeid. Enim toodi värve, liime, saastunud pakendit, asbesti sisaldavaid ehitusmaterjale ning elektri- ja elektroonikaseadmeid. Mustvee valla ja Torma piirkonna elanikud viisid 2017. aastal Torma prügilase ohtlikest jäätmetest kõige enam asbesti sisaldavaid ehitusmaterjale, saastunud pakendeid ja värvijäätmeid.

Saavutamine: oluline on tõhustada ohtlike jäätmete kogumist tavajäätmetest eraldi ja täiustada kogumissüsteemi. Kaupluste juurde paigaldatud patareide kogumiskastid. Võimaluse korral ehitada kortermajade juurde jäätmemajad, kus on võimalik ära anda järgmisi jäätmeliike: biolagunevad jäätmed, pakendijäätmed, patareid ja väikeelektroonika. Eesmärk on tõsta elanike keskkonnateadlikkust ning koguda jätkuvalt maksimaalselt suur hulk ohtlikest jäätmetest eraldi ning vältida nende sattumist keskkonda ja prügilasse.

Ettevõtted peavad ise korraldama ohtlike jäätmete kogumiseks mõeldud kogumismahutite paigaldamise ning peavad ise oma ohtlikud jäätmed üle andma vastavat jäätmeluba ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavale ettevõttele. Ettevõtetes tekib nii spetsiifilisi tootmisjääke kui ka majapidamisega sarnaseid ohtlikke jäätmeid.

Suuremad ohtlike jäätmete käitlemisega tegelevad ettevõtted on AS Epler&Lorenz, Ragn-Sells AS ja AS EcoPro.

Tabel 12. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ohtlike jäätmete teke aastatel 2013-2016, t/a (allikas: JATS)

Jäätmeliik ja -kood	2013	2014	2015	2016
Ohtlikud jäätmed, *	473,881	1029,2	508,834	768,681

Vanaõli on mineraalne või sünteetiline määrdeaine või tööstusõli, eelkõige sisepõlemismootorites kasutatud õli ja käigukastiõli, määrdeõli, turbiinõli ning hüdraulikaõli, mis ei sobi enam algselt ette nähtud kasutuseks. Sarnaselt muude ohtlike jäätmetega võetakse elanikelt vanaõli vastu jäätmejaamades, ohtlike jäätmete kogumispunktides ning ohtlike jäätmete kogumisiringi käigus. Vanaõli käitlemisega tegelevad kõik peamised ohtlike jäätmete käitlejad. Tabel 2 on toodud välja kohad, kus asuvad ohtlike jäätmete kogumiskonteinerid.

Tabel 13. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade vanaõli jäätmete teke aastatel 2013-2016, t/a (allikas: JATS)

Jäätmeliik	2013	2014	2015	2016
Vanaõli	1,514	0,829	0,413	0,953

Saavutamine: JATSi põhjal ei tekkinud vanaõli ajavahemikul 2013-2016 Peipsiääre, Pala, Kasepää ning Mustvee linna piirkonnas. Võib eeldada, et tegelikkuses tekkiv vanaõlide kogus on suurem, kuna need jäätmed tekivad nii majapidamistes kui ka tööstuses ja transpordisektoris. Eeldatakse, et nende jäätmete ohutute käitlusvõimaluste puudulikkuse tõttu peetakse tekkivad vanaõli koguste arvestust muude jäätmeliikide nime all või käideldakse jäätmeseaduse nõuetele mittevastavalt.

Tervishoiujäätmed on nii inimese kui ka loomade tervishoiu, ravimise ning hooldusega seotud asutustes tekkivad jäätmed. Tervishoiuasutused (sh ka veterinaarasutused) peavad välja töötama sisemised juhised jäätmete liigiti kogumiseks ja edasiseks käitlemiseks.

Jäätmed tuleb pakkida tekkekohas, sh koduviisiididel tekkinud jäätmed ning viia need tervishoiuasutuse jäätmehoidlasse kuni üleandmiseni vastavat luba omavale jäätmekäitlusettevõttele.

Tabel 14. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade tervishoiujäätmete (kood 18) kogumine aastatel 2013-2016, t/a (allikas: JATS)

Jäätmeliik	2013	2014	2015	2016
Tervishoiujäätmed, kood 18	3,545	3,525	4,564	2,828

Keskkonnagentuuri andmetel ei tekkinud tervishoiujäätmeid (Tabel 16) Avinurme, Lohusuu, Kasepää ja Pala piirkonnas. Tervishoiuasutustes jäätmete käitlemise kord omavalitsuse territooriumil sätestatakse vastava omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjaga.

5.10 Suurjäätmed

Suurjäätmed on jäätmed, mida kaalu või mahu tõttu ei ole võimalik paigutada mahutisse, näiteks mööbel, vaibad, kardinapuud, kraanikausid ja madratsid. Suuremõõtmelisi jäätmeid saavad elanikud viia jäätmete kogumiskohtadesse, Jõgeva jäätmejaama ja Torma prügilasse.

Tabel 15. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade suurjäätmete teke aastatel 2013-2016, t/a (allikas: JATS)

Jäätmeliik	2013	2014	2015	2016
20 03 07	30,137	23,345	30,99	49,46

Võib arvata, et paljud ära visatud suurjäätmetest satub muude jäätmete hulka (nt ehitusjäätmed) või võimalusel lammutatakse kohapeal tükkideks ning pannakse segaolmejäätmete konteinerisse. 2016. aastal toodud kogusest 62% on kogutud Jõgeva linna jäätmejaamas.

Saavutamine: Rohkem tekitada võimalusi suurjäätmete äraandmiseks ja vajadusel parandada olemasolevate vastuvõtukohtade vastuvõtutingimusi.

5.11 Ehitus- ja lammutusjäätmed

Ehitus- ja lammutusjäätmed on jäätmed, mis tekivad ehitiste või nende osade rajamise, lammutuse, renoveerimise või restaureerimise käigus. Jäätmel on valdavalt ehitusmaterjalid ja pinnas, seejuures ka väljakaevatud pinnas.

Igasugune ehitus- ja lammutustegevus toob kaasa jäätmete tekke. Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumise peamiseks eesmärgiks on jäätmekoguste ja jäätmete ohtlikkuse vähendamine. Ehitusjäätmete käitlemise küsimused tuleb lahendada ehitise projekteerimise etapis. Ehitise vastuvõtmiseks esitatavatele dokumentidele tuleb kohustuslikult lisada aruanne ehitusjäätmete tekke ja käitlemise kohta. Ehitus- ja lammutusjäätmete käitleja on kohustatud korraldama üle antud jäätmete taaskasutamise võimalikult suures ulatuses. Ehitusjäätmete käitlust reguleerib igas omavalitsuses jäätmehoolduseeskiri, mille alusel vastutab ehitusjäätmete nõuetekohase käitlemise eest jäätmevaldaja kuni nende taaskasutamiseni või üleandamiseni jäätmevedajale. Ehitus- ja lammutusjäätmel saab üle anda Torma prügilale ja Jõgeva jäätmejaama.

Tabel 16. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ehitus- ja lammutusjäätmel 2013-2016 (allikas: JATS)

Jõgeva vald					
Jäätmeliik	Jäätmekood	2013	2014	2015	2016
Metallid	17 04	2382,075	1932,585	635,059	434,774
Betoon-, tellise-, plaadi- või keraamikatootesegud	17 01	1334,5	1266,74	313,617	1143,14
Puit, klaas, plast	17 02	21,701	21,77	37,54	269,5
Kivid, pinnas ja süvenduspinnas	17 05	653,4	2756,12	8252,5	16,5

Isolatsioonimaterjalid ja asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid	17 06	89,448	589,661	237,52	433,52
Muu ehitus- ja lammutussegapraht	17 09	176,341	299,224	568,254	425,7
Kipsipõhised ehitusmaterjalid	17 08	257	37	-	42,8
KOKKU		4914,465	6903,1	9730,873	2765,934
Mustvee vald					
Jäätmeliik	Jäätmekood	2013	2014	2015	2016
Metallid	17 04	789,584	601,595	263,193	278,968
Betoon-, tellise-, plaadi- või keraamikatootesegud	17 01	13,1	36,2	31,2	25,78
Puit, klaas, plast	17 02	16,1	32,46	24,64	42,32
Kivid, pinnas ja süvenduspinnas	17 05	-	0,5	0,07	1
Isolatsioonimaterjalid ja asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid	17 06	15	15	14,64	23,7
Muu ehitus- ja lammutussegapraht	17 09	172,7	172,7	59,54	52,32
Kipsipõhised ehitusmaterjalid	17 08	1,78	27,82	33,74	4,6
KOKKU		1008,264	886,275	427,023	428,688
Peipsiääre vald					
Jäätmeliik	Jäätmekood	2013	2014	2015	2016
Metallid	17 04	72,651	342,146	96,561	418,833
Betoon-, tellise-, plaadi- või keraamikatootesegud	17 01	0,58	0,44	-	-
Puit, klaas, plast	17 02	-	0,38	0,24	0,42
Kivid, pinnas ja süvenduspinnas	17 05	-	-	5,9	14900
Isolatsioonimaterjalid ja asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid	17 06	0,909	0,64	5,34	13,06
Muu ehitus- ja lammutussegapraht	17 09	30,14	15,48	37,46	37,82
Kipsipõhised ehitusmaterjalid	17 08	-	-	-	
KOKKU		104,28	359,086	145,501	15370,13

Võib eeldada, et tekkivate ehitus- ja lammutusjäätmete kogus on olulisel määral suurem kui riiklikus statistikas kajastub, kuna suur osa neist käideldakse segaolmejäätmetena või taaskasutatakse kohapeal. Ehitus- ja lammutusjäätmetest annab suurema koguse metallijäätmed, mis valdavalt taaskasutatakse.

Metallijäätmete kogused põhinevad jäätmeandmebaasi ehitus- ja lammutusjäätmete jaotises olevatel jäätmetel koodiga 17 04. Metallijäätmeid saab üle anda vanametalli kokkuostjatele ning kokkuostuhind on olnud motiveeriv, et neid ei jääks loodusesse või hoonetesse seisma. Väike osa satub prügilasse koos olmejäätmete või ehitusprahiga.

Puidujäätmete taaskasutamisel tuleb tähelepanu pöörata nende taaskasutamisele läbi soojusenergia tootmise. Ohtlike ainetega töödeldud puidujäätmeid käsitletakse ohtlike

jäätmetena ning neid tuleb üle anda ohtlike jäätmete käitlulitsentsi ja jäätmeluba omavale ettevõttele.

Saavutamine: Nimetatud jäätmete tekke kogused sõltuvad otseselt majanduslikust olukorrast, mida kiirem on majanduslik kasv, seda enam toimub uute ehitiste rajamine ning vanade renoveerimine ja lammutamine. 2020. aastaks suunata taaskasutusse 70% ehitus- ja lammutusjäätmetest, eraldades ohtlikud jäätmed.

5.12 Probleemtoodete jäätmed

Probleemtoode on toode, mille jäätmed põhjustavad või võivad põhjustada tervise- või keskkonnoahtu, keskkonnahäiringuid või keskkonna ülemäärast risustamist. Probleemtoodete hulka kuuluvad:

- patareid ja akud;
- mootorsõidukid ja nende osad;
- elektri- ja elektroonikaseadmed ja nende osad;
- rehvid;
- põllumajandusplast.

Jäätmeseadus kehtestab nn probleemtoodetele tootjavastutuse põhimõtte: tootja on kohustatud tagama tema valmistatud, edasimüüdud või sisseveetud probleemtoodest tekkivate jäätmete kokku kogumise ja nende taaskasutamise või kõrvaldamise. Tootja kannab nende tegevustega seotud kulud. Tabelis 17 on välja toodud jäätmekavaga hõlmatud omavalitsuste probleemtoodete koguteke aastatel 2013-2016. aastal.

Tabel 17. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade probleemtoodete koguteke aastatel 2013-2016, t/a (allikas: JATS)

Jõgeva vald					
Jäätmeliik	Jäätmekood	2013	2014	2015	2016
Pliiakud	16 06 01*	38,127	92,878	36,682	36,629
Patareid ja akud	20 01 33*	0,271	0,268	0,147	0,119
Vanarehvid	16 01 03	8,472	19,236	38,573	63,67
Romusõidukid	16 01 04*	55,055	49,699	95,871	94,086
Elektri- ja elektroonikaseadmed	20 01 23* 20 01 35* 20 01 36	18,85	31,348	21,828	44,222
Plastijäätmed	02 01 04	21,44	11,94	49,25	57,67
KOKKU		120,775	193,429	193,101	238,726
Mustvee vald					
Jäätmeliik	Jäätmekood	2013	2014	2015	2016
Pliiakud	16 06 01*	8,524	12,076	12,361	8,289
Patareid ja akud	20 01 33*	0,104	0,064	0,015	0,026
Vanarehvid	16 01 03	41,174	23,43	23,13	12,24

Romusõidukid	16 01 04*	4,271	13,053	20,803	10,052
Elektri- ja elektroonikaseadmed	20 01 23* 20 01 35* 20 01 36	11,28	10,985	8,449	25,739
Plastijäätmed	02 01 04	3,24	0	0	1,35
KOKKU		68,593	59,608	64,758	56,346
Peipsiääre vald					
Jäätmeliik	Jäätmekood	2013	2014	2015	2016
Pliiakud	16 06 01*	4,054	6,757	7,3	5,928
Patareid ja akud	20 01 33*	0,008	0,665	0,012	
Vanarehvid	16 01 03	0,6	1,06	0,52	0,08
Romusõidukid	16 01 04*	5,949	11,198	4,957	12,696
Elektri- ja elektroonikaseadmed	20 01 23* 20 01 35* 20 01 36	4,06	4,769	4,331	5,497
Plastijäätmed	02 01 04	0	0	0	0
KOKKU		14,671	24,449	17,12	24,201

Tootja on kohustatud kantavate patareide ja akude ning mootorsõidukite patareide ja akude jäätmed tarbijalt turustaja müügikohtades tagasi võtma tasuta ka juhul kui tarbija ei osta uut patareid või akut. Tootja varustab turustajat vajaliku kogumismahutiga. Lisaks müügikohtadele on võimalik patareisid ja akusid üle anda olemasolevates jäätmekogumiskohtades/ jäätmejaamades, kus on olemas ohtlike jäätmete kogumiskonteiner (tabel 2).

Patareide ja akude tootjavastutuse kohustusega tegeleb MTÜ EES-Ringlus ja MTÜ Eesti Elektroonikaromu.

Mootorsõidukite ja nende osade (sh rehvide) tagasivõtmise peavad tootjavastutuse põhimõttel ellu rakendama ja finantseerima tootjad ja turustajad, kes võivad selle ülesande delegeerida jäätmekäitlejale. Rehvide kogumisega tegeleb MTÜ Rehvinglus. Erasisikud kui ka firmad, kes on rehvitöökoja kliendid, võivad anda rehvitöökotta tasuta üks ühe vastu rehvi, kui rehvitöökoda on sõlminud lepingu Rehvinglusega. Suur osa rehvide müügiga tegelevaid ettevõtteid võtab samuti vanarehve vastu juhul kui samast ettevõttest ostetakse uued rehvid.

Eestis korraldavad elektri- ja elektroonikaseadmete tootmise ja müügiga tegelevate ettevõtjate poolt neil lasuvate tootjavastutuse täitmist MTÜ EES-Ringlus ja MTÜ Eesti Elektroonikaromu. Tootja või teda esindav tootjavastutusorganisatsioon peab rajama kodumajapidamises kasutatavatest elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumispunktid igasse Eesti maakonda. Tootja peab rajama vähemalt iga üle 3500 elanikuga linna või valla territooriumile kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumispunkti. Vastavaid jäätmeid saab üle anda uue toote ostmisel kauplusesse või ära anda jäätmekogumiskohtadesse/ jäätmejaamadesse (tabel 2) ja Torma prügilasse. Kui kodumajapidamises kasutatava elektri- ja elektroonikaseadme turustajast ei ole mööda avalikke teid 10 km raadiuses elektroonikaromude kogumiskohta, peab turustaja oma

müügikohas füüsiliselt isikult tasuta tagasi võtma talle müüdava seadmega sama liiki ja sama otstarve täitvast seadmest tekkinud elektroonikaromu, sõltumata kas füüsiline isik on soetanud või soetab turustajalt samalaadse seadme. Turustaja on kohustatud oma müügikohas, mille müügipind on vähemalt 400 m², tasuta tagasi võtma väikseid elektroonikaromusid, mille ükski väline mõõde ei ületa 25 cm, sõltumata sellest, kas kasutaja ostab uue sama liiki seadme või kas selles müügikohas müüakse sellist liiki seadmeid. Turustaja võib saastunud elektroonikaromu valdaja suunata lähimasse jäätmekäitluskohhta. Koostöös tootjavastutusorganisatsioonidega tuleb optimeerida probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumiskohtade asukohad nii, et kõigile oleksid tagatud võrdsed võimalused tekkinud jäätmete äraandmiseks.

6. JÄÄTMETEKKE VÄLTIMINE

Kui siiani oli jäätmehoolduse peamine rõhk jäätmete ladestamise vähendamisel ja nende taaskasutamisel, siis 2014. aastal vastuvõetud uues riigi jäätmekavas keskendutakse enam jäätmetekke vältimisele ja vähendamisele. Põhjuseks on see, et jäätmetekke vältimine on jäätmekäitluse hierarhia kõige prioriteetsem tase, mida tuleks arvestada ja eelistada jäätmekäitluse korraldamisel.

Jäätmetekke vältimine on asja jäätmeteks muutumisele eelnevate meetmete rakendamine tekkivate jäätmete koguse ja jäätmete keskkonna- ning terviseohtlikkuse vähendamiseks. Jäätmekavaga hõlmatud omavalitsuste jäätmehoolduse arendamisel lähtutakse riigi jäätmekava kolmest jäätmehoolduse strateegilisest eesmärgist:

- vältida ja vähendada jäätmeteket, sh vähendada jäätmete ohtlikkust;
- võtta jäätmed ringlusse või taaskasutada neid muul viisil maksimaalsel tasemel;
- vähendada jäätmetest tulenevat keskkonnariski, tõhustades muuhulgas seiret ning järelevalvet.

Jäätmetekke vältimise võimalused sõltuvad paljudest teguritest nagu majandusolukord, tarbijate teadlikkus, ressursitõhususe ja jäätmetekke vältimise meetmete rakendamise ulatus ettevõtetes jne. Jäätmetekke vältimine hõlmab kõiki majandussektoreid, materjalivoogusid ning tarbitud toodete nn. olerusringi. Jäätmetekke vältimine on võimalik üksnes siis, kui toote olerusringi kõikidel etappidel suudetakse mõjutada praktilisi otsuseid: seda, kuidas toode kujundatakse, valmistatakse, tarbijale kättesaadavaks tehakse ja kasutatakse. Jäätmete (eelkõige olmejäätmete) teket mõjutab ka otseselt tarbijate käitumine, mis on seotud teadlikkuse, sisetulekute, ühiskonna sotsiaalstruktuuri ja jõukusega. Võrreldes seni rakendatud jäätmekorraldusmeetmetega (nt jäätmete liigiti kogumise ja taaskasutamise edendamisega) peavad jäätmetekke vältimisele suunatud meetmed hõlmama palju laiemat huvirühmade ringi ja palju laiemat tegevust. Jäätmetekke vältimisega tuleb tegelda kõigil tasanditel, sellele aitab olulisel määral kaasa teadlikkuse tõstmine, mis on suunatud nii omavalitsuste, ettevõtete kui ka tarbijate/elanikkonna teadlikkuse ja teadmiste suurendamiseks.

Olmejäätmete tekke vältimise edendamisel on peamine roll täita elanikkonnal, kelle teadlikkusest ja tarbimisharjumustest sõltub suuresti nii pakendijäätmete, toidujäätmete kui ka muude olmejäätmete tekkekoguse vähendamine. Elanikkonna teadlikkuse tõstmisel, teabe levitamisel ja jäätmete vältimisele suunatud initsiatiivide toetamisel ning vastavate tingimuste loomisel (nt kasutatud toodete korduskasutuseks tingimuste loomine) on omakorda võtmeroll kohalikel omavalitsustel. Oluline on arvesse võtta, et elanikel ja ettevõtetel peab olema võimalus panustada jäätmetekke vältimisse ja korduskasutusse. Korduskasutuse suurendamise üheks võimaluseks on luua Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade jäätmejaamadesse tingimused, mis võimaldaks inimestel ära anda kasutatud ja kasutuskõlblikku mööblit, kodumasinaid, kasutatud rõivaid jne ja/või võtta kasutusele eraldi ruumid, kuhu on võimalik eelpool loetletud esemed/asjad viia.

7. KESKKONNATEADLIKKUSE TÕSTMINE JA JÄRELEVALVE

7.1 Keskkonnateadlikkuse tõstmine

Teadlikkuse tõstmine on suunatud nii omavalitsuste, ettevõtete kui ka tarbijate/elanikkonna teadmiste ja teadlikkuse suurendamisele. Elanike ja ettevõtete harjumused jäätmekäitluses on linnas ja maal erinevad. Käitumis- ja tarbimisharjumused on need, mis jäätmeteket olulisemalt mõjutavad. Jäätmete tekke vähendamine, jäätmete sorteerimine ning käitlemine tekkekohas sõltub suurel määral elanike valmisolekust jäätmekäitlust edendada ning kas ja kuidas on kohalik omavalitsus hoolitsenud elanike informeerituse ja teadlikkuse eest. Jäätmete kogumise ja käitlemise rajatiste süsteem ei toimi, kui elanikud ei ole harjunud neid kasutama. Pideva selgitustöö ja teavitamise aluseks on eesmärgistatud info edastamine: valla koduleht, vallaleht, kuulutused, viidad, infovoldikud, teavituskampaaniad täiskasvanutele ja haridusasutustes keskkonnateadlike ürituste korraldamine. Täiendavalt tegelevad teavitamisega jäätmekäitlejad, taaskasutus- ja tootjavastutusorganisatsioonid ning üleriigilist informatsiooni jagab Keskkonnaamet.

Jäätmekäitlusala info peab olema valla kodulehel kergesti kättesaadav ning paar korda aastas vallalehes, samuti info pidev ajakohastamine. Lisaks juba kättesaadavale infole on võimalik valla kodulehe kaudu elanikke informeerida eri liiki jäätmete äraandmise võimalustest ning jäätmekonteinerite asukohtadest.

Laialdaselt on levinud passiivne teavitus (internet, ajalehed), kuid elanike seas tuleb tegeleda ka aktiivse teavitamisega- üritused (sh infopäevade korraldamine õppeasutustes, koolitused, infosildid jne). Elanike aktiivne teavitus võiks toimuda kord kvartalis järgmiste teemagruppidena:

- Talvel- jäätmetekke vältimine, jäätmete liigiti kogumise juhendi levitamine ning jäätmete taaskasutamine (sh milliseid jäätmeid tohib küttekoldes põletada ja mida mitte?).
- Kevadel- jäätmete äraandmise võimalused, mittevajalike esemete korduskasutusse võtmise võimalused.
- Suvel- biolagunevate aia- ja haljastusjäätmete käitlemine ja kompostimine.
- Sügisel- jäätmepunktide/jäätmejaamade teenuste tutvustamine ja avalike pakendipunktide asukohtade teavitus.

Järjepidev teadlikkuse parandamine jäätmete ringlusse võtust ja taaskasutusest tagab selle, et elanikkonna seas kujunevad keskkonnasäästlikud tarbimisharjumused, ennetatakse jäätmeteket ning paranevad jäätmete sortimise harjumused, mis võimaldab saavutada suurema ringlusse võtu osakaalu. Selleks tuleb elanikke pidevalt liigiti kogutud jäätmete äraandmise võimalustest (trükised, infopäevad jne) teavitada.

Seega kui soovitakse, et jäätmekäitus toimiks, on vaja erinevalt läheneda ja luua võimalusi jäätmete üleandmiseks erinevatele sihtgruppidele. Samuti jäätmekava perioodi vältel on vajalik läbi viia jäätmekavaga hõlmatud omavalitsustes mitmeid jäätmevaldkonnaga (sorteerimine, korraldatud jäätmevedu jne) seotud üritusi, võimalusel välja anda infovoldikuid ja kirjutada kohalikku lehte artikleid.

7.2 Järelevalve

Järelevalve tõhustamine on vajalik nõuetekohase jäätmekäitluse tagamiseks ning jäätmekäitlusalaste rikkumiste vähendamiseks. Jäätmetekitajate järelevalves omab olulist rolli registri pidamine ja regulaarne andmevahetus vedajaga. See võimaldab operatiivselt kontrollida jäätmevaldajaid ning reageerida õigeaegselt korraldatud jäätmeveoga tekkinud probleemidele. Kõigis kolmes omavalitsuses on olemas väärteomenetleja, kes tagab järelevalve jäätmehoolduses ja seadusandluse nõuete täitmise. Paremaks jäätmehoolduse korraldamiseks ja korralduse tõhususe hindamiseks läbi viia elanike käitumisharjumisi ja rahulolu käsitlev uuring.

Järelevalvet jäätmekäitluse üle teostavad Keskkonnainspeksioon ja jäätmekavaga hõlmatud omavalitsused. Loomsete jäätmete käitlemise üle teostab järelevalvet Veterinaar- ja Toiduamet.

Järelevalve tõhustamisele aitavad kaasa:

- tihe koostöö omavalitsuse ja Keskkonnainspeksiooni vahel;
- jäätmetekitajate jäätmearuande kohustus;
- avalikkuse kaasamine risustamisest ja jäätmete seadusevastasest ladestamisest teatamisele, samuti omavoliliste prügi mahapaneku kohtade pidev likvideerimine.

8. JÄÄTMEHOOLDUSE ARENDAMISE RAHASTAMINE

Jäätmehoolduse planeerimisel ja jäätmekava tegevuste elluviimisel tuleb lähtuda kehtivatest õigusaktidest, riiklikest arengudokumentidest ja seatud eesmärkidest ning riigi jäätmekava eesmärkidest. Üks olulisemaid teemasid jäätmemajanduse valdkonnas on nn „saastaja maksab” printsiip, mis jäätmeseaduse kohaselt tähendab, et jäätmekäitluse kulud kannab jäätmetekitaja. Korraldatud jäätmeveoga liitunud jäätmevaldaja tasub jäätmeveo teenustasu, mis peab katma jäätmekäitluskohtade rajamis-, kasutamise-, sulgemise- ja järelhoolduskulud ning jäätmete veo ja veo ettevalmistamisega seotud kulud. Elektri- ja elektroonikaseadmete ja pakendijäätmete käitlemise puhul maksavad otseselt kulud kinni tootja- ja taaskasutusorganisatsioonid, kaudselt (jäätmekäitluskulud lisatakse toodete hindadele) lõpptarbijad.

Jäätmehoolduse arendamise kolm põhieesmärki on: jäätmehoolduse süsteemi korrastamine, infrastruktuuri arendamine ja haldamine ning järelevalve ja jäätmehoolduse suunamine. Peamiseks rahaliseks kulutuseks on seotud infrastruktuuri arendamisega ja jäätmekäitluse igapäevase haldamiskuludega. Sellest tulenevalt kattuvad nii Jõgeva, Mustvee kui ka Peipsiääre valla jäätmehoolduse arendamisel järgmised punktid:

✓ Jäätmehoolduse süsteemi korrastamine:

Jäätmekava koostamise ajal on IEJHK liikmesomavalitsustes neli toimivat korraldatud jäätmeveo veopiirkonda. Jäätmekava koostamise hetkel on Peipsiääre valla Pala ja Peipsiääre piirkonnas korraldamata korraldatud jäätmevedu. Pärast käimasolevat veoperioodi lõppu 2021. aastal on plaanis moodustada kõigi IEJHK liikmetele üks veopiirkond, mis tagaks ühtse jäätmekäitluse kõigile liikmetele.

- Samuti tagamaks IEJHK piirkonnas ühtsetel alustel toimivat ja arusaadavat jäätmemajandust, tuleb pidevalt korraldada keskkonnateadlikke üritusi erinevates haridusasutustes ja läbi viia erinevaid kampaaniaid.
- Iga-aastaselt koostab IEJHK ülevaate jäätmekava tegevuskava täitmise kohta.

✓ Infrastruktuuri arendamine ja haldamine:

- Liigiti kogutud pakendijäätmete äraandmise võimaluste tagamine tekkekoha lähedal. Kolmel Eestis tegutseval pakendiorganisatsioonil on kohustus taaskasutada pakendijäätmete kogumassist vähemalt 60% kalendriaastal. IEJHK piirkonnas on kogumisvõrgustik erinev, kuid enamjaolt ei ole seaduse järgi kehtestatud nõudeid täidetud. Probleem on pigem hajaasustuses, kus pakendikonteinerid jäävad majapidamistest kaugemale ja sellest tulenevalt toimub pakendite põletamine küttekolletes või avamaal. Üheks võimaluseks on paigutada maapiirkondades bussijaamade taha pakendikonteinerid, mis soosiks ka hajaasustus piirkondades liigiti sorteerimist. Kõik taaskasutusorganisatsioonid peavad paigaldama avalikkusele mõeldud pakendikonteinerid iga pakendiliigi kohta eraldi. Igas kogumiskohas peab olema tagatud kõikide pakendimaterjalide liigiti (klaas-, plast-, paber- ja kartong-, metall- ja puidupakendi ja muud pakendi) kogumine. Võimalusel võtta kasutusele pakendikott, mida siiani pakutakse mugavusteenusena ainult Jõgeva linnas.

Kortermajade juures tihendada paberi- ja kartongi konteinervõrgustikku. Võimalusel rajada kortermajade juurde jäätmemajad, kus saaks ära anda järgmisi jäätmeliike: biolagunevad jäätmed, pakend, paber, patareid ja väikeelektroonika.

- Kui Keskkonnainvesteeringute Keskus SA rahastab jäätmevaldkonna projekte, kaasata võimalusel Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre vallad iga-aastaselt toimuvale ohtlike jäätmete kogumisringi.
- Jäätmekava üks tähtsamaid plaanitud tegevuste osasid on jätkata jäätmejaamade haldamist. Siiani on hallanud enamjaolt omavalitsused, kuid võiks mõelda iga omavalitsuse territooriumil ühtsele jäätmekogumiskohtade ja –jaamade haldamisele, korraldades selleks hanke. Jäätmejaamade uuendamine- vajaliku inventari ja seadmete soetamine. Investeeringute suurus selgub pärast projektilahenduste valmimist. Jäätmejaamad ja jäätmete kogumiskohad vajavad edaspidist arengut vastuvõetavate jäätmeliikide, taaskasutamise osa täiendamise ja rohkem avatud olemises osas. Jäätmejaamadesse ja jäätmekogumiskohtadesse tuleb luua tingimused elanikelt kasutatud ja kasutuskõlbliku mööbli, kodumasinade, kasutatud rõivaste jne vastuvõtmiseks.
- Biolagunevate jäätmete kogumiseks ja taaskasutamiseks on majanduslikult, võttes arvesse IEJHK piirkonna ulatuslikku hajaasustuspiirkonda, kõige otstarbekam võtta kortermajade juures kasutusele kompostrid, mille soetamise ja kasutamise korraldavad ning rahastavad tarbijad. Kuid võimalusel siduda korraldatud jäätmeveoga. Kindlasti jätkata Jõgeva linnas korraldatud jäätmeveo raames biolagunevate toidu- ja sööklajajäätmete kogumist. Piirkondades leida lahendusi kalmistutelt tekkivate biolagunevate jäätmetele.

✓ Järelevalve ja jäätmehoolduse suunamine:

- Jäätmevaldajate register - regulaarselt uuendatud andmed võimaldavad operatiivselt kontrollida jäätmevaldajaid ning reageerida õigeaegselt korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud isikute suhtes. Jäätmekava tegevuste rakendamiseks, jäätmehoolduse suunamiseks ja järelevalve teostamiseks on vajalik pidev andmete kogumine ja süstematiseerimine.
- Väärteomenetleja on igas omavalitsuses olemas ja seda tuleb jätkata.

Jäätmehoolduse arendamine toimub omavalitsuste eelarvelistest vahenditest ja sihtotstarbelistest projektipõhistest tuludest. Tabelis 18 on välja toodud omavalitsuste lõikes omavalitsuse kulutused ja investeeringud aastatel 2013-2016. Kulutuste summa sisaldab nt kulud jäätmete kogumiseks ja kõrvaldamiseks avalikust ruumist, jäätmevaldajate registrite loomise ja haldamisega seotud kulud, ohtlike jäätmete kogumisringi korraldamisega seotud kulud, paberi- ja kartongijäätmete kogumise osaline finantseerimine, omavalitsuselt laadestatud prügikoristamise kulud, rajatiste korrashoid jne, kuid ei sisalda liikmemaksu.

Tabel 18. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade kulutused ja investeeringud aastatel 2013-2016 (allikas: Jõgeva Vallavalitsus, Mustvee Vallavalitsus, Peipsiääre vallavalitsus)

Jõgeva vald		
Aasta	Laekunud saastetasud, €	Kulutused jäätmehooldusele, €
2013	17078	44105,86
2014	8082	59126,27
2015	5299	47786,5
2016	5966	47753,26
Mustvee vald		
Aasta	Laekunud saastetasud, €	Kulutused jäätmehooldusele, €
2013	8255	31893,05
2014	6606	362269,11
2015	3888	43712
2016	3574	38428,87
Peipsiääre vald		
Aasta	Laekunud saastetasud, €	Kulutused jäätmehooldusele, €
2013	4646	18867,19
2014	1660	16031,75
2015	402	20035,81
2016	1377	18407,2

Peamised rahalised kulutused on seotud infrastruktuuri arendamisega ja jäätmekäitluse igapäevase haldamiskuludega. Omavalitsustele laekuv saastetasu ei kata iga-aastaseid kulutusi ja investeeringuid jäätmekäitlusele ning omavalitsustel tuleb leida täiendavaid rahalisi vahendeid oma eelarvest.

9. JÄÄTMEKAVA RAKENDAMISE MÕJU KESKKONNALE

Jäätmekäitluse keskkonnamõju esineb jäätmete tekitamisel, kogumisel, vedamisel ja käitlemisel. Otsene mõju võib kaasneda inimeste tervise ja heaolu kahjustamisega ning looduskeskkonna reostamisega. Kaudne mõju keskkonnale võib tuleneda jäätmekäitlusobjektide ümbruses oleva maa väärtuse vähenemisest (maa hinna langus), vanade prügilate nõuetekohaste sulgemistega seotud kuludest jne. Oma olemuselt on jäätmekäitluse mõju nii lokaalne, regionaalne kui ka globaalne.

Jäätmete kogumisel on oluline jäätmed sorteerida. Liigiti kogumine loob paremad võimalused jäätmete materjalina ringlusse võtuks ja ohtlike jäätmete eraldamiseks, seega jäätmete käitlemisest tuleneva keskkonnamõju vähendamiseks. Vastavalt kehtestatud korrale on keskkonnamõjud suhteliselt väikesed kui sorteerida tekkekohas jäätmeid, koguda liigiti ja toimib korraldatud jäätmevedu. Paratamatult võib jäätmekäitlustega kaasneda teatud müra ja õhu saastamine jäätmete kogumisel ning transpordil. Samuti võib negatiivset mõju tekitada ebaregulaarne jäätmekonteinerite tühjendamine, millest annab märku ebameeldiv lõhn. Eriti suveperioodil, mil biolagunevate jäätmete kogumine ja edasisse käitlusesse suunamine on ajaliselt piiratud.

Negatiivse keskkonnamõju vähendamiseks tuleb maksimaalselt haarata jäätmetekitajad korraldatud jäätmekäitlussüsteemi ning pidev kontroll tekkivate jäätmevoogude üle, see on ühtlasi ka jäätmeseaduse üks peamisi eesmärgi. Samas tuleb tõdeda, et vaatamata eeltoodule esineb jäätmete ebaseaduslikku ladestamist. Selleks tuleb tugevdada järelevalvet ebaseaduslike jäätmete mahapaneku kohtades.

Kui täita jäätmekavas esitatud eesmärgid suurendades jäätmete liigiti kogumist, luues elanikele võimalusi eraldi kogutud jäätmete üleandmiseks ja motiveerides elanikke keskkonnateadlikkuse tõusu ning järelevalve tõhustamise kaudu, väheneb ka jäätmete tekkest ja kogumisest põhjustatud keskkonnamõju. Täites jäätmekavas esitatud eesmärgi, on keskkonnamõjud jäätmekavaga hallatud omavalitsuste territooriumil suhteliselt väikesed.

9.1 Endised saastunud jäätmete kõrvaldamiskohad ja jäätmete kõrvaldamise keskkonnamõju

Keskkonnale avaldavad mõju ka endised kohalikud prügilad. Aastakümneid tagasi ei arvestatud prügilate rajamise juures keskkonnamõjuga, üldjuhul arvestati visuaalse reostuse tekkimisega. Keskkonnanõuete täitmine ei olnud kohustuslik või need puudusid. Piirkonnas on Torma prügila, mida on vaja regulaarselt kontrollida ning suletud prügilatele tuleb teha järelhooldus ehk eelkõige seisneb see selles, et suletud prügilatesse ei viidaks jäätmeid. Peamiseks ladestamisega kaasnevaks keskkonnamõjuks on negatiivsed mõjud pinnasele, pinna- ja põhjaveele ning õhukvaliteedile. Mõjud on tingitud peamiselt prügilagaasi ja –veest, mille teke on seotud prügilas toimuvatest keemilistest protsessidest ja ilmastikuoludest. Torma prügilas on käesolevaks ajaks välja ehitatud nõrgvee puhastussüsteem kui ka prügilagaasi kogumissüsteem ning tegeletakse olemasolevate ladestusalade korrastamise ettevalmistamisega, keskkonnamõju hindamisega ja korrastamiskavaga. Lisaks olemasolevale alale on plaanis ehitada juurde komposteerimisväljak.

9.1.1 Suletud prügilad Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdades

Jõgeva vallas on kokku 7 suletud prügilat, neist 2 olid ebaseaduslikud ladestuspaigad.

Torma piirkonnas asub 3 suletud prügilat: Rääbise, Kodismaa ja Torma aleviku lähistel asuv prügilat. Prügilad suleti 30.06.2001. aastal. Antud piirkonna prügilad on korrastatud ja jäätmete vedu sinna enam ei toimu.

Jõgeva territooriumil on kokku 4 suletud prügilat: Kurista (ebaseaduslik ladestuspaik, suleti 14.06.2002), Vaimastvere (ebaseaduslik ladestuspaik, suleti 07.10.2003), Laiuse (suleti 19.09.2002) ja Tooba (31.12.2001). Kõigi prügila territooriumid on korrastatud ning pürgi ladestamist enam ei toimu.

Mustvee vallas on kokku 3 suletud prügilat. Maetsma (suletud 2004) ja Peebusaare (suletud 1998) prügilad on haljastatud ja korras. 2002. aastal suleti SA-ga KIK projektirahadega Kaasiku külas asuv vana prügilat. Mustvee linnas asub suletud prügilat (suleti 15.06.2001), mis on heas olukorras ning uut prügi ei ole sinna viidud.

Peipsiääre vallas paikneb 3 suletud prügilat, millest 2 on ebaseaduslike jäätmete ladestuspaika. Riivese ja Torila ebaseaduslikud prügilad suleti 2001. aastal. Pärast Riivese prügila sulgemist ja katmist on järelhooldus piirdunud visuaalse hinnangu andmisega. SA KIK toetuse abil suleti Torila prügilat. Hilisema järelhooldusena koristati korda aastas olmeprügi kuni 2008. aastani ning hiljem vajadus puudus. Kallaste linnas asub Võidu tänava suletud prügilat (suleti 25.september 2012.a.), sinna jäätmeid ei viida ning järelhoolduse korraldas omavalitsus.

10. JÄÄTMEHOOLDUSE ARENDAMINE

Riigi jäätmekava on Eesti jäätmehooldust korraldav ja suunav valdkonna strateegiline arengukava. 2014. aastal vastuvõetud riigi jäätmekavaga on eelmise perioodi riigi jäätmekavaga jäätmehoolduse eesmärgid muutunud. Kui senini oli põhirõhk jäätmete ladestamise vähendamisel ja nende taaskasutamisel, siis kehtivas riigi jäätmekavas on rõhk jäätmetekke vältimisel ja vähendamisel.

10.1 Jäätmehoolduse korraldamise pikaajaline planeerimine

- Jätkatakse ja tugevdatakse omavalitsuste koostööd jäätmemajanduse korraldamisel.
- Koostöö erinevate riigiasutustega keskkonnajärelevalve tõhustamiseks.
- Koostöö jäätmekäitlejate ja taaskasutusorganisatsioonidega.
- Erinevate sihtgruppide pidev teavitamine: jäätmehoolduse korraldustest, korraldatud jäätmeveo vajaduse selgitamine, kohustuste täitmise jälgimine, infovoldikute väljaandmine ja levitamine, artiklite avaldamine vallalehtedes, keskkonnateadlikkuse projektide läbiviimine lasteaedades ning koolides.
- Piirkondade hajaasustuse tõttu võimalusel rajada ja hallata uusi jäätmekogumiskohti/jäätmejaamasid Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdades (võimalik IEJHK iga omavalitsuse rajatiste ühine haldamine) ning jätkata koostööd Torma prügilaga. Samuti olemasolevate jäätmejaamade/jäätmekogumiskohtade uuendamine, laiendamine ja haldamine Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdades.
- Jäätmehooldust reguleerivate õigusaktide (jäätmehoolduseeskirja ja jäätmekava) ajakohastamine.
- Jäätmevaldajate registri haldamine.
- Korraldatud jäätmeveo korraldamine.

Jäätmekava jäätmehoolduse arendamise eesmärkideks on: jäätmehoolduse korrastamine, infrastruktuuri arendamine ja haldamine ning suurendades elanikkonna keskkonnateadlikkust on võimalik muuta jäätmehooldus jäätmevaldajatele igapäevaseks.

10.2 Ehitus- ja lammutusjäätmete taaskasutamine

- Maastikupilti kahjustava ja kasutusest väljalangenud või langenud põllumajandus-, tööstus- või militaarehitise lammutamise ja sellest tekkinud jäätmete käitlemise, sh taaskasutuse ja ringlussevõtu soodustamise ja maa-ala koristamise propageerimine - lammutatud on ümbritsevale keskkonnale ohtlikud ja esteetiliselt inetud vanad ehitised, millel puudub kasutusfunktsioon (lisa 2).
- Ehitusjäätmete käitluse kontrollimine: ehitustegevustes rohkem korduvkasutatavaid ja vähem ohtlikke aineid sisalduvaid materjale, puidujäätmete taaskasutamise edendamine soojusenergia tootmiseks ja tavajäätmetest ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemisel jäätmete taaskasutamise eelistamine jäätmete kõrvaldamine.
- Eterniidijäätmete liigiti kogumine ja luua/jätkata jäätmejaamades äraandmise võimalus.
- Puidujäätmete taaskasutamise edendamine soojusenergia tootmiseks või purustada ja

valmistada multši või saepuru, mida kasutada nt kompostimisel.

10.3 Jäätmetekke vältimise, jäätmete sorteerimise, liigiti kogumise ja taaskasutamise suurendamine

- Jäätmetekke vähendamine ja keskkonnaohutum kõrvaldamine, sh Torma prügila planeeritavate tegevuste elluviimine (ehitusjäätmete sorteerimine, saastunud pinnase käitlemine, tuhade ja mudade käitlemine, energiajäätmete tootmine (RDF tootmiseks eeltötlus)).
- Pakendijäätmete kogumisvõrgustiku täiendamine – vajalik suurendada pakendikonteinerite võrgustikku ning võimalusel teha seda läbi korraldatud jäätmeveo nagu Jõgeva linnas (pannes vedajale kohustuse kortermajade juurest tasuta ära viia paber ja kartong ning pakendijäätmed). Hajaasustuspiirkonnas leida koostöös tootjavastutusorganisatsioonidega/vedajatega lahendus pakendikoti näol.
- Kodumajapidamistes tekkinud ohtlike jäätmete ning elektri- ja elektroonikaseadmete kogumise edendamine- jätkata ohtlike jäätmete ning vajadusel elektri- ja elektroonikaseadmete kogumisringide korraldamist.
- Metalli-, elektroonika- ja ohtlike jäätmete ning vanarehvide ja muude suurjäätmete kogumine jäätmekogumiskohtades/jäätmejaamades ning võimalusel nende taaskasutamise propageerimine.
- Riiete kogumine piirkondlikes jäätmejaamades kogumiskonteineritesse või teha koostööd kohalike taaskasutuskustega.
- Biolagunevate jäätmete taaskasutamise arendamine – köögi- ja sööklajäätmete ning aia- ja haljastusjäätmete liigiti kogumine tekkekohas ning kompostimine lähimal kompostimisplatsil või koduaias. Arendada ja laiendada olemasolevaid komposteerimisväljakuid (Jõgeva jäätmejaam).
- Tervishoiuasutuste jäätmete utiliseerimine (antakse üle litsentsi omavale ettevõttele).
- Olemasolevatel ja planeeritavatel jäätmekogumiskohtade/jäätmejaamade paremate tingimuste loomine – võimalik ära anda kasutatud, kuid korralikku mööblit, elektri- ja elektroonikaseadmeid ja kasutatud rõivaid.
- Olemasolevate jäätmekogumiskohtade/jäätmejaamade haldamine omavalitsuste eelarvest ja tegevuse arendamine. Võimalusel hoida platse rohkem avatuna kui hetkel, kindlasti peaks üks päev olema nädalavahetusel.
- Vajadusel rajada Mustvee valda piirkondlik jäätmejaam kui otsustakse, et Torma prügilaga ei soovita koostööd jätkata. Väiksematesse kohtadesse jäätmekogumiskohad (nt Saduküla). Jäätmekava koostamise ajal valmistatakse ette taotlust Peipsiääre valla Alatskivi alevikku piirkondliku jäätmejaama ehitamiseks.
- Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumisvõrgustiku arendamise soovitatav tulemuse on, et neid jäätmeid maksimaalsel tasemel saaksid taaskasutatud ning eelistatakse nende ringlussevõttu. Selleks peab tagama ehitus- ja lammutusjäätmete üleandmise võimaluste loomise/säilitamise ning ehitus- ja lammutusjäätmete materjalina ringlussevõtu korduskasutuseks ettevalmistamise eelistamist.
- Jäätmete liigiti kogumist võimaldavate prügiurnide paigaldamine avalikku ruumi ja

asutustesse annab juba algfaasis jäätmeid liigiti koguda. Selleks tuleb avalikus ruumis (parkides, tänavatel jne) asendada praegused prügiurnid sellistega, mis võimaldavad jäätmeid liigiti koguda. Asutustes (sh koolid, lasteaiad) liigiti kogumist võimaldavate prügiurnide soetamine kui neid juba ei kasutata.

10.4 Järelevalve tõhustamine

- Järelevalvealane koostöö naaberomavalitustega ning Keskkonnainspeksiooniga – muudab rikkumiste info vahetamise efektiivsemaks.
- Toimiv jäätmevaldajate register – jäätmeveo järelevalve jäätmetekkekohtade üle.
- Jäätmet statistika kogumine kõigi kogutud jäätmeliikide kohta- IEJHK piirkonnas on igal omavalitsusel täpne ülevaade tekkivatest jäätmevoogudest nende liikide kaupa.

Jäätmekava raames nimetatud strateegilise eesmärgi saavutamiseks kavandatud meetmete ja tegevuste edukal rakendamisel saavutatakse järgmised tulemused:

- IEJHK piirkonna elanikud on teadlikud jäätmetekke vältimise võimalustest ning tahavad ja saavad panustada jäätmetekke vältimisse ja jäätmete korduskasutusse.
- IEJHK piirkonnas on loodud täiendavad võimalused jäätmete korduskasutamise arendamiseks ning liigiti kogutud jäätmete üleandmiseks.
- IEJHK piirkonna omavalitsustel on piisavad ressursid ja teadmised nii jäätmekäitluste korraldamise kui ka järelevalve osas.

10.5 Jäätmete taaskasutamise eesmärgid

Järgnevalt on esitatud jäätmekava eesmärgid taaskasutuseks jäätmeliikide lõikes. Kui jäätmeid ei ole võimalik taaskasutada, siis eelistatakse jäätmete masspõletust ladestamisele. Jäätmete taaskasutuse suurendamine peab toimuma ringlusse võttu eelistades ning taaskasutusele aitab kaasa korraldatud jäätmeveo pidev arendamine. Üheks keerukamaks ülesandeks kuni 2020 aastani on olmejäätmete ringlusse võtu sihtarvu täitmine. Selleks on vaja oluliselt suurendada olmejäätmetes sisalduvate biolagunevate jäätmete liigiti kogumist ja ringlusse suunamist.

Võttes aluseks kehtivat jäätmeseadust, siis alates 2020. aasta 1. jaanuarist tuleb taaskasutada:

- 1) kodumajapidamisest pärinevaid paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmeid ja muid liigiti kogutud kodumajapidamisest pärinevaid jäätmeid ning muudest allikatest pärinevaid samalaadseid jäätmeid, välja arvatud tootmisjäätmed ja põllumajanduslikust tootmisest või metsandusest pärinevad jäätmed, korduskasutuseks ettevalmistamisena ja ringlusse võtuna – vähemalt 50 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas;
- 2) ehitus- ja lammutusjäätmeid, välja arvatud sellised looduslikud ained nagu kivid ja pinnas ning ohtlikke aineid sisaldavad kivid ja pinnas, korduskasutuseks ettevalmistatuna, ringlusse võtuna ja muul viisil taaskasutatuna, sealhulgas tagasitäiteks, muude ainete asemel – vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas.

Eesmärgid:

- Segaolemejäätmete kogumine tekkekohas – korraldatud jäätmeveo hanke korraldamisel

mõelda veopiirkonnale (teede olukord, jäätmetekitajate vähesus ja hajutatus jne) ja uue veoperioodi eel vaadata uuesti asjaolu (teede olukord, jäätmetekitajate vähesus ja hajutatus jne) üle. Vajadusel veopiirkonda suurendada, et korraldatud jäätmevedu jõuaks jäätmevaldajateni ka hajaasustuses. Eesmärgiks: 2023. aastaks liita IEJHK piirkonnas jäätmetekkekohtadest 90% korraldatud jäätmeveoga või anda jäätmevaldajale võimalus tekkinud olmejäätmed tuua jäätmekogumiskohta/jäätmejaama (tasuline teenus) ning suunata taaskasutusse 50% IEJHK piirkonnas tekkivate olmejäätmete kogumassist.

- Pakend ja pakendijäätmed – prügilasse ladestavate jäätmete koguse vähendamiseks tuleb tagada pakendite ja pakendijäätmete kokku kogumine ning nende korduv- ja taaskasutus. Pakendite liigiti kogumise tagamine tekkekoha lähedal õigusaktidega sätestatud minimaalses mahus ning taaskasutamine materjalina. 2018. aastaks pakendikonteinerite võrgustiku täiendamine ja aastaks 2023 vähemalt 60% pakendijäätmete kogumassist tuleb suunata ringlusesse. Selleks tuleb elanikkonda rohkem pakendijäätmete liigiti kogumisest teavitada ning leida lahendus hajaasustuspiirkonnas pakendijäätmete äraandmiseks.
- Paber ja kartong – vanapaberi puhul on tegemist biolagunevate materjaliga ning biolagunevate jäätmete ladestamist prügilasse tuleb aasta-aastalt piirata. Paberi ja kartongi liigiti kogumine tekkekohas ja taaskasutamine materjalina ning alates 2018. aastast koguda tekkekohas õigusaktidega sätestatud minimaalses mahus. Tuua küladesse ja/või alevikesse vanapaberikonteinereid ning vajadusel täiendada piirkonnas olemasolevaid jäätmekogumiskohti ja soetada konteiner (-id).
- Biolagunevad jäätmed – 2023. aastaks nende osakaalu vähendamine olmejäätmetes 20 massiprotsendini. Järgnevatel aastatel on vajalik alustada biolagunevate jäätmete liigiti kogumisega tekkekohas ning kompostida olemasolevatel kompostimisplatsidel. Peipsiääre vallas jätkata Põdra küla kompostimisväljakuga. Kindlasti tuleb leida haldaja ning tehnoloogia ja luua komposteeritavate jäätmete vastuvõtutingimused. Jäätmekava perioodi lõpuks peab olema käivitunud biolagunevate jäätmete eraldi kogumine ja kompostimine korrusmajade juures, kuna tegemist on suuremas osas hajaasustuse piirkonnaga, on soovituslik kasutusele võtta korteriühistutega koostöös ühised biolagunevate jäätmete kompostrid kortermajade elanike jäätmete jaoks või koostöös jäätmevedajatega leida parem lahendus nende käitlemiseks. Järgmisel korraldatud jäätmeveo hankel võimalusel lisada olmejäätmetele lisaks ka biolagunevad jäätmed, suurjäätmed ja vanapaberi kogumine. Eriti piirkonnas, kus puudub kortermaja elanikel endal selleks võimalus või puudub kinnistul kompostimisvõimalus. Kompostrite paigaldamisega seonduvad kulud katavad jäätmetekitajad ehk elanikud ise. Parema arusaamise ja edukama tulemuse tagamiseks peab elanikkonda pidevalt teavitama, sealjuures tegelema tarbimisharjumuste muutmistega. Kalmistutelt tekkinud biolagunevate jäätmete kompostimise võimalused nõuetekohastel komposteerimisväljakutel.
- Suurjäätmete, vanade rehvide, elektri- ja elektroonikaseadmete ning ohtlike jäätmete kogumine IEJHK piirkonna jäätmekogumiskohtades/jäätmejaamades vähemalt aastani 2023 ning võimalusel kogumisringide korraldamine hajaasustuspiirkondades. Pidev

teavitustöö äraandmise võimaluste kohta. Teha koostööd MTÜ Rehvinglusega, et elanikud saaksid rehve ära tuua jäätmekogumiskohtades/jäätmejaamadesse.

- Metallijäätmed – jätkata maksimaalset liigiti kogumist.
- Plast, klaas, puit, tekstiil ning bioloogilisi mittelagunevaid aia- ja haljastusjäätmed – eesmärk on olemasolevatel ja planeeritavatel jäätmekogumiskohtades/jäätmejaamades paremate tingimuste loomine, et oleks võimalik ära anda kasutatud, kuid korralikku mööblit, elektri- ja elektroonikaseadmeid ja kasutatud rõivaid. Kasutatud riiete ja tekstiilis osas mõelda võimalusele panna suurematesse kohtadesse välja riiete kogumiskonteinerid või teha koostööd kohalike taaskasutuskeskustega. Antud jäätmeliike on siiani üle antud väga vähesel määral või mitte üldse. Eesmärk on 2023 aastaks panna elanikke eelpool nimetatud jäätmeliike eraldi sorteerima. Vajadusel soetada olemasolevatesse/loodavatesse jäätmejaamadesse erinevad konteinerid.
- Ehitus- ja lammutusjäätmed- vajalik on teha teavitustööd, et ehitus- ja lammutusjäätmete kogumine toimiks kohapeal materjalipõhiselt ning läbi viia jäätmete kohtsorteerimine. Kohalikud omavalitsused pööravad rohkem tähelepanu ehitus-ja lammutuslubade väljaandmisel jäätmekäitluspoolele. Kindlasti eraldi koguda eterniiti. Aastaks 2023 suunata taaskasutusse 70% ehitus- ja lammutusjäätmetest, eraldades ohtlikud jäätmed.

11. JÕGEVA, MUSTVEE JA PEIPSIÄÄRE ÜHINE JÄÄTMEKAVA 2018-2023 TEGEVUSKAVA

Nr	Tegevuse nimetus	Teostamise aeg	Teostaja	Rahastaja	Eeldatava maksumus EUR	Vahetu tulemus
1.	Jäätmehoolduse korraldamise pikaajaline planeerimine					
1.1	Jäätmekäitluselast infot sisaldavate voldikute väljaandmine nii eesti kui vene keeles.	Iga 2 aasta järel	JHK, KOV	KOV, JHK, KIK	*	Kasvab elanike keskkonnateadlikkus, ajakohastatud info kättesaadavus. Aidatakse kaasa jäätmetekke vältimise ja vähendamisele
1.2	Jäätmehooldusalaste artiklite avaldamine	pidev	JHK, KOV	KOV, JHK	*	
1.3	Kõigi omavalitsuste veebilehtedel tehakse ajakohane jäätmekäitlust puudutav info (kogumispunktide/jäätmejaamade asukohad, sorteerimisjuhised ja asjakohased õigusaktid) pidevalt kättesaadavaks.	pidev	JHK, KOV	KOV, JHK	*	
1.4	Keskkonna ja jäätmehooldusalaste projektide läbiviimine (sh mänguliste keskkonnateadlikkust edendavate projektide läbiviimine koolides ja lasteaedades, õpetajate koolitamine enne lasteaedades ja koolides läbi viidavaid projekte)	pidev	JHK, KOV	KOV, fondid	*	
1.5	Jäätmekava regulaarne ülevaatamine ja täiendamine	pidev	JHK, KOV	KOV, JHK	**	
1.6	Kõikide omavalitsuste jäätmehooldust reguleerivad õigusaktid vaadatakse üle	pidev	KOV	KOV	**	Jäätmekava on ajakohastatud ning jäätmekavaga seatud eesmärgid täidetud

1.7	ning uuendatakse, juhul kui oluline asjakohane seadus või määrus peaks muutuma/jõustuma. Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskuse liikmete jäätmehoolduseeskirjad vaadatakse üle ja ühtlustakse.	2018	KOV, JHK	KOV	**	IEJHK liikmete jäätmehooldus toimub ühtsete põhimõtete kohaselt
1.8	Korraldatud jäätmeveo hangete korraldamine	2018, 2021	KOV, JHK	KOV	**	Korraldatud jäätmevedu toimib kõigis IEJHK hallatud piirkondades, va. Pala ja Peipsiääre piirkond, kus toimub korraldatud jäätmeveo hange 2018. aastal
1.9	Korraldatud jäätmevedu puudutavad õigusaktid vaadatakse üle enne uue korraldatud jäätmeveo kontsessiooni korraldamist.	2018, 2021	KOV, JHK	KOV	**	Aastal 2021 korraldatakse hange
1.10	Korraldatud jäätmeveost vabastatute kaardistamine ja vajadusel jäätmeveo piirkonna muutmine.	2018, 2021	KOV, JHK	KOV	**	Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdades ühtse tervikuna
1.11	Omavalitsuste jäätmealase koostöö jätkamine läbi Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskuse ning Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskuse koostöövõrgustiku laiendamine.	pidev	KOV, JHK	KOV	*	Koostöö parenemine õigusaktide ja projektide väljatöötamisel
1.12	Koostöö ja infovahetus teiste ametkondadega	pidev	KOV, JHK	KOV, koostöö- partnerid	*	Koostöö teiste ametkondadega (Keskkonnaamet, Keskkonnainspeksioon, SA KIK, jäätmevedajad jne) aitab efektiivselt kaasa jäätmemajanduse probleemide lahendamisele.
1.13	Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdades ühtses stiilis jäätmekogumiskohtade/jäätmejaamade viitude ja infotahvlite paigaldamine	2018-2023	JHK, KOV	KIK, fondid, KOV	*	Jäätmehooldusrajatiste ühine sildistamine tõstab elanike teadlikkust ja hõlbustab arusaamist

2.	Ehitus- ja lammutusjäätmete taaskasutamine					
2.1.	Maastikupilti kahjustavad hooned	2018-2023	KOV	KOV, fondid	*	Likvideeritakse piirkonnas endised ohtlikud militaar-, tööstus- või põllumajandushooned
2.2.	Ehitusjäätmete käitluse kontrollimine	2018-2023	KOV	KOV, jäätme-valdajad	*	Ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemisel jäätmete taaskasutamise eelistamine jäätmete kõrvaldamisele
2.3.	Eterniidijäätmete liigiti kogumine ja luua jäätmejaama äraandmise võimalus	al. 2018	KOV	KOV, KIK, JHK	*	Vähendatakse ohtu keskkonnale
2.4.	Jõgeva linna jäätmejaama ehitus – ja lammutusjäätmete vastuvõtmiseks ala laiendamine. Autokaalu soetamine.	al 2018	KOV	KOV, KIK	*	
3.	Jäätmetekke vältimise, jäätmete sorteerimise, liigiti kogumise ja taaskasutamise suurendamine					
3.1.	Torma prügila tegevused: ehitusjäätmete sorteerimine, saastunud pinnase käitlemine jne. Kompostimisväljaku ehitamine.	*	prügila omanik	prügila omanik	*	Jäätmete töötlemine
3.2.	Pakendite kogumissüsteemi optimeerimine, sh pakendikoti süsteemi arendamine hajaasutsuses	pidev	KOV, ETO, TVO, EPR	KOV, ETO, EPR, TVO	0	Pakendijäätmeid suunatakse võimalikult suures ulatuses taaskasutusse
3.3.	Jäätmekogumiskohtade haldamine	pidev	KOV	KOV	*	jätkatakse jäätme-kogumiskohtade haldamist
3.4.	Vajadusel Lohusuu alevikku ja Saduküla külla jäätmekogumiskoha ehitamine. Luua vajadusel jäätmekogumispunkti suurjäätmete vastuvõtmise võimalused. Võimalusel võtta vastu ka ohtlikke ja teisi jäätmeliike. Konteinerite soetamine	al 2018	KOV, JHK	KOV, KIK, JHK	*	liigiti kogutud jäätmete hulga suurenemine. Ohtlike jäätmete ja teiste jäätmete konteinerid.
3.5.	Kodumajapidamistes tekkinud ohtlike	pidev	KOV, JHK	KOV, KIK,	*	ohtlike jäätmete iga-aastane

	jäätmete, suuregabariidiliste jäätmete ning elektri- ja elektroonikaseadmete kogumise edendamine			JHK		kogumisringide korraldamine ning ohtlike, suuregabariidiliste ja elektriseadmete vastuvõtmine jäätmejaamas
3.6.	Biolagunevate jäätmete kompostimise propageerimine/arendamine ja vajadusel uute komposteerimisväljakute ehitamine	pidev	KOV, JHK,	jäätmevalda ja	*	
3.7.	Kompostrite soetamine eramute, korrusmajade juurde	pidev	KOV, JHK	jäätmevalda ja	*	
3.8.	Kompostrid lasteaedade, lasteaed-algkoolide ja koolide juurde	pidev	KOV, JHK	KOV	*	Köögi- ja sööklajajäätmete ning aia- ja haljastusjäätmete liigiti kogumine tekkekohas
3.9.	Avalikel haljasaladel tekkivate biolagunevate jäätmete kompostimisele suunamine	pidev	KOV	KOV	*	
3.10.	Metalli-, plasti- ja klaasijäätmete, tekstiili, puidu ja vanapaberi liigiti kogumine	2018-2023	KOV, EPR, TVO, ETO	KOV, ETO, EPR, TVO	0	Luuakse võimalused jäätmete eraldi kogumise tõhustamiseks jäätmekogumiskohtades
3.11.	Võimalusel jätkata koostööd Torma prügilaga	al. 2018	KOV, JHK, prügila	KOV	*	Liigiti kogutud jäätmete hulga suurenemine.
3.12.	Peipsiääre valda Alatskivi alevikku piirkondliku jäätmejaama ehitamine, korrastada olemasolevad jäätmekogumiskohad ning vajadusel ehitada valla Peipsiääre piirkonda jäätmekogumiskoht.	al. 2018	KOV, JHK	KOV, KIK, JHK	*	
3.13.	Vajadusel täiendada jäätmekogumiskohti (Avinurme, Voore, Kääpa, Kasepää) konteinerite, kaaluga ja luua vajadustest ning võimalustest rohkematele jäätmeliikidele vastuvõtutingimused.	al. 2018	KOV, JHK	KOV, KIK, JHK	*	Soetatakse platvormkaalud jäätmete kaalumiseks, riulid taaskasutuse arendamiseks, konteinerid ohtlike jäätmete kogumiseks ning muud vajalikud seadmed jäätmete paremaks kogumiseks

3.14	Jäätmekogumiskohtade või –majade rajamine väiksematesse küladesse ja kaupluste juurde.	2018-2023	KOV	KOV, fondid	*	Kokkukandepunktid rajatakse omavalitsuste hajaasustatud piirkondadesse, kaasates erinevaid huvigruppe. Kokkukandepunktide rajamisega tagatakse jäätmete nõuetekohane käitlemine, kohtades, kus pole võimalik kinnistuni jõuda (nt tee kandevõim). Tiheasustuses rajatakse koostöös kauplustega nimetatud kokkukandepunktid.
3.15	Riiete kogumiskonteinerite soetamine	2018-2023	KOV, JHK	KOV, KIK	*	Riiete eraldi kogumine- ringlusesse suunamine ja seeläbi jäätmetekke vähendamine.
3.16	Avalikesse kohtadesse paigaldada liigiti kogumismahutid.	2018-2023	KOV, JHK	KOV, KIK	*	Suurendada liigiti kogumise võimalusi.
3.17	Olmejäätmete kogumisringide/talgute korraldamine kevadhooaegadel Peipsi järve kaldal	2018-2023	KOV, JHK	KOV, KIK	*	Mustvee ja Peipsiääre valdades igal kevadel koristustalgud, korrastamaks Peipsi järve kaldaäärt.
3.18	Jõgeva linna jäätmejaama kompostimisplatsi laiendamine, inventari soetamine	al. 2018	KOV, JHK	KOV, KIK	*	Suunata võimalikult suures ulatuses biolagunevaid jäätmeid taaskasutusse.
4.	Jäätmehoolduse suunamine ja järelevalve					
4.1.	Jäätmevaldajate registri funktsioonide täiendamine ja tõhusa andmevahetuse korraldamine	al. 2018 pidev	KOV, JHK	KOV, JHK	0	Jäätmevaldajate register võimaldab operatiivselt kontrollida jäätmeveo toimimist kõigi jäätmevaldajate

4.2.	Andmete kogumine ja süstematiseerimine	pidev	KOV, JHK	KOV, JHK	0	kohta. Toimub automaatne andmevahetus Kogutakse andmed kogumisplatsidelt, korraldatud jäätmeveo vedajalt, Keskkonnaagentuurist
------	--	-------	----------	----------	---	---

Täitja:

KOV – kohalikud omavalitsused

JHK – jäätmehoolduskeskus

EPR – MTÜ Eesti Pakendiringlus

TVO – Tootjavastutusorganisatsioon OÜ

ETO – MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon

Rahastamisallikad:

KOV – kohalike omavalitsuste eelarve

Fondid – Keskkonnainvesteeringute Keskus või muud fondid

Maksumus:

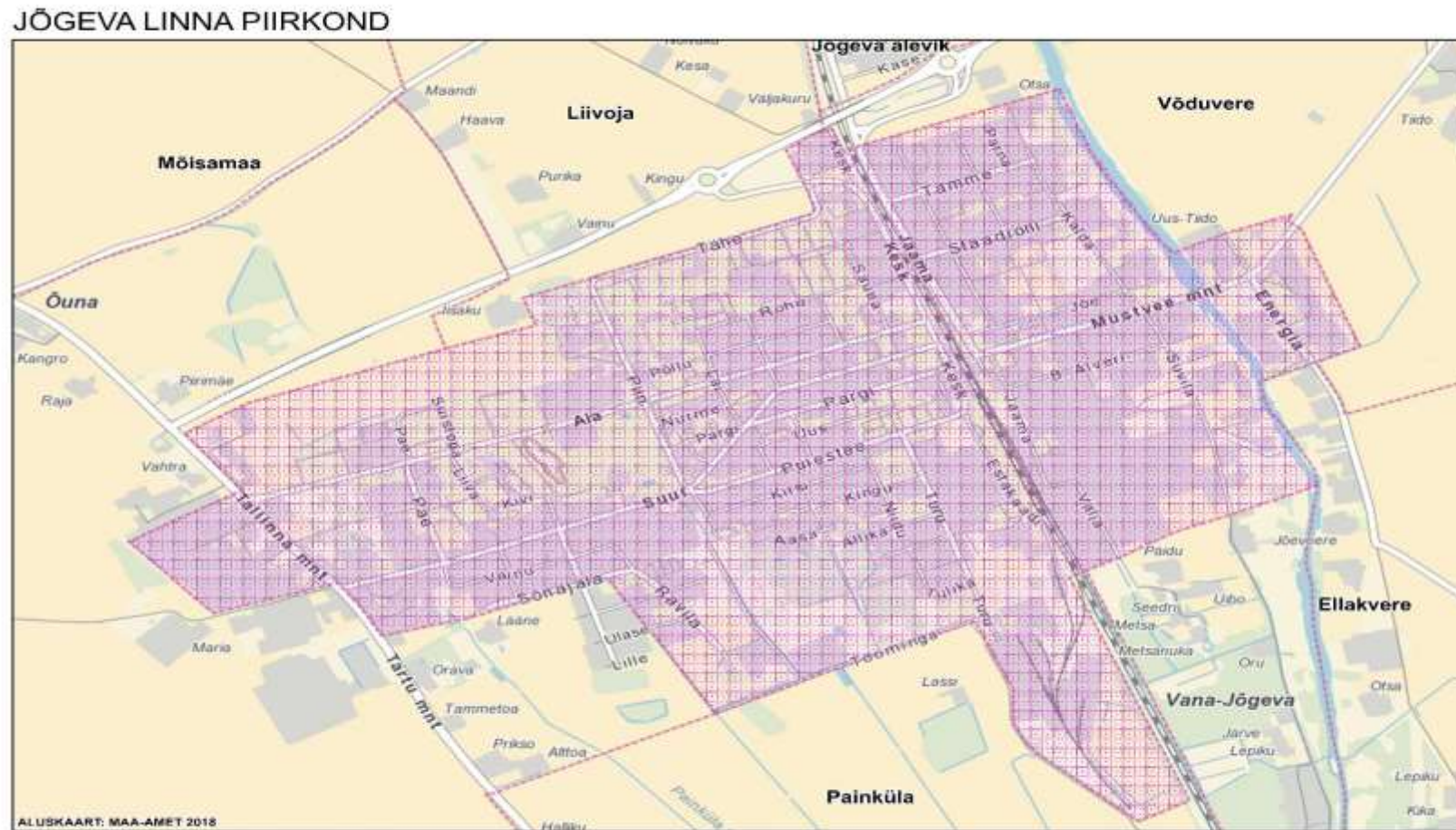
* - ei ole teada

** - tegevuskulu

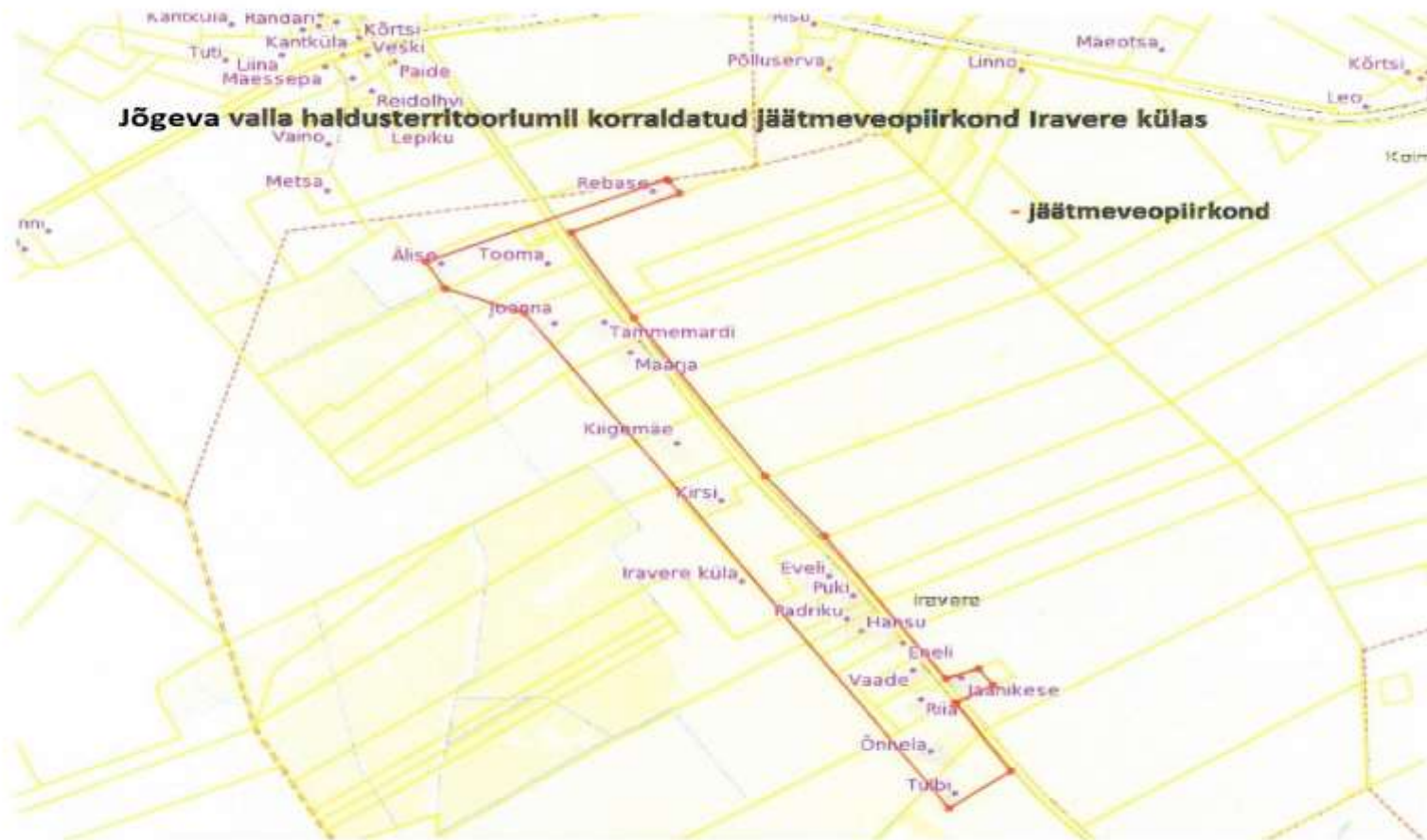
12. LISAD

Lisa 1. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade korraldatud jäätmeveo piirkonnad

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Jõgeva linn

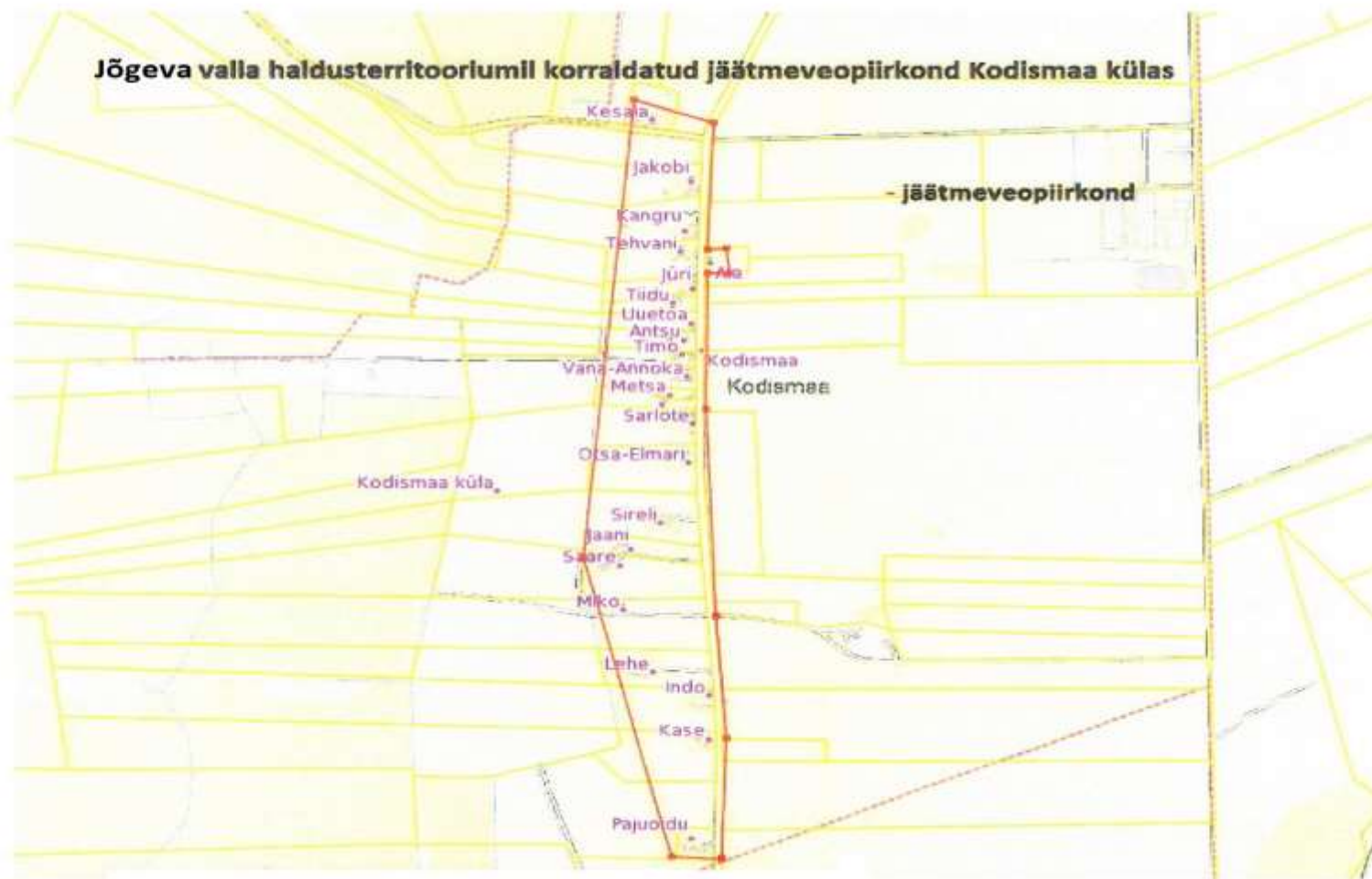
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Iravere küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Kantküla

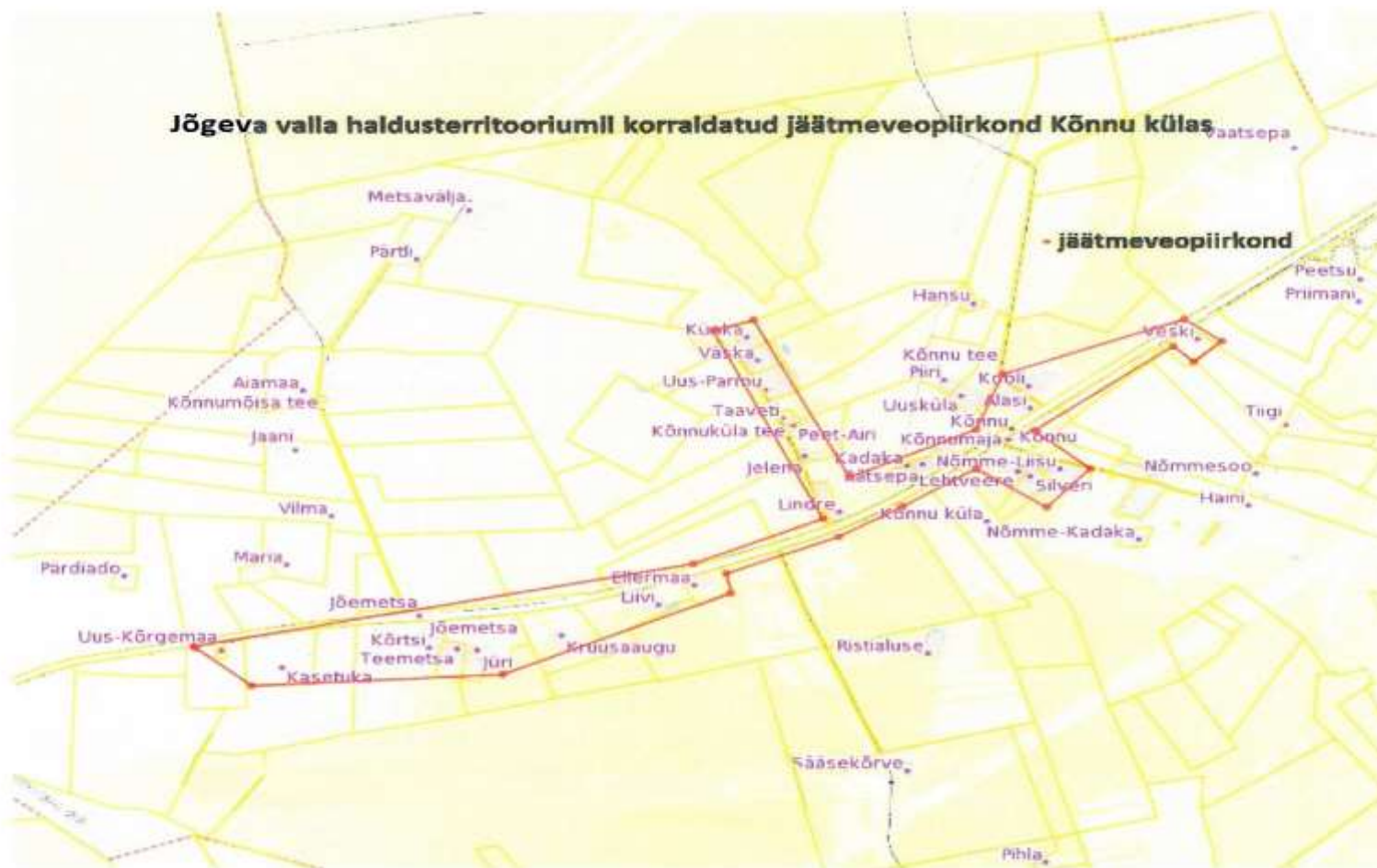
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Kodismaa küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Koimula küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Kõnnu küla

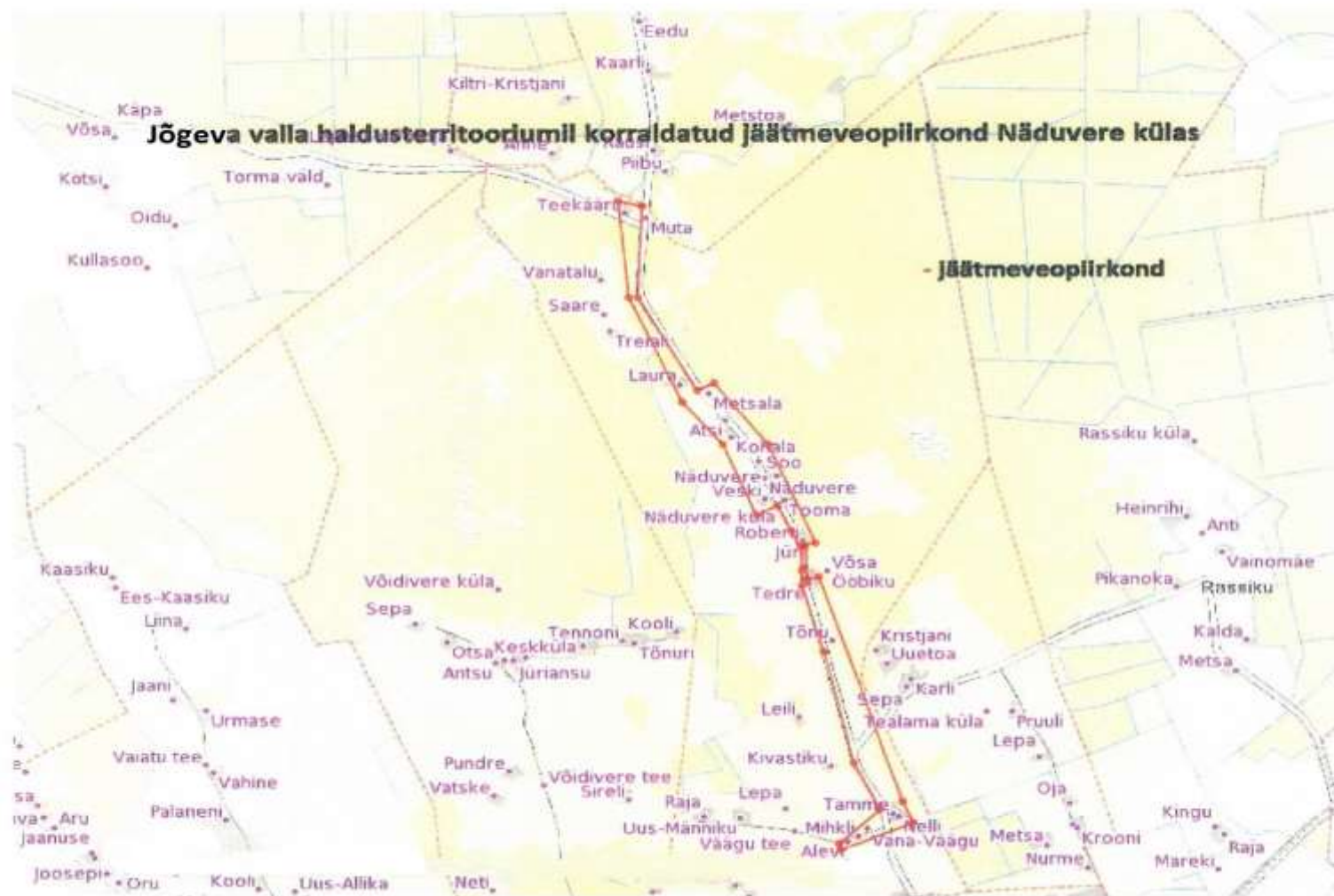
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Leedi küla

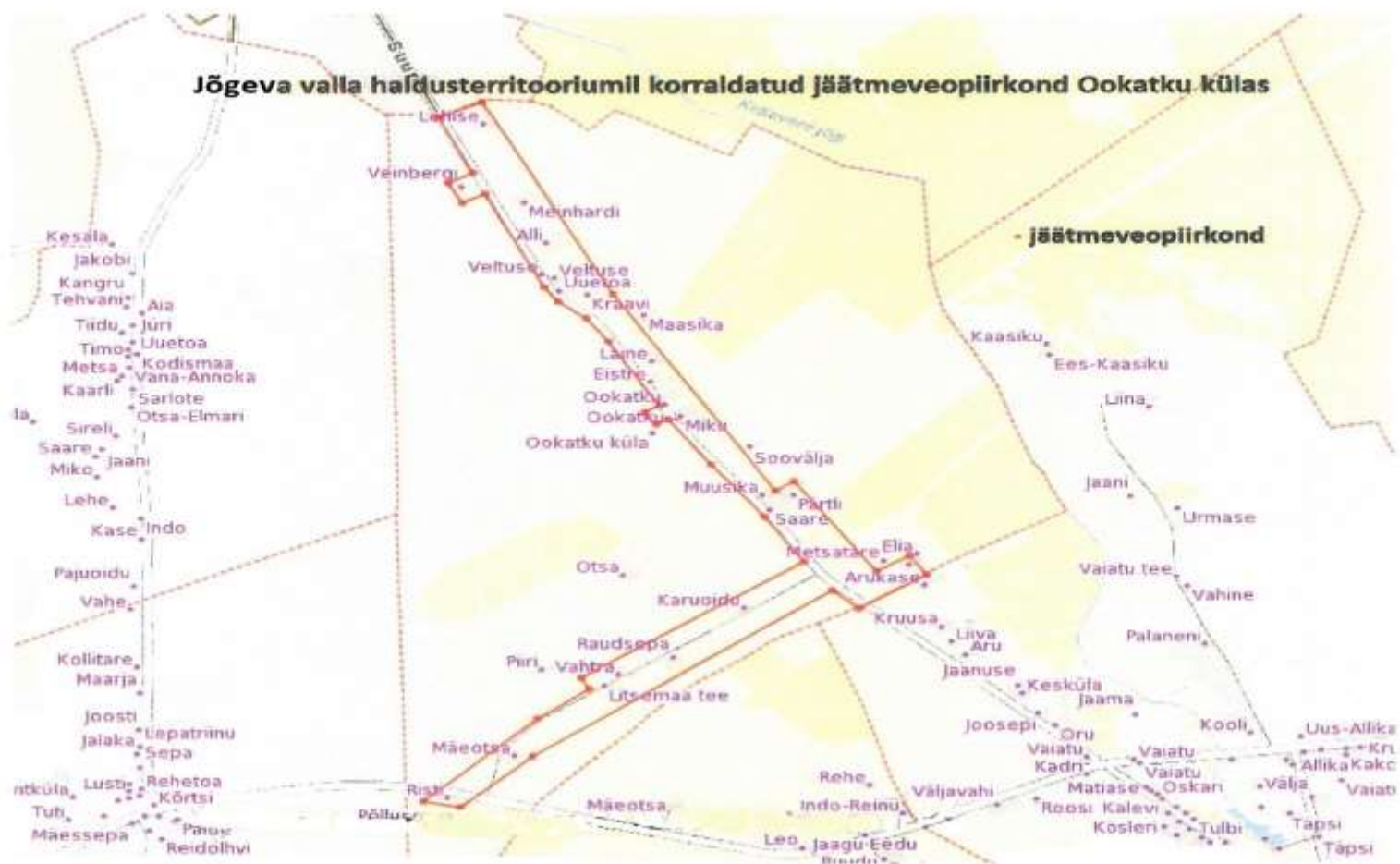
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Lilastvere küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Näduvere küla

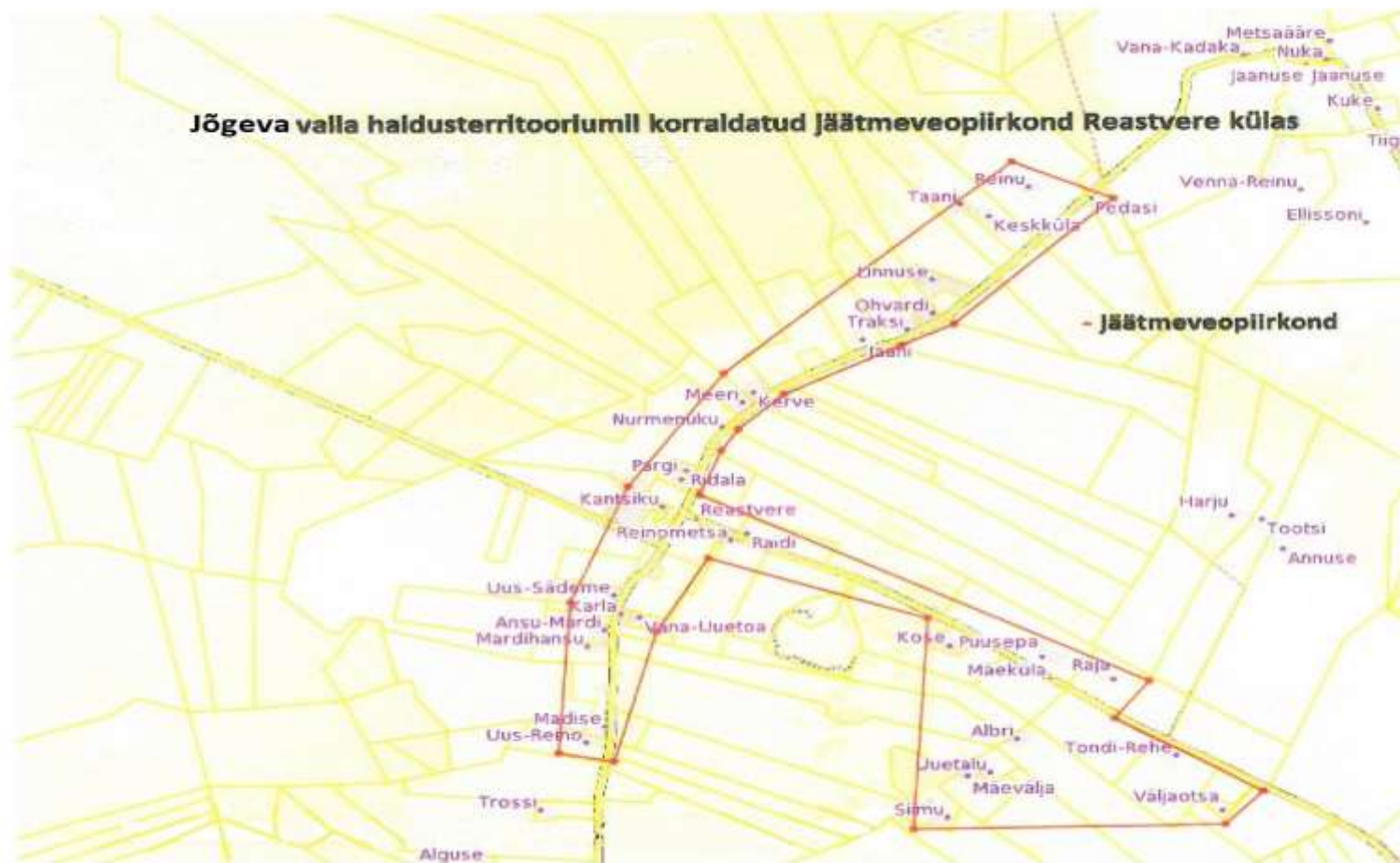
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Ookatku küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Rassiku küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Reastvere küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Rääbise küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Sadala alevik

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Sätsuvere küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Torma alevik, Tealama, Liikatku ja Võidivere külad

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Tähkvere küla

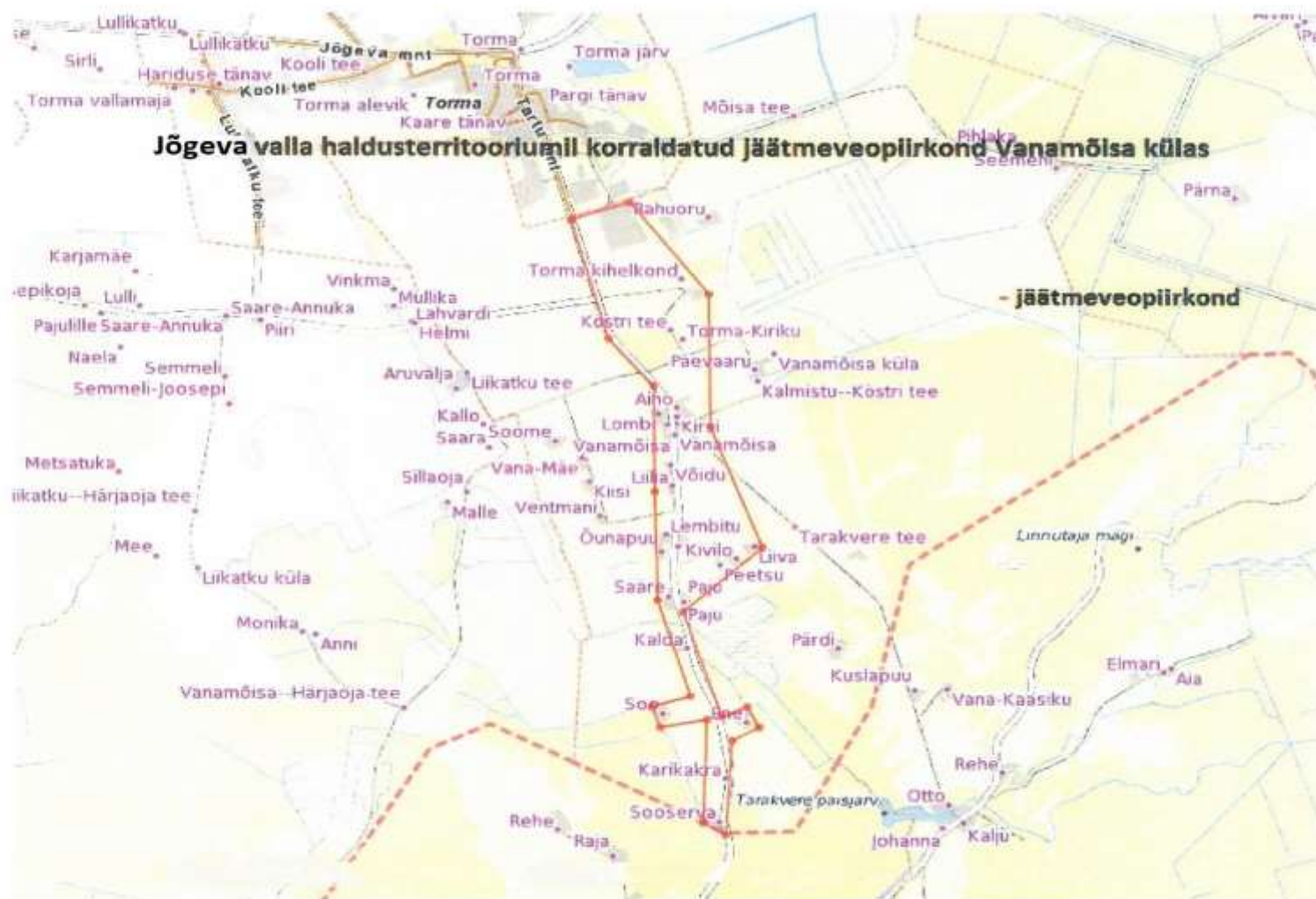
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Tõikvere küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Vaiatu küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Vanamõisa küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Tuimõisa küla

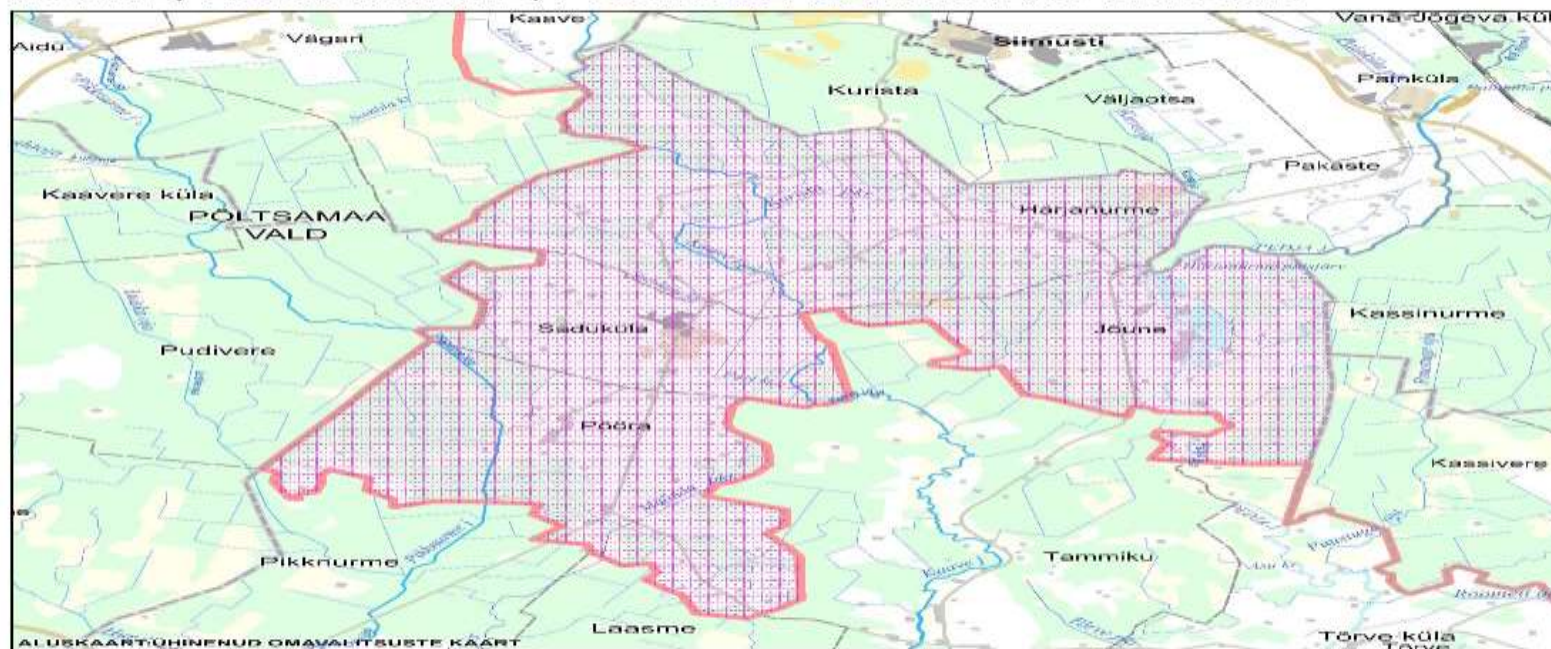
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Kaave küla

KAAVE KÜLA PIIRKOND

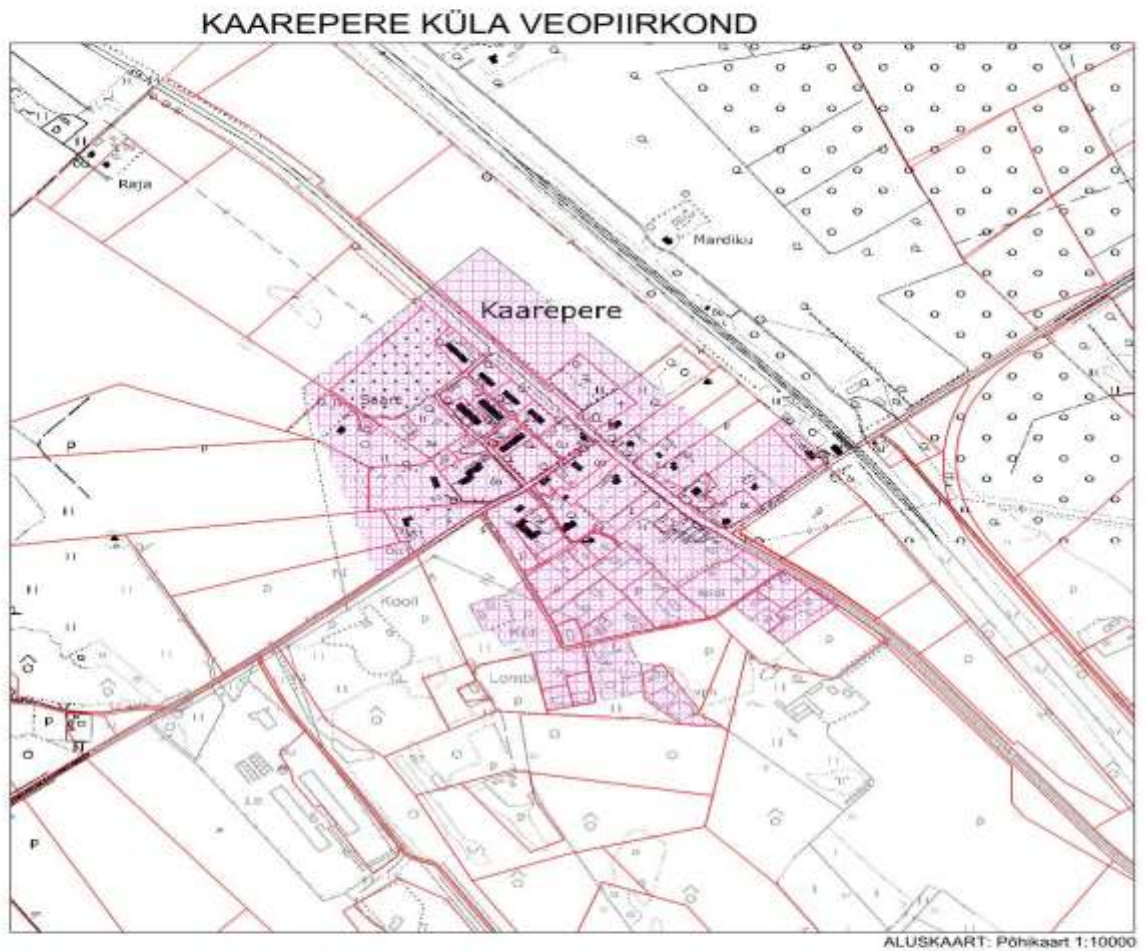

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Jõune, Härjanurme, Pööra ja Saduküla piirkonnad

JÕUNE, HÄRJANURME, PÖÖRA JA SADUKÜLA PIIRKOND

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Kaarepere küla

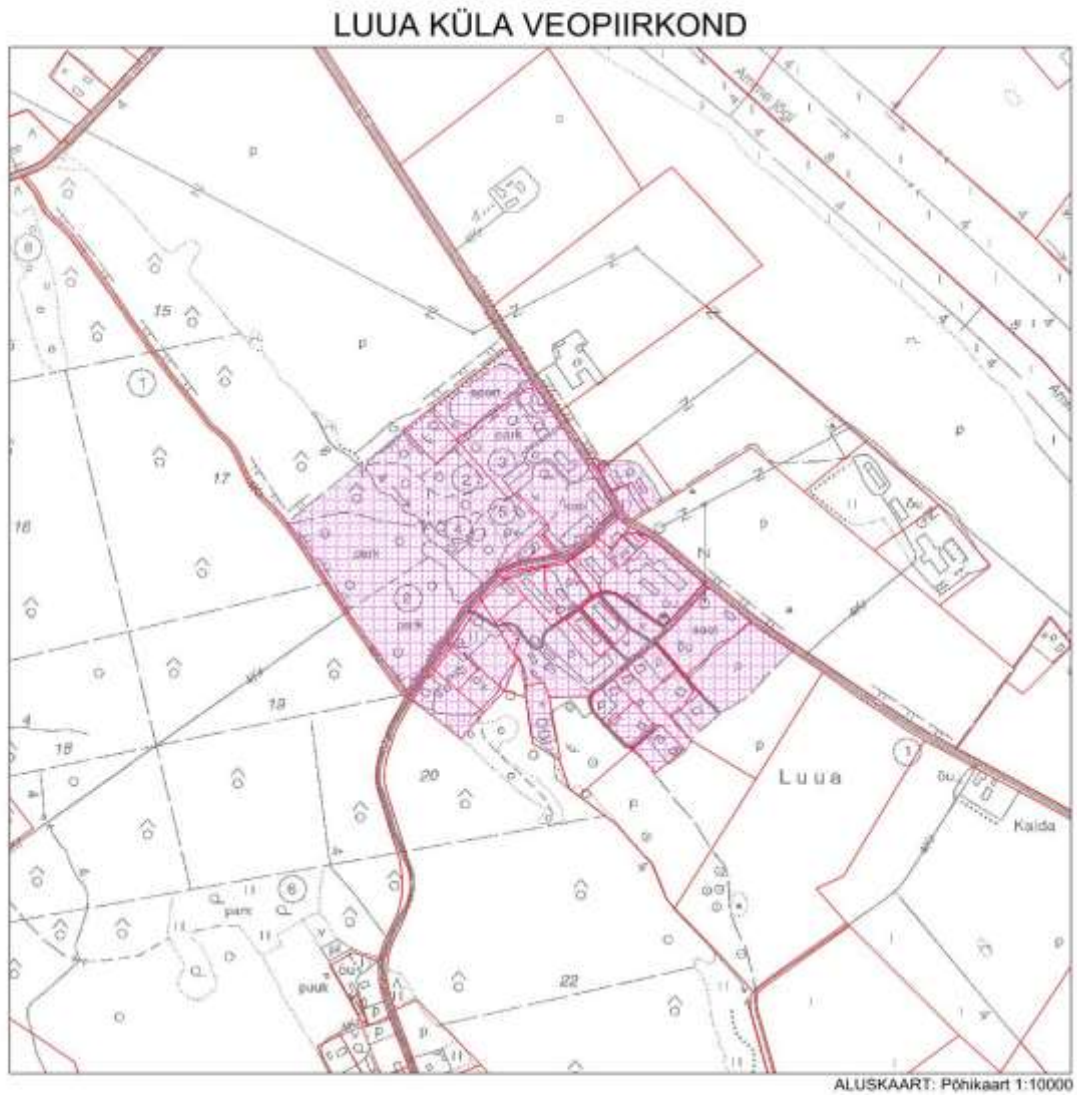
Kudina

Kivirhe

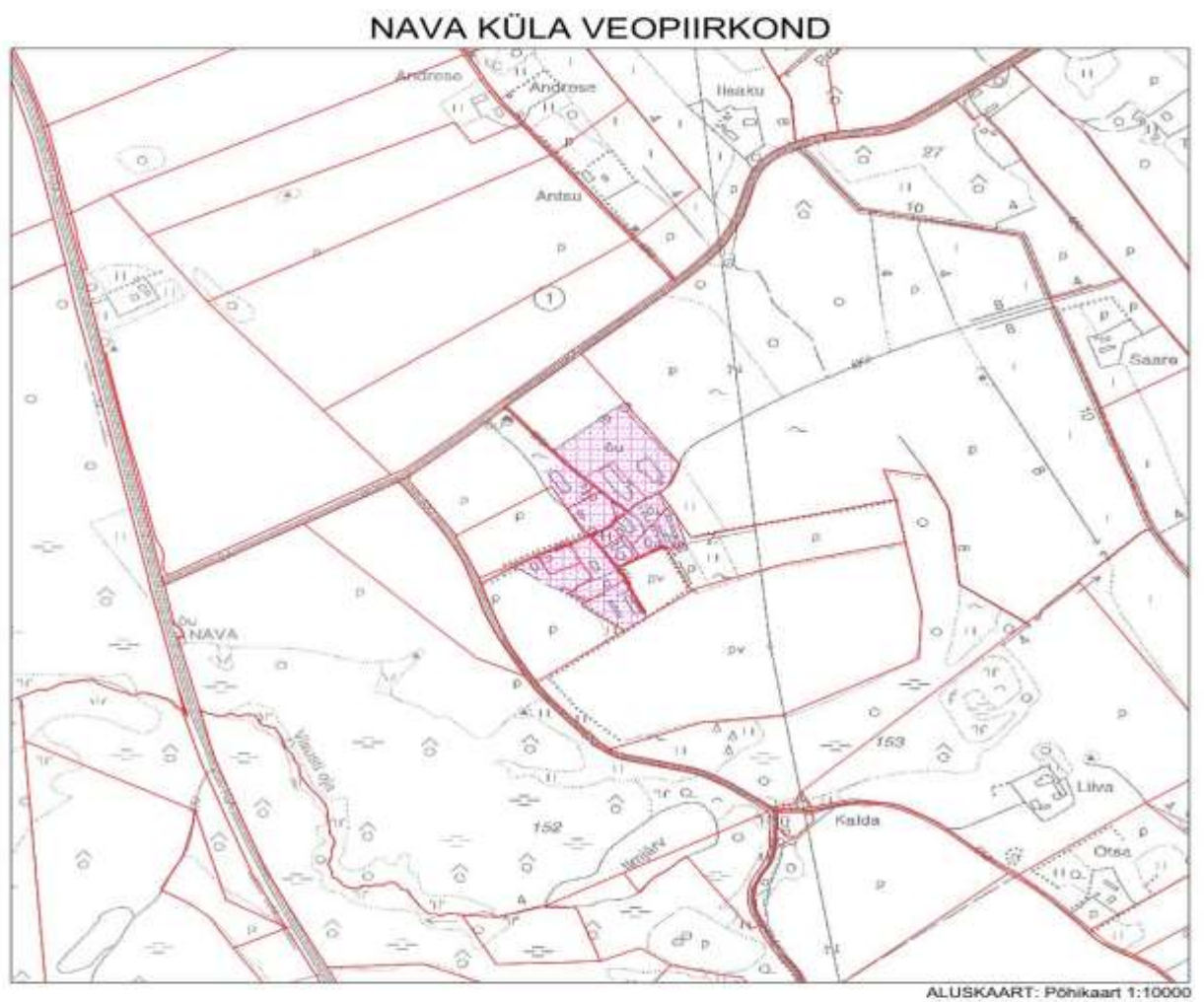
ALUSKAART: Põhikaart 1:1000

ALUSKAART: Põhikaart 1:10000

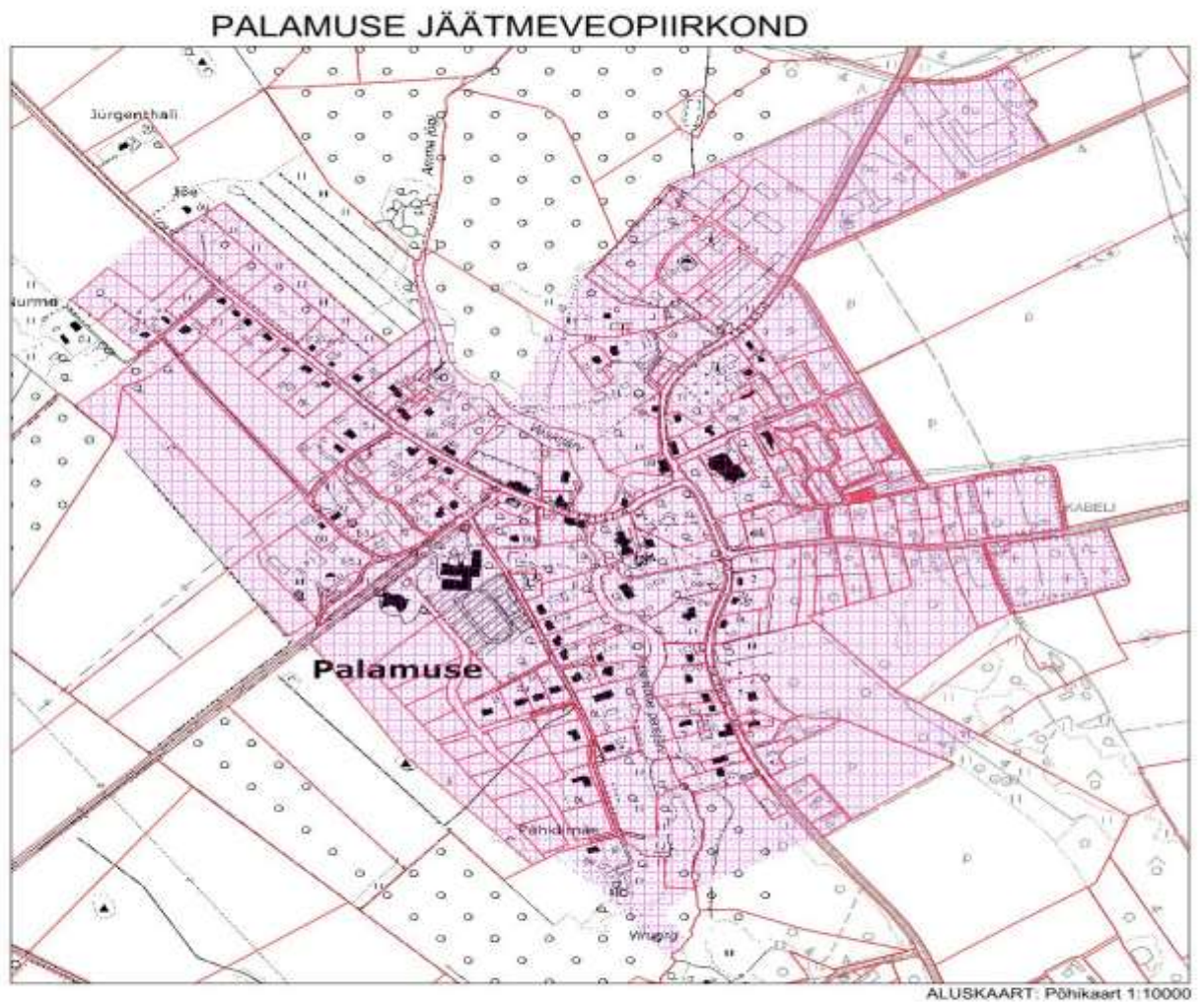
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Luua küla

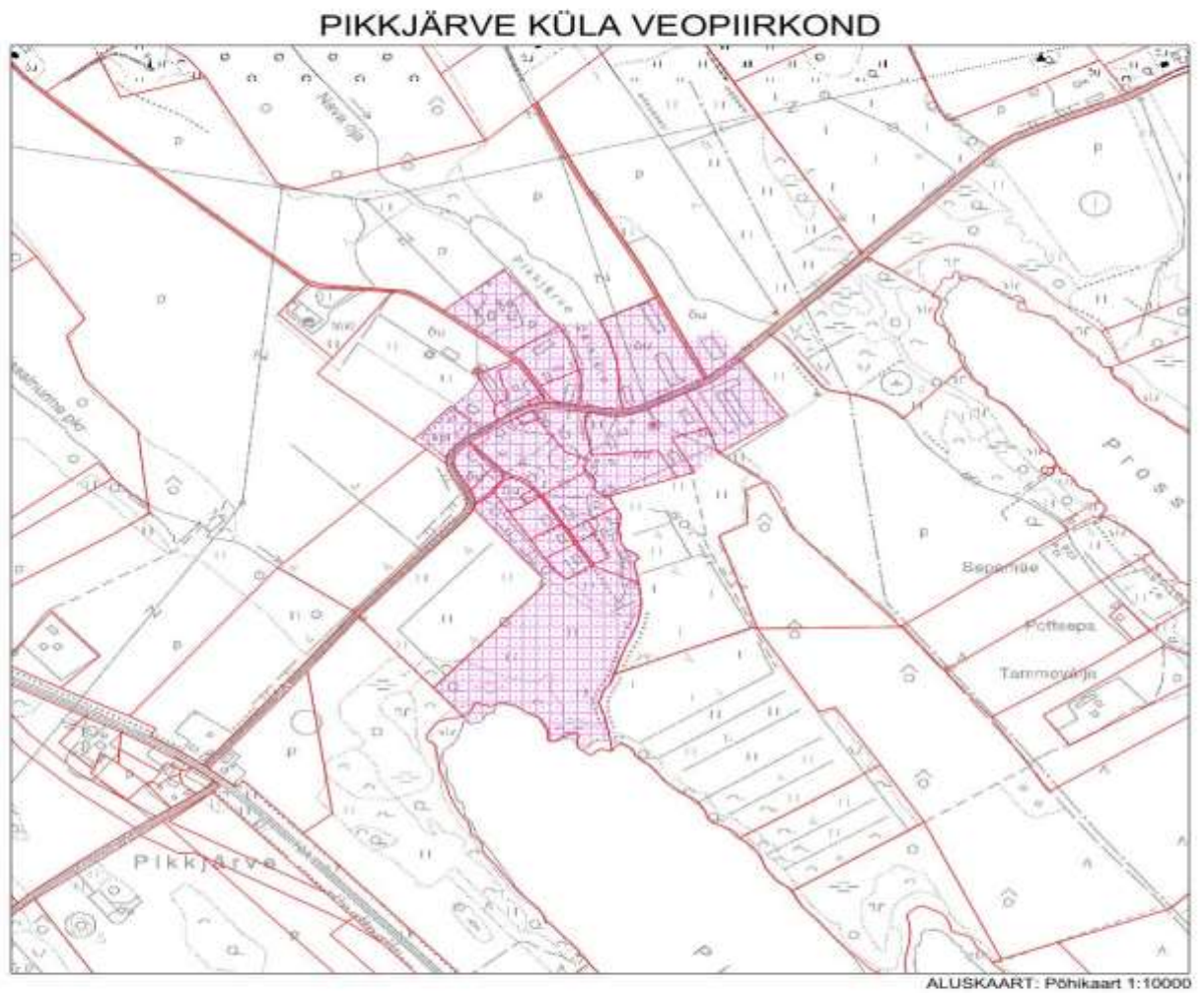
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Nava küla

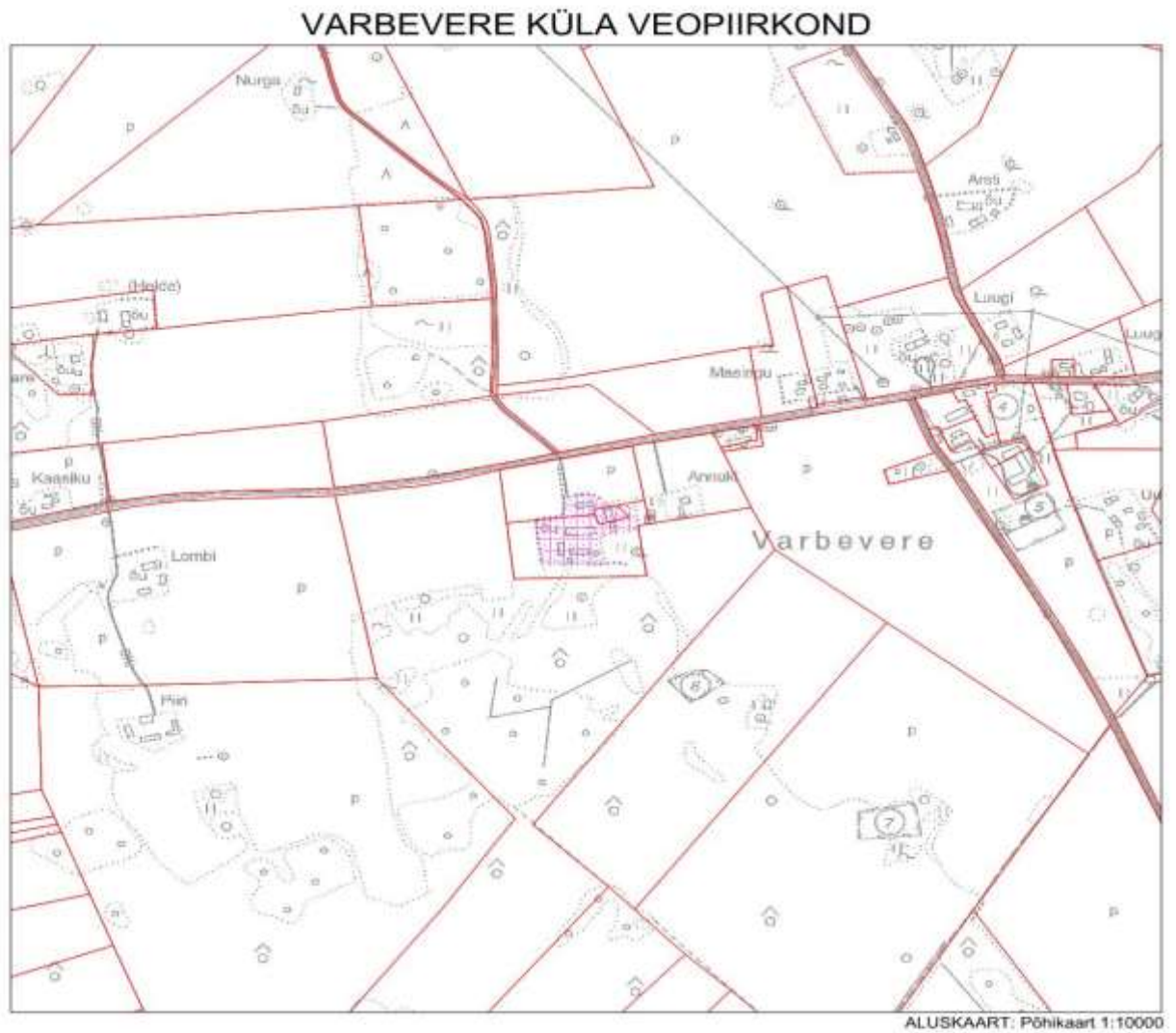
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Palamuse alevik

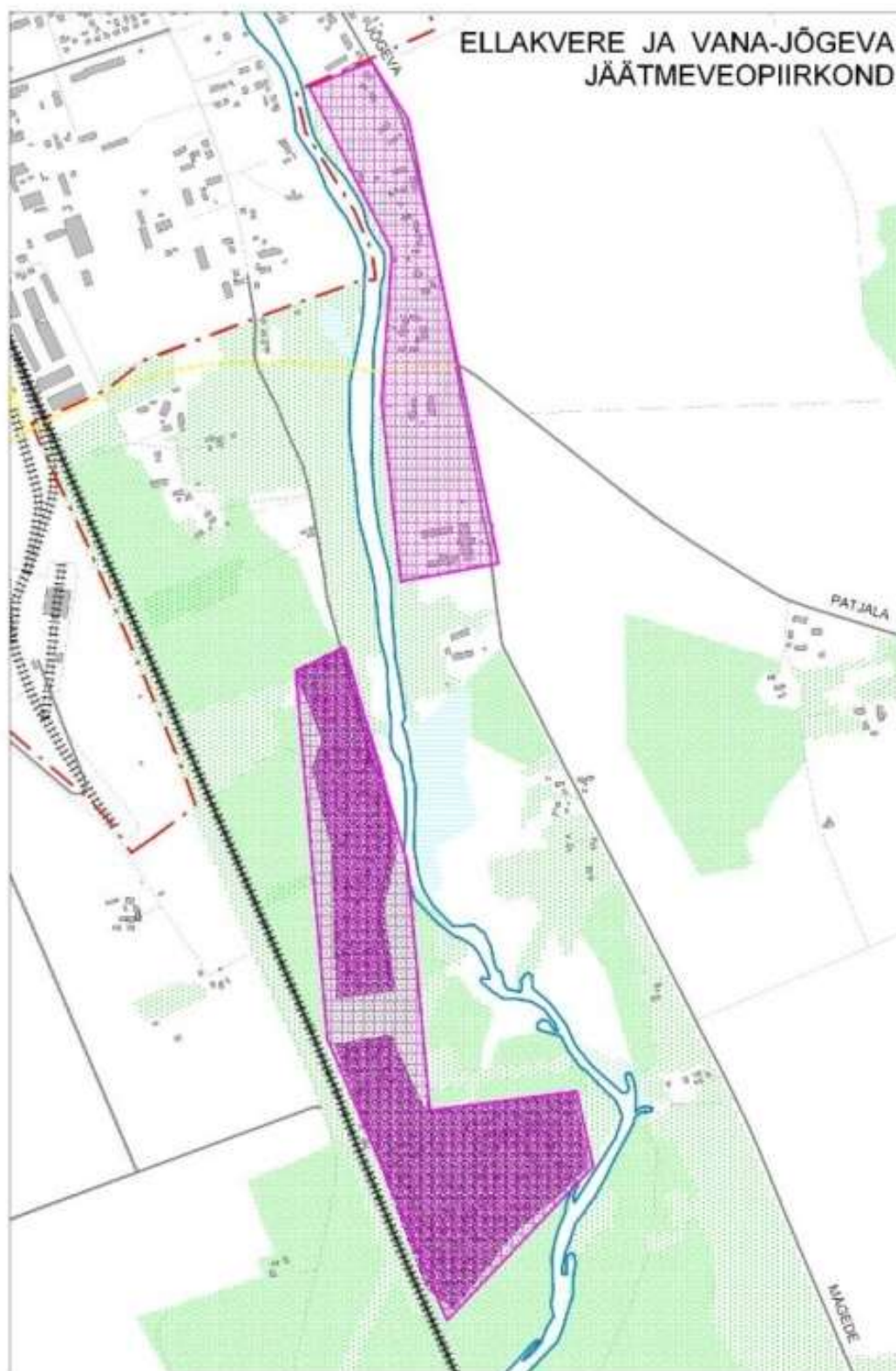
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Pikkjärve küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Varbevere küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Ellakvere ja Vana – Jõgeva külad

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Jõgeva alevik

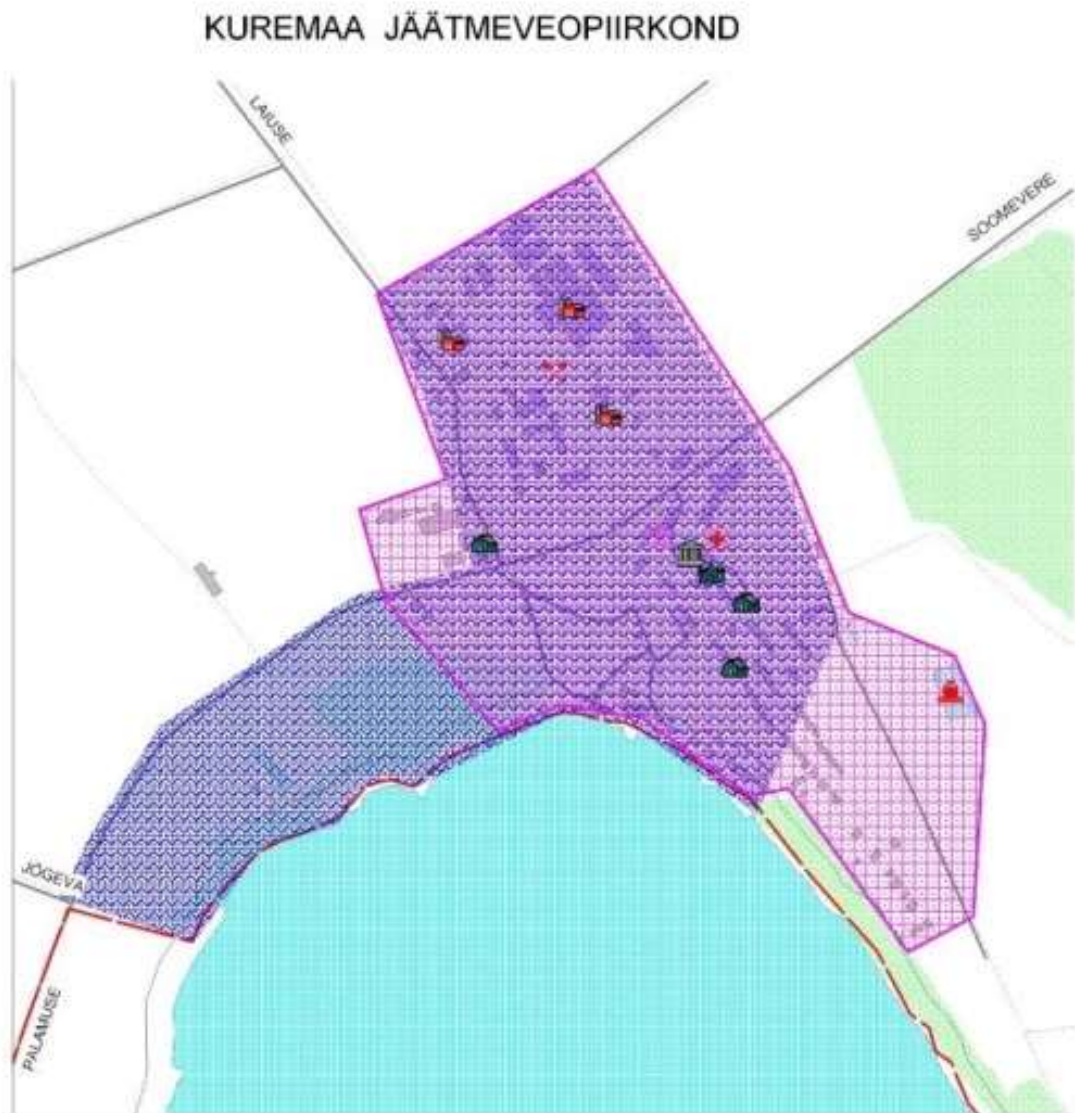
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Kassinurme küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Kaude küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Kuremaa alevik

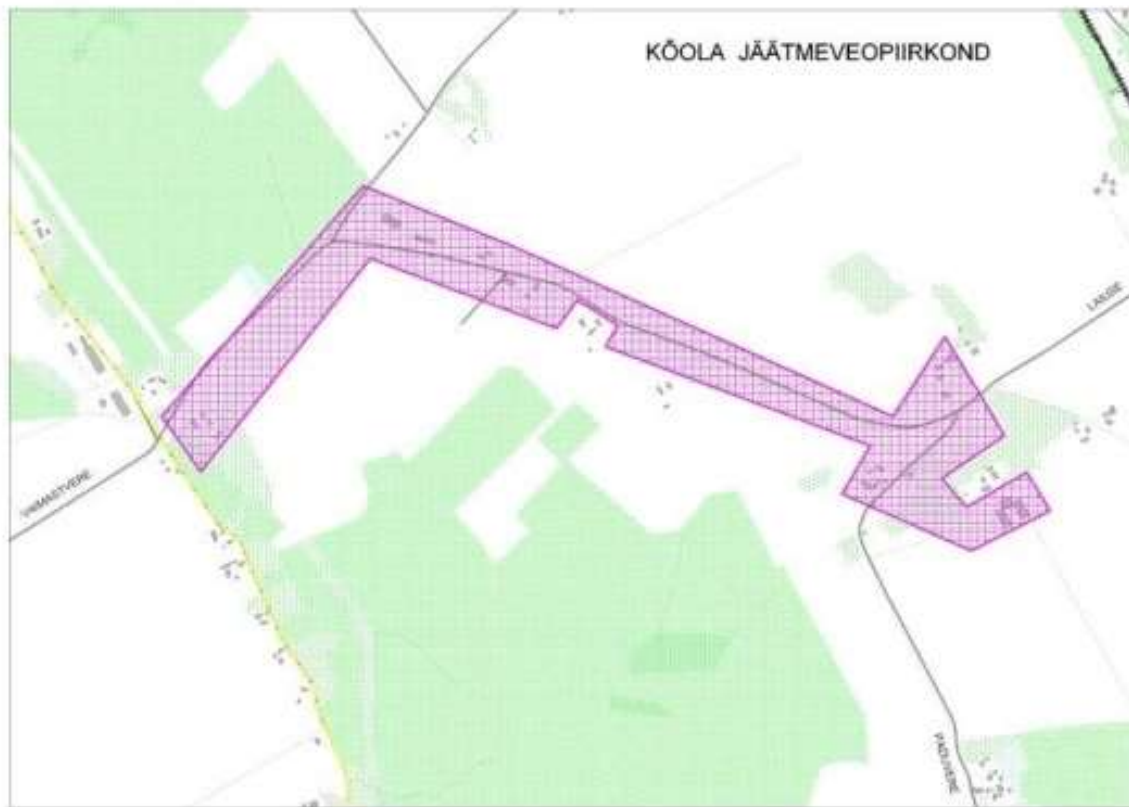

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Kurista küla

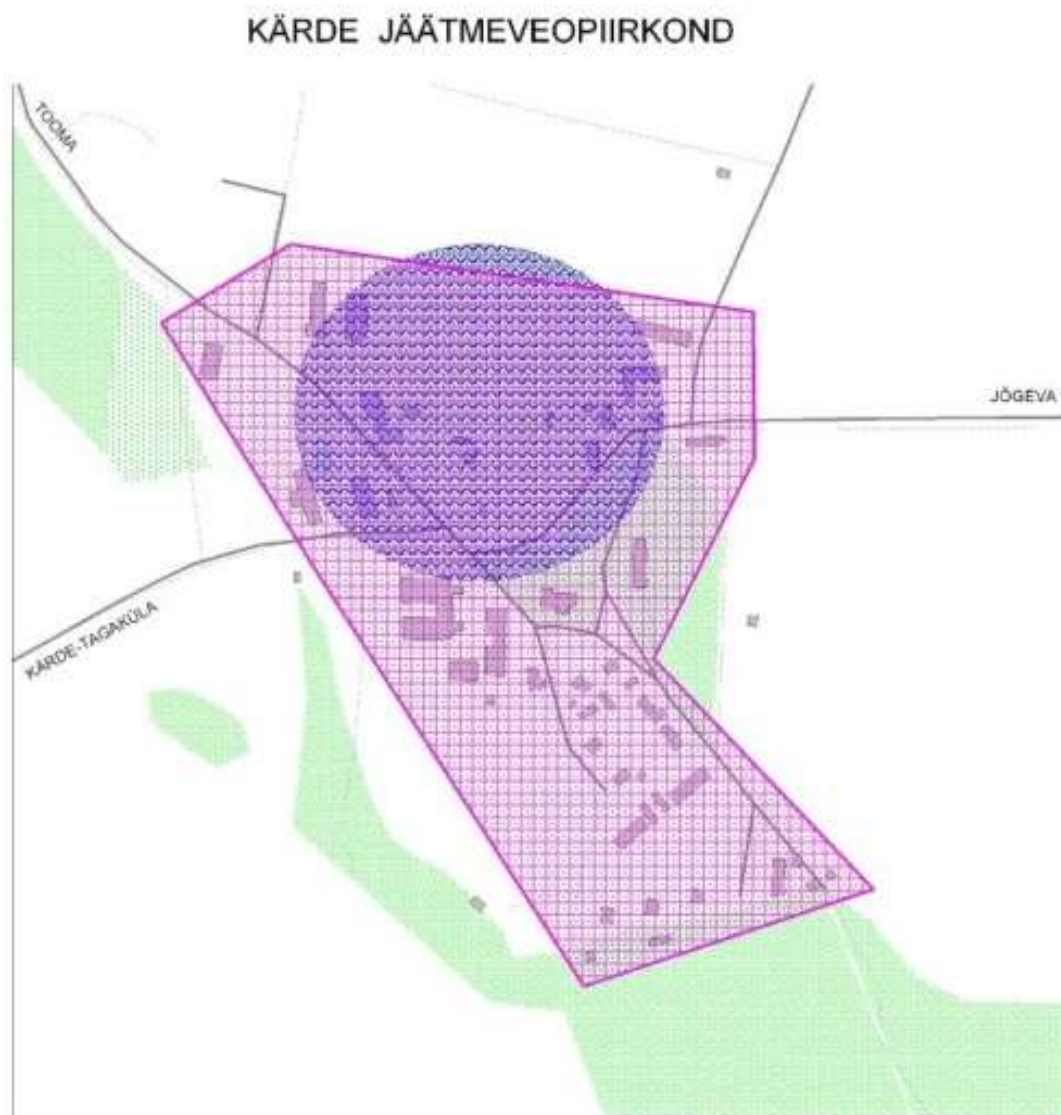
KURISTA JÄÄTMEVEOPIIRKOND

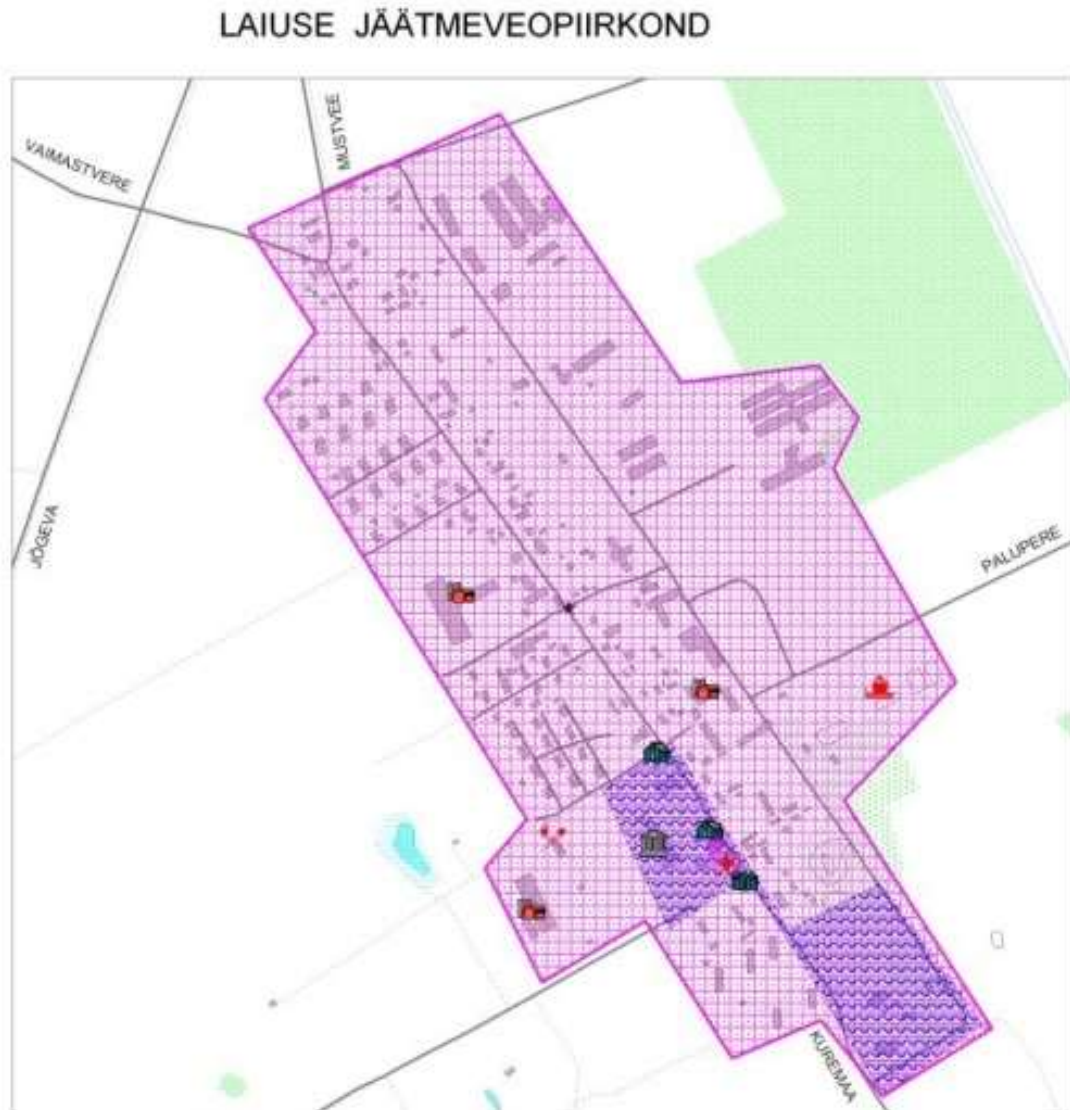
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Kõola küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Kärde küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Laiuse alevik

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Metsa küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Mõisaküla

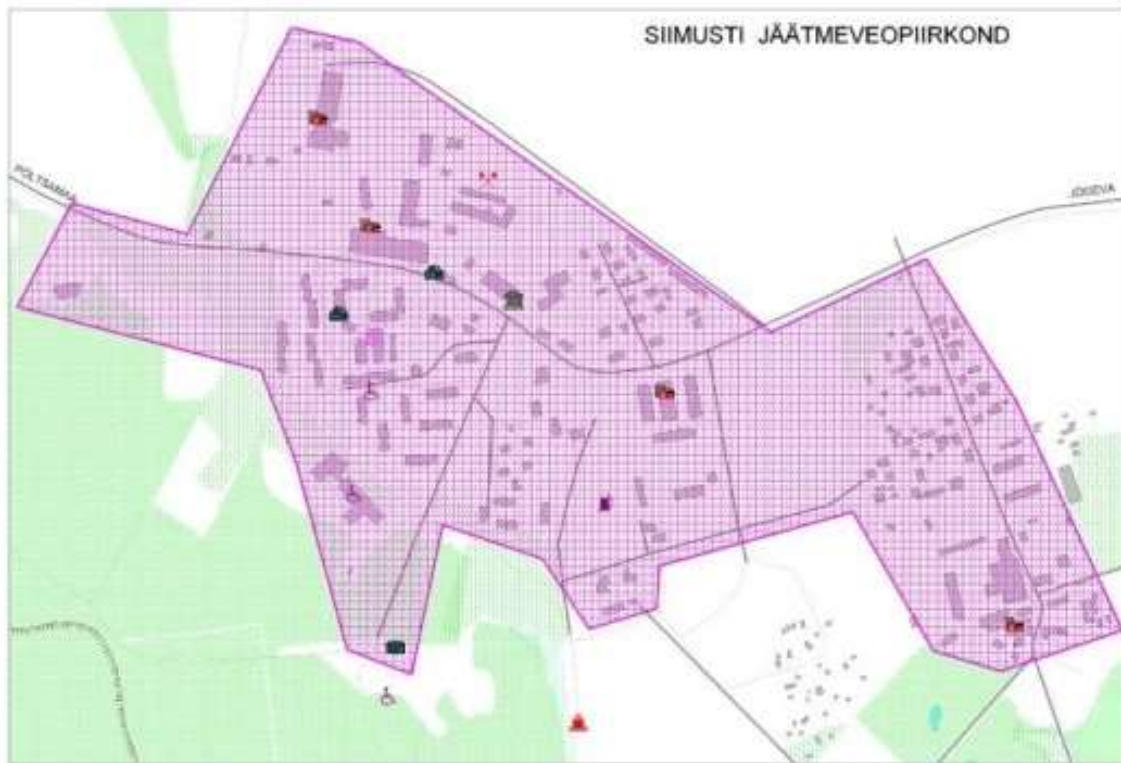
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Painküla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Pakaste küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Siimusti alevik

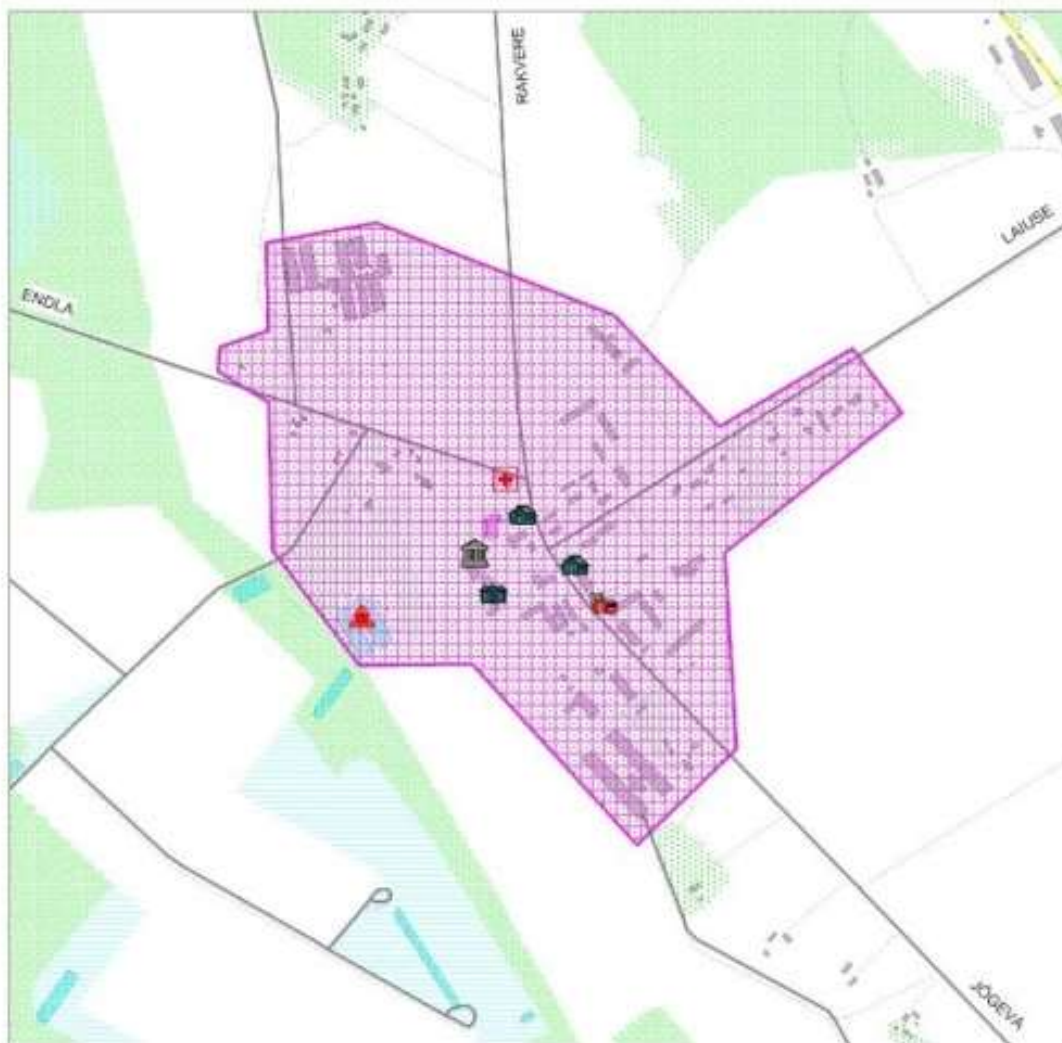

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Tooma küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Vaimastvere küla

VAIMASTVERE JÄÄTMEVEOPIIRKOND

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Võikvere küla

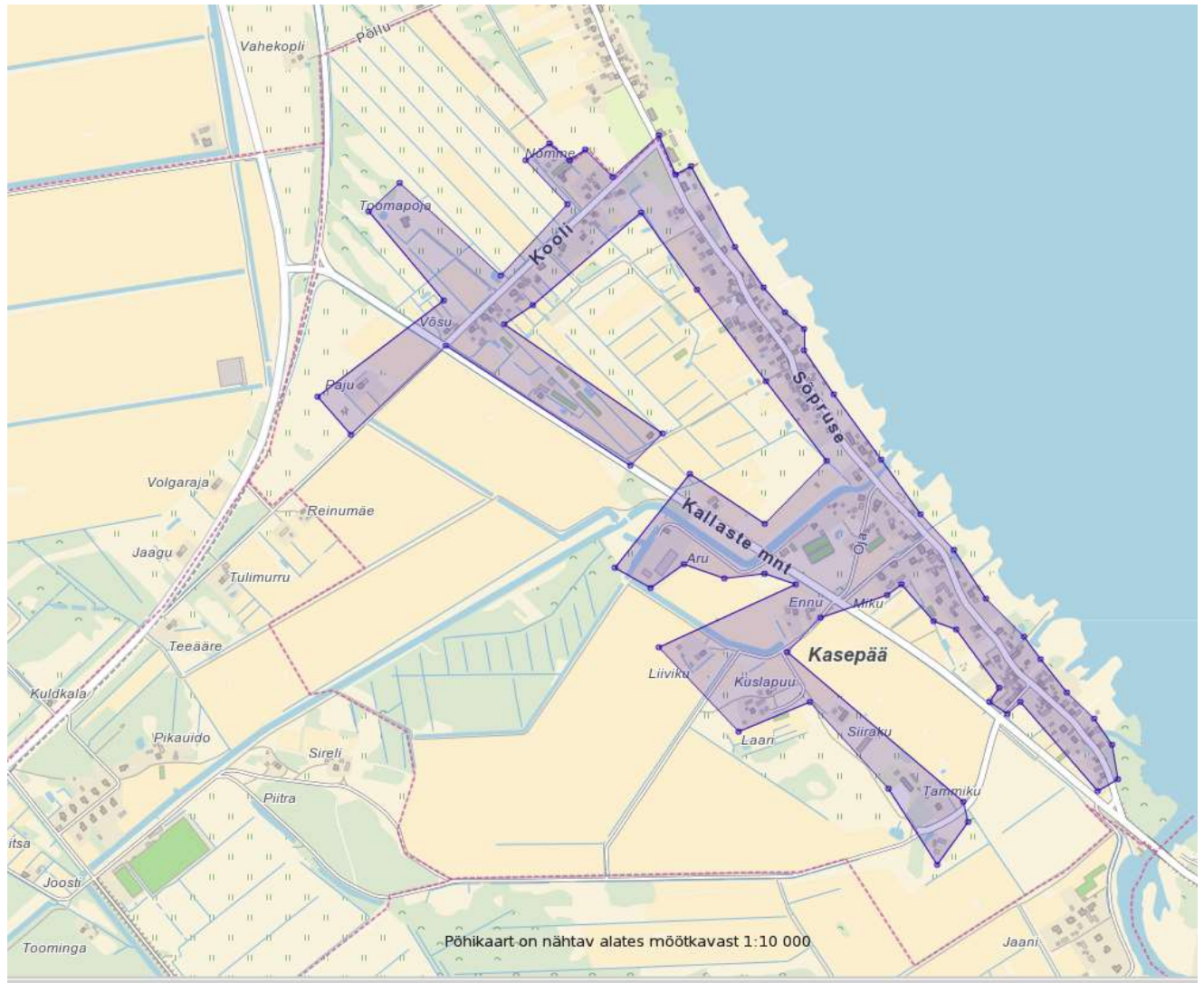
Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Vägeva küla

Jõgeva valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Õuna küla

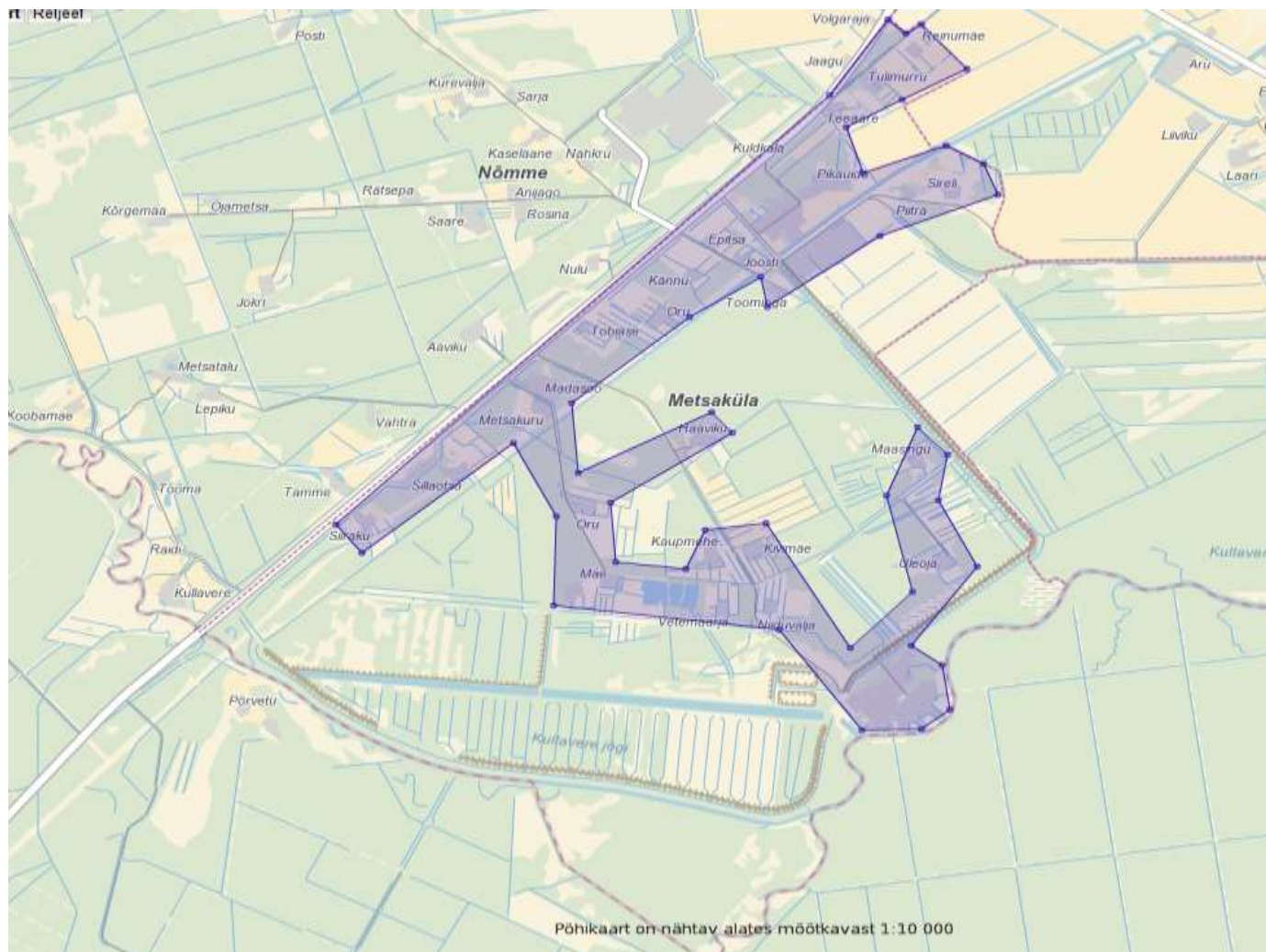
Mustvee valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Kasepää küla

Mustvee valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Kükita küla

Mustvee valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Metsaküla

Mustvee valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Nõmme küla

Mustvee valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Omedu küla

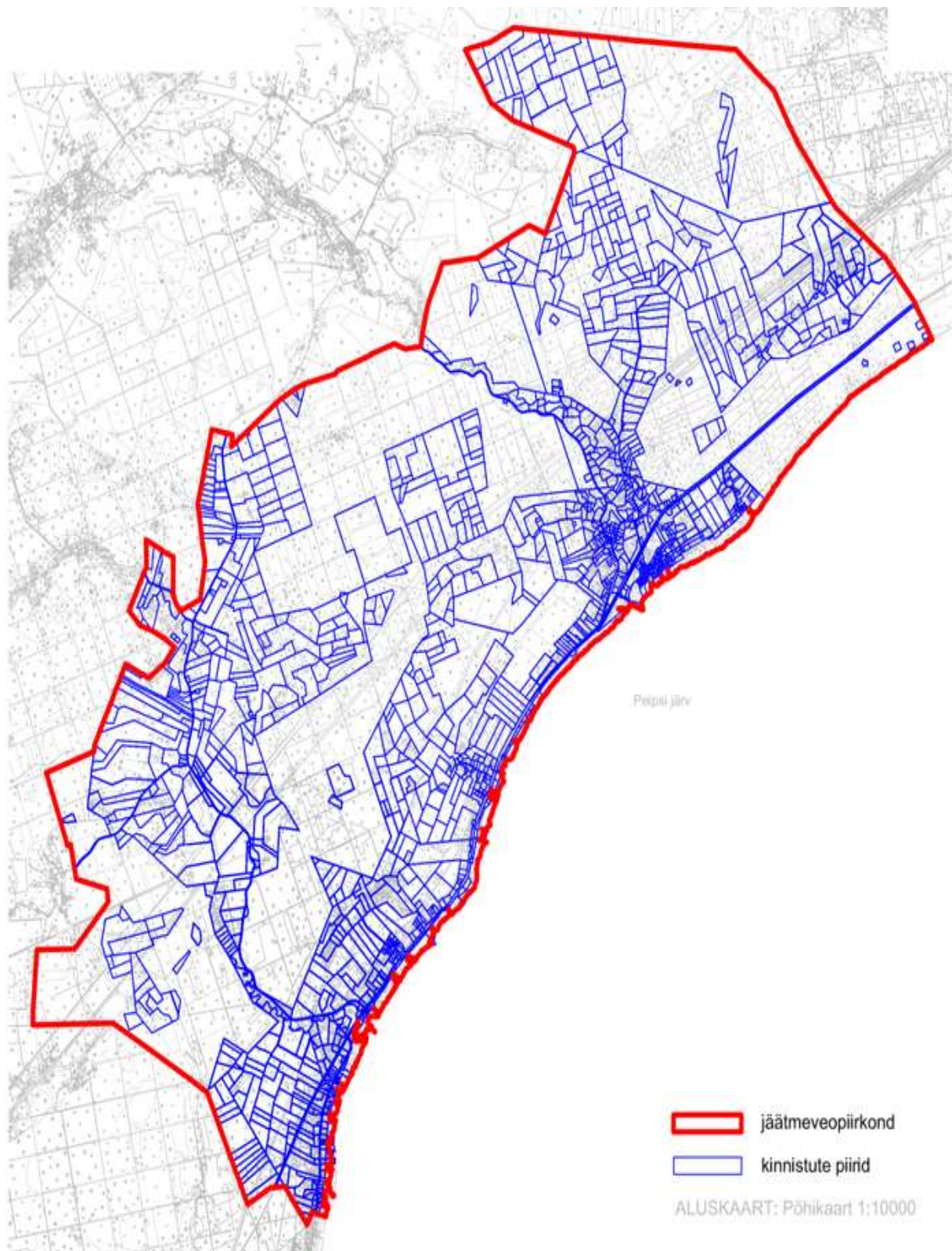
Mustvee valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Raja küla

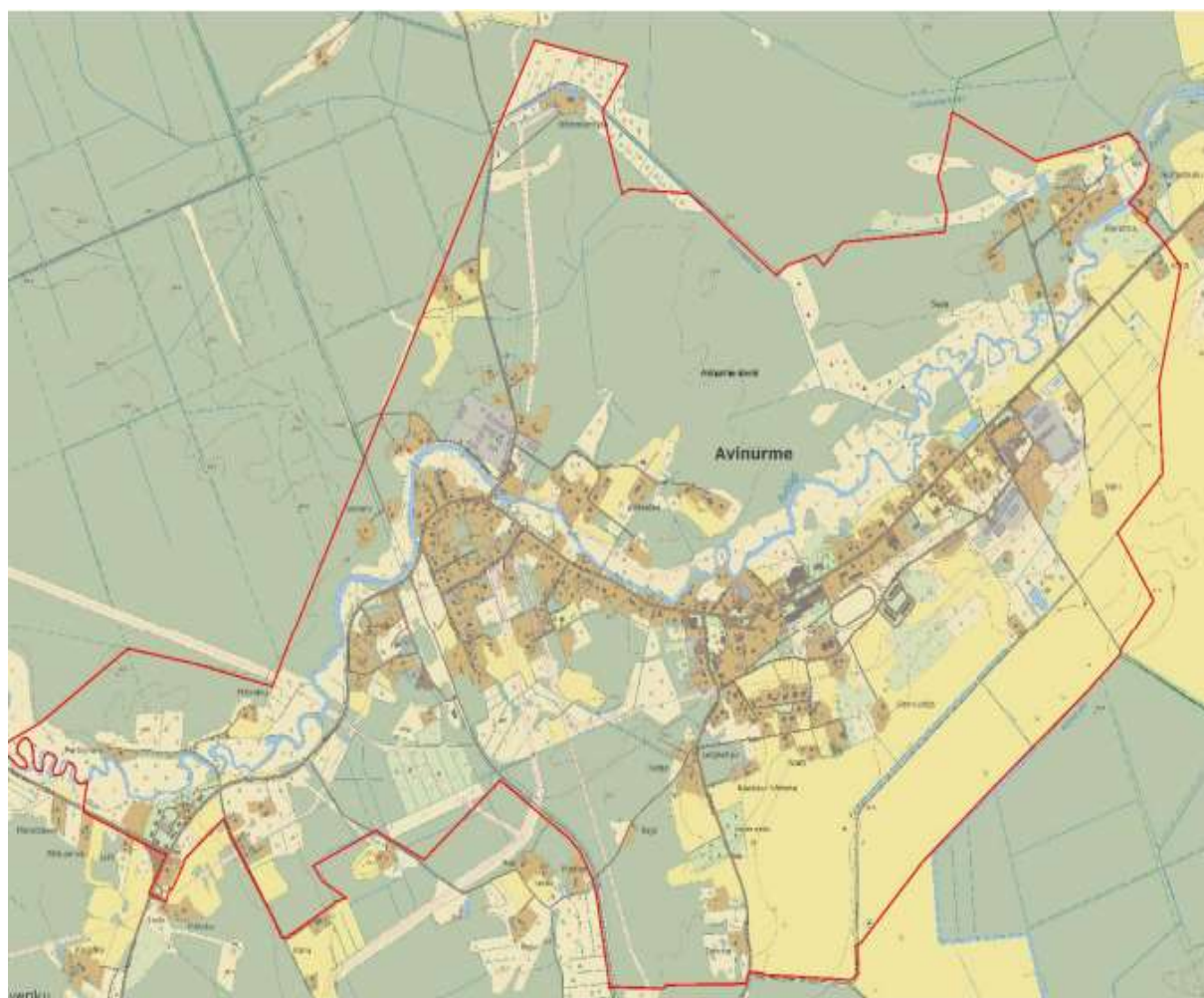
Mustvee valla korraldatud jäätmeveo piirkond – Tiheda küla

Mustvee valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Lohusuu piirkond

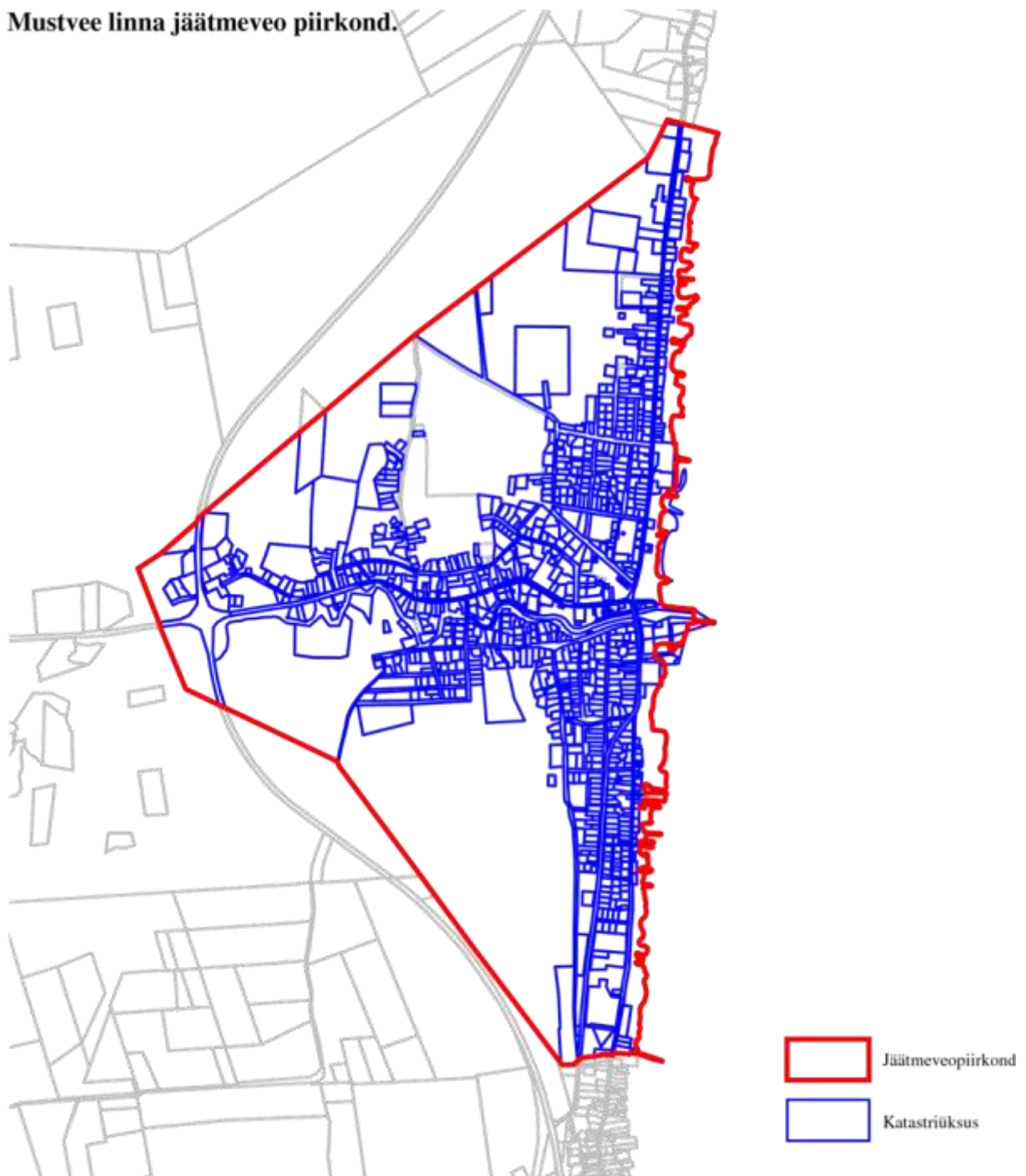

Mustvee valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Avinurme piirkond

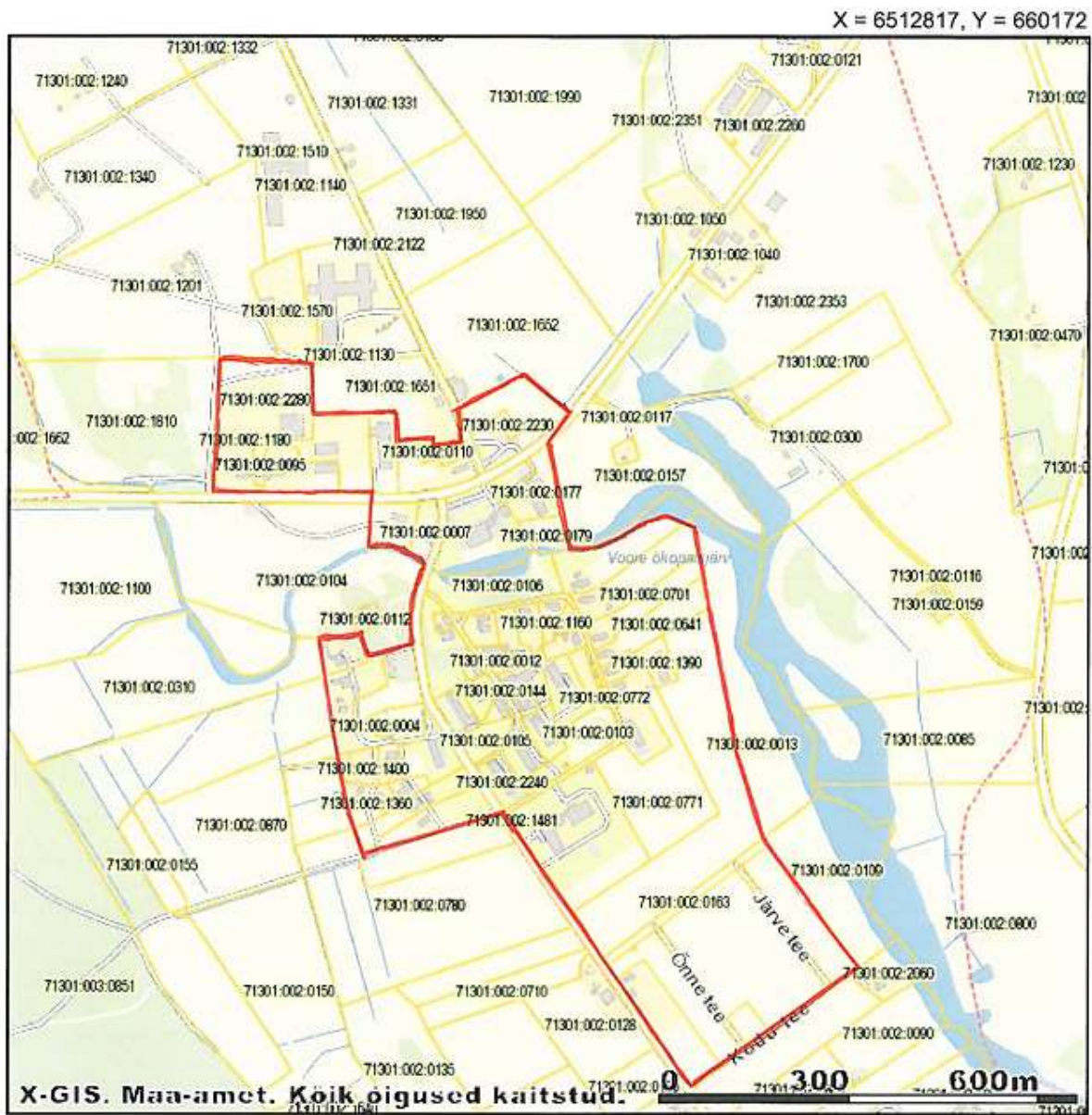

Mustvee valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Mustvee linn

Mustvee linna jäätmeveo piirkond.

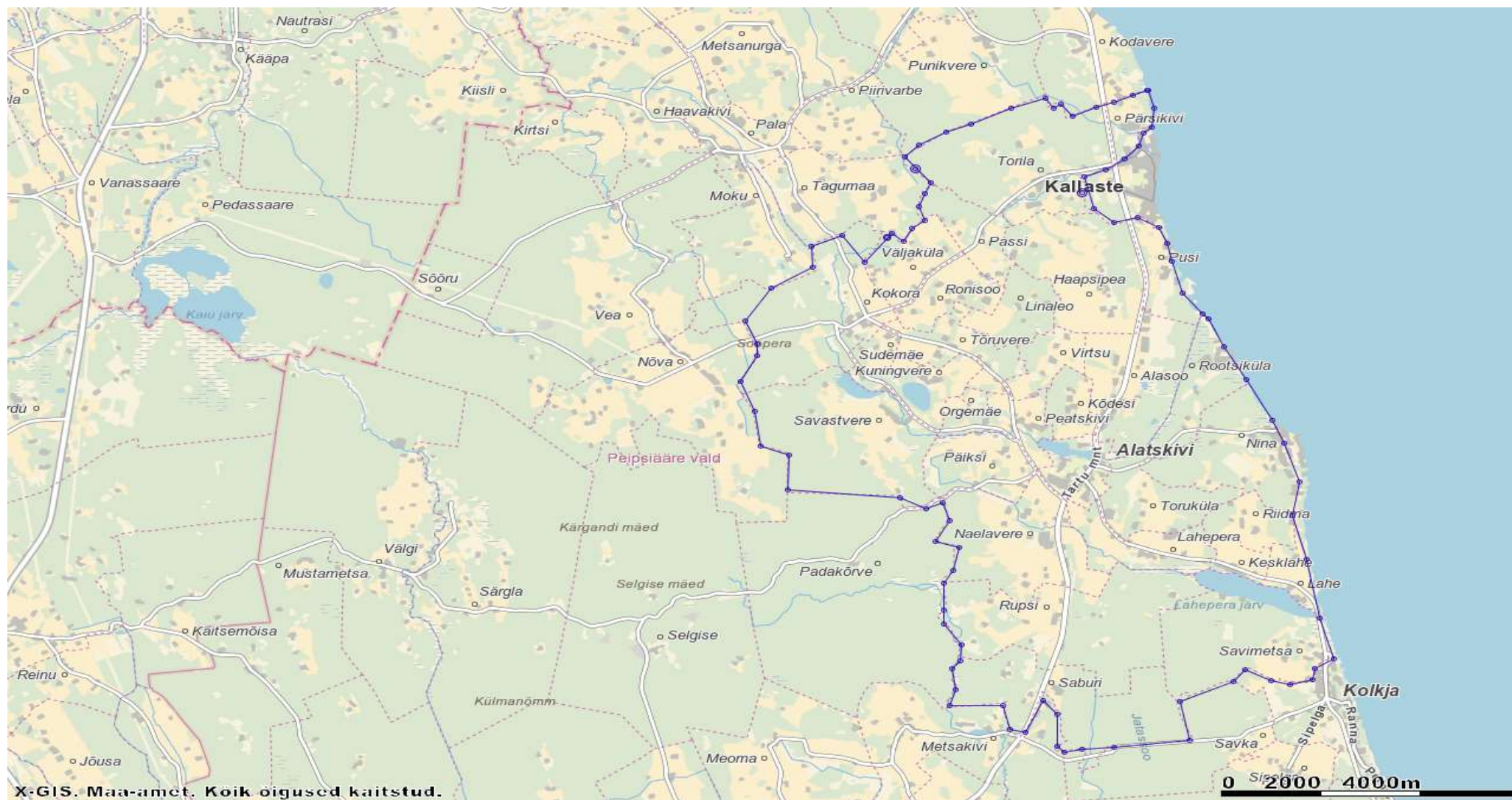
Mustvee valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Voore küla

X = 6511116, Y = 658471

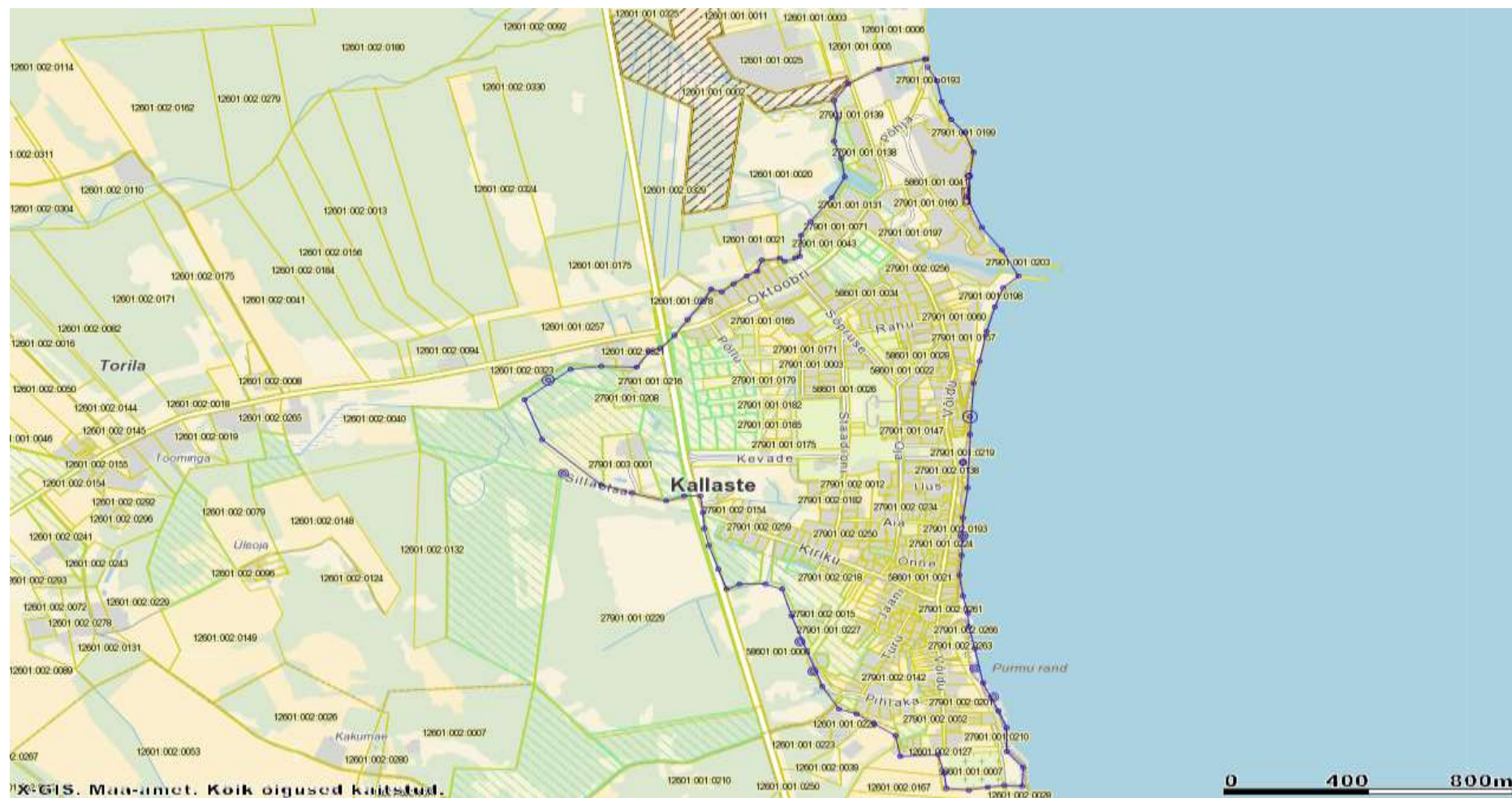
M 1:10000

Peipsiääre valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Alatskivi piirkond

Korraldatud jäätmeveost vabastatud Orgemäe, Linaleo ja Padakõrve küla.

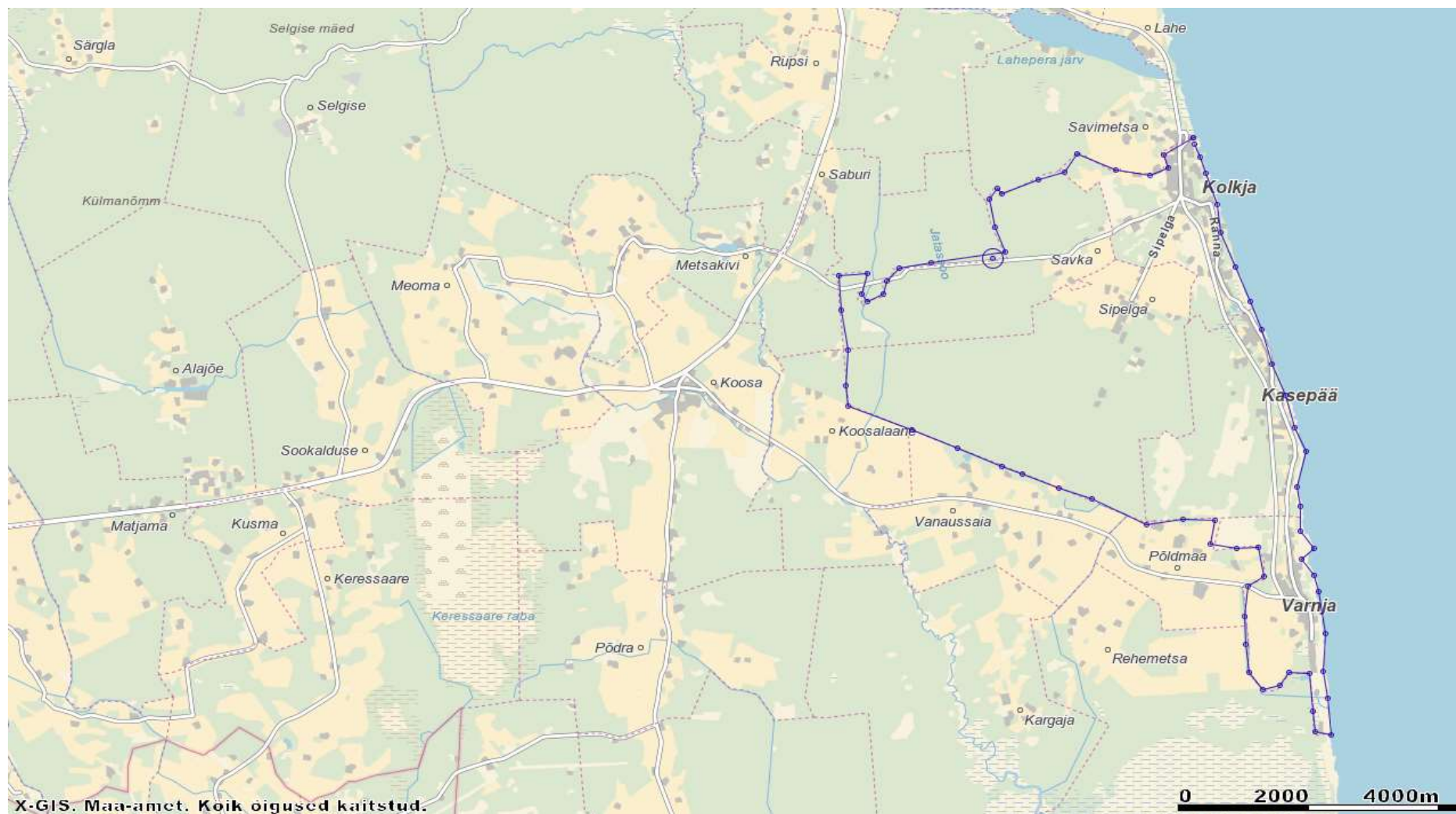
Peipsiääre valla korraldatud jäätmeveo piirkond - Kallaste piirkond

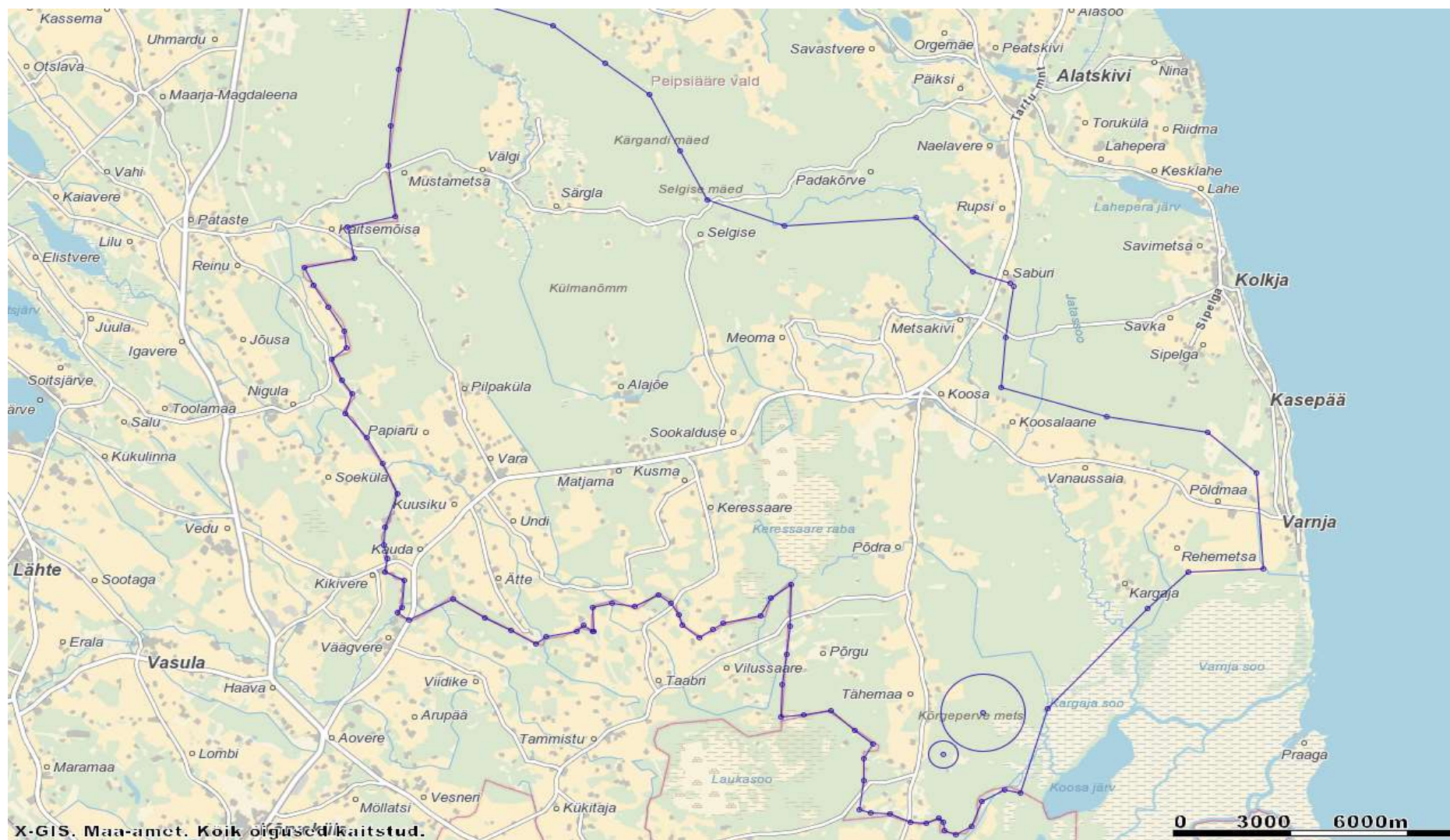
Peipsiääre korraldatud jäätmeveo piirkond – Pala piirkond

Peipsiääre korraldatud jäätmeveo piirkond - Peipsiääre piirkond (Kolkja, Kasepää, Varnja, Savka, Sipelga)

Peipsiääre korraldatud jäätmeveo piirkond - Vara piirkond

Lisa 2. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade olmejäätmetest on liigiti kogutud (%) aastatel 2013-2016

Tabel 1. Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade olmejäätmetest on liigiti kogutud (%) aastatel 2013-2016

	Jäätmeliik	Kogus, tonni aastas							
		2013	Jäätmete nimetuse kaupa osakaal (%) olmejäätmetes	2014	Jäätmete nimetuse kaupa osakaal (%) olmejäätmetes	2015	Jäätmete nimetuse kaupa osakaal (%) olmejäätmetes	2016	Jäätmete nimetuse kaupa osakaal (%) olmejäätmetes
Jäätmekavaga hõlmatud kohalikud omavalitsused	Olmejäätmed	4668,73		6003,407		5174,559		5330,541	
	<i>sh prügi (segaolmejäätmed)</i>	4046,69		3814,881		3907,754		4062,34	
	<i>sh biolagunevad jäätmed ja biolagundatavad köögi- ja sööklajajäätmed</i>	270,80	16,53820481	328,854	9,874780834	277,52	11,37984752	181,09	7,669330682
	<i>sh suurjäätmed</i>	30,13	1,840482555	21,345	0,640944604	30,99	1,270760574	49,4	2,092136151
	<i>sh vanapaber ja kartong</i>	41,87	2,557511645	76,208	2,288362914	59,825	2,453154287	45,388	1,922224203
	<i>sh plastid</i>	2,07	0,126721349	9,42	0,282862411	14,628	0,599828515	4,588	0,194306086
	<i>sh metallid</i>	230,53	14,07907779	1679,586	50,43436796	831,252	34,08590735	891,332	37,74874292
	<i>sh ohtlikud jäätmed</i>	33,44	2,042748149	36,622	1,099680173	28,022	1,149056238	67,875	2,874569662
	<i>sh klaas</i>	0	0	0	0	0	0	1,492	0,063187594
	<i>sh muud olmejäätmed</i>	2,05	0,125194586	4,599	0,138098114	13,05	0,535121829	2,112	0,089445173
	<i>sh elektri- ja elektroonikaseadmed</i>	10,479	0,639958081	29,837	0,895941165	13,31	0,54578326	24,866	1,053098331
	Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal, %	28,80415299		46,59519		38,43701		36,75844	

Lisa 3. Maastikupilti kahjustav ja kasutusest väljas olevad hooned

Jõgeva vald				
Ehitise nimetus	Ehitise asukoht (kinnistu reg.nr)	Omandivorm	Kirjeldus	Märkused
Vaimastvere keskus 6 elamu	Vaimastvere 6 24801:002:1300 (12 krt. elamu)	era	ühiskasutuses olnud, kasutusest väljalangenud, varisemisohtlik, katkiste akendega	
Vaimastvere 4 elamu	Vaimastvere 4 24801:002:0096 (8-krt. elamu)	era	Lagunenud, ilma akendeta ja usteta	
Vaimastvere laut ja kelder	Keldri 24801:002:0111	era	Hoone ilma uste ja akendeta, lagunenud	
Endine Vägeva koolihoone	Vägeva kool 24801:001:0170	era	Lagunenud, ilma uste ja akendeta	
Kärde endine lüpsilaut	Maalmani 24801:001:0117	era	Maakivist hoone muinsuskaitse all. Endine lüpsilaut lagunenud. Ilma katusetä.	
SAI endine kontor Kärdes	Rukkilille 24801:001:1340	era	Hoone lagunenud- uksed, aknad ja katus katki	
Siimusti alevikus lõpuni ehitamata alajaama hoone		omanikuta	Hoone laguneb on varisemisohtlik, asub Kiigemetsa koolimaja juures	
Siimusti aleviku endine klubihoone	Kaave tee 8 24802:007:0026	era	Lagunenud ja põlenud	
AS Sordikomi vana katlamaja	Seemne tn 10 24802:005:0193	era	Hoone lagunenud, ilma uste ja akendeta, ümbrus räämas	
Endine Võidu osakonna töökoda	Garaažide 24802:005:0008	era	Korduvalt tehtud ettekirjutusi Tulemusi vähe	
Kuremaa sigala ja sõnnikuhoidla	Sigala 24805:001:0213 Hoidla 24805:001:0214	era	Sõnnikuhoidla varisemisohtlik ja reostab keskkonda. Sigala ilma uste ja akendeta (teha ettepanek lammutamiseks)	
Saksamaa veiselaudad	Reformimata maa	era		

Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ühine jäätmekava 2018-2023

Laiusevälja küla	Mihkli 24804:001:0153	era	Vähesel määral heakorrastatud, kuid kasutamiskõlbmatu	UNICOM OÜ, märgukirja alusel tagada heakord 31.03.2018
Mõra varemed	Heinaseemne 24804:001:2310	era	Elumaja varemetes, kõrvalhoone korras	
	Heina 24804:001:1951	era	Põlengus kannatada saanud elumaja	
Laiuse pooleliolev elamu Põllu tn.	reformimata maa	era	Pooleli kahekorruseline elumaja	
Kärde vasika- ja noorkarja laudad	Rebase 24801:001:0133 , Vaderi 24801:001:0134	era	Lagunenud, ilma katuse, uste ja akendeta	
Rohe küla laut	Silla 24801:003:0152	era	Lagunenud, ilma katuse	
Selli külas asuv laut	Uus-Märdi 24801:001:1741	era	Katus osaliselt sisse langenud	
Jõgeva aleviku klubihoone	Seemne tn 2	munitsipaal	Katus osaliselt sisse langenud, laed sisse langenud	
Kuremaa ühiselamu	Soomevere tee 2	era	Lagunenud. Ilma katuse, uste ja akendeta	
elamu Suur 21	Palamuse alevik	era	Lagunenud ja põlenud	omanik elab Kilingi Nõmmes
Endine lüksifarm	Varbevere küla	era	Lagunenud, ohtlik	Palamuse-Voore maantee ääres
Endine lüksifarm	Eerikvere küla	era	Lagunenud, ohtlik	Palamuse-Saare maantee ääres. Tehtud märgukiri, lammutatakse 01.06 2018
Küün	Eerikvere küla	munitsipaal	Lagunemas	lagunenud lüksifarmi taga
Sigala	Pikkjärve küla	era	Lagunemas	
Vilka taluhooned	Vaidavere küla	munitsipaal	Lagunenud hooned	
Vilka taluhooned	Vaidavere küla	era	Hooned lammutatud	krunt vajab koristamist
Karjafarm	Raadivere küla	era	Lagunemas	
Karjafarm, hobusetall	Ehavere küla	era	Katus sisse vajunud, maakivist hoone	Koostatud märgukiri, kasutusest väljalangenud hoone lõplikult lammutada. Tähtaeg 01.06.2018
Sigalakompleks	Torma alevik	era	katus osaliselt sisse langenud	13168 Ulvi-Lilastvere- Torma riigitee ääres, 81003:002:1940
End. sidehoone	Torma alevik	vald/vallasasi	katus sisse langenud	Pargi tänav

Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ühine jäätmekava 2018-2023

Autogaraaž	Torma alevik	era/vallasasi	katus sisse langenud	Pargi tänav, muinsuskaitse
Garaažiboksid	Torma alevik	era/vallasasi	katus sisse langenud	
Pesuköök-kuur (end saun)	Torma alevik	vald/vallasasi	katus sisse langenud	
Ait (end tapamaja)	Torma alevik	vald/vallasasi	aknad, ukсед eest ära	
Kõrvalhoone/la du	Torma alevik	vallasasi	hoone lagunened	Pargi tänav, muinsuskaitse
Elamu ja kõrvalhoone	Vanamõisa küla	era/vallasasi	hooned lagunened	14112 Saare-Torma riigitee ääres
Masinate hoiuruum	Vanamõisa küla	era/vallasasi	hoone katus sisse langenud	14112 Saare-Torma riigitee ääres
kõrvalhoone	Vanamõisa küla	era	hoone katus sisse langenud	Kõstri vallatee ääres, 81003:002:0130
Elamu ja kõrvalhoone	Liikatku küla	era/vallasasi	hooned lagunened	Liikatku vallatee ääres
Elamu	Liikatku küla	era	hoone katus sisse langenud	Liikatku-Härjaoja vallatee ääres, 81002:002:0350
Elamu ja kõrvalhoone	Liikatku küla	era	varemed, hooned lagunened	Liikatku-Härjaoja vallatee ääres, 81003:002:0112
Endine noorloomalaut	Lilastvere küla	era	hoone lagunened, ümbrus räämas	13168 Ulvi-Lilastvere-Torma riigitee ääres, 81003:001:0003
Elamu	Näduvere küla	era	katus sisse langenud, ümbrus räämas	13168 Ulvi-Lilastvere-Torma riigitee ääres, 81003:001:1660
End laut/saekaater	Võtikvere küla	era	katus sisse langenud, ümbrus räämas	Teelahkme-Võtikvere vallatee ääres, 81003:003:1050
Elamu, kelder	Võidivere küla	era/vallasasi	aknad, ukсед eest ära, ümbrus räämas	36 Jõgeva-Mustvee riigitee ääres
End kuivati	Vaiatu küla	peremehetu	katus sisse langenud	36 Jõgeva-Mustvee riigitee ääres
Elamu	Vaiatu küla	era/vallasasi	katus sisse langenud	14118 Vaiatu-Mälaja riigitee ääres
Elamu	Tõikvere küla	era/vallasasi	aknad, ukсед eest ära, ümbrus räämas	14160 Vaiatu-Tõikvere riigitee ääres
Elamu ja kõrvalhoone	Rääbise küla	era	hooned lagunened, ümbrus räämas	14117 Torma-Kivijärve riigitee ääres, 81002:002:0051
Vana kontorihoone	Rääbise küla	peremehetu	katus sisse langenud, aknad, ukсед eest ära	14117 Torma-Kivijärve riigitee ääres
Elamu ja kõrvalhoone	Kantküla	era	hooned lagunened, ümbrus räämas	14121 Kantküla-Sadala riigitee ääres, 81001:003:0061 Koostatud märgukiri korrastada kinnistu 01.06.2018

Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ühine jäätmekava 2018-2023

Kõrvalhoone	Kantküla	era/ühisomand	hoone lagunenud	14122 Kantküla-Räabise tee ääres, 81001:003:0173 Naabriga läbirääkides, annab nõusoleku katuseosa lammutamiseks.
Kõrvalhoone	Kantküla	era/ühisomand	hoone lagunenud	14122 Kantküla-Räabise tee ääres, 81001:001:0374 E-posti teel kokkulepe, lammutab lagunenud katuseosa mai - juunis 2018
Elamu ja kõrvalhoone	Ookatku küla	era/vallasasi	hooned lagunenud, ümbrus räämas	17192 Simuna-Vaiatu riigitee ääres
Elamu-laut-kuur	Sadala alevik	era/vallasasi	hoone lagunenud, ümbrus räämas	Kooli tn 2 ja Kooli tn 4 vahel
End internaadihoone	Sadala alevik	era	aknad, uksed eest ära, ümbrus räämas	14120 Näduvere-Sadala riigitee ääres, 81001:003:0081
Maakivist hooned	Leedi küla	era/vallasasi	hooned lagunenud, ümbrus räämas	
Elamu ja kõrvalhoone	Leedi küla	era/vallasasi	hooned lagunenud, ümbrus räämas	14127 Kodismaa-Leedi-Reastvere riigitee ääres
Elamu ja kõrvalhoone	Tuimõisa küla	era	hooned lagunenud, ümbrus räämas	14126 Sadala-Tuimõisa riigitee, 81001:002:0165, 81001:002:0166
Elamud 1 ja 2 (end korterelamud)	Tähkvere küla	peremehetu	hooned lagunenud, ümbrus räämas	
Katlamaja koos korstnaga	Saduküla Mõisavahe tee 8	Vasker KVH OÜ	ümbrus koristamata, uksed lahtised, aknad katki, korsten on varisemisohhtlik	611:002:0210 Koostatud märgukiri lammutada või renoveerida katlamaja koos korstnaga. Tähtaeg 01.06.2018
Kõrvalhooned	Saduküla Mõisavahe tee 34	Halvagen OÜ 2040924-1 Soome	ümbrus koristamata, aknad katki, hooned lagunenud	61101:002:0091 Koostatud märgukiri korrastada kinnistu, hooned lammutada või renoveerida 01.07.2018
Endine sööklahoone	Saduküla Mõisavahe tee 14	Jõgeva vald	hoone lagunenud, aknad ja uksed puuduvad, hoonesse on viidud erinevat prahti	61101:002:0079 Ivo Ploom
Endine	Jõgeva linna,	Kaitseliidu	hoone on 3-	24901:001:0180,sihtot

Kaitseliidu laohoone	Aia 38	omandis	korruseline amortiseerunud laohoone	starve on riigikaitsemaa
Mustvee vald				
Ehitise nimetus	Ehitise asukoht (kinnistu reg.nr)	Omandivorm	Kirjeldus	Märkused
Viru laut	Odivere küla	era	Kattus lagunenud, kohati sisse kukkunud	
Pällu laut	Pällu küla	era	Varemed, osaliselt müürid püsti	
Kose ladu	Koseveski küla	era	Puitehitis, laguneb	
Loovere laut	Veia küla	era	Kattus lagunenud, kohati sisse kukkunud	
Laut	Jaama küla	era	Katus lagunemas	
Astri KÜ elumaja	Kääpa	era	Kattus lagunenud, kohati sisse kukkunud	
Näksi KÜ	Nautrasi küla	era	varemed, osaliselt seinad püsti	
Sigala	Jaama küla	era	Varemed, osaliselt müürid püsti	
laut	Tuulavere küla	era	Varemed, osaliselt müürid püsti	
Abro kü, endine kauplus	Vassevere küla	era	Puitehitis, laguneb	
Halliku noorkarjalaut	Halliku küla	era	Kattus lagunenud	
Kose puidutöökoda	Koseveski küla	era	Katus lagunemas	
Väetishoidla	Sirguvere	era	Kattus lagunenud	
Pärnu kuivati	Nautrasi küla	era	kokku varisenud	
Endine leivatehas	Kooli tn 2	era	Lagunenud, ilma akende ja usteta, katus lagunenud	
Endine pood	Tartu tn 16	era	Lagunenud, ilma akende ja usteta	
Endine haiglahoone	Kivi tn 1	munitsipaal	Lagunenud, ilma akende ja usteta, katus lagunenud	
Elumaja	Tartu tn 36	era	Lagunenud, aknad katki ja osaliselt kinni löödud, katus lagunenud	
Endine politseihoone	Tartu tn 47	era	Lagunenud, aknad katki, katus ning	

Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ühine jäätmekava 2018-2023

			piirdeaed lagunenud	
Elumaja	Tähe tn 18	era	Lagunenud hoone	
Elumaja	Ehitajate tee 2	era	Lagunenud, aknad ja ukseid puuduvad	
Elumaja	Narva tn 48	era	Lagunenud, ilma akende ja usteta, katus lagunenud	
Elumaja	Tähe tn 4	munitsipaal	Lagunenud, aknad katki, katus lagunenud	
Vadi laut	Vadi küla	era	katus kokku varisenud, müürid püsti	Vadi lauda 16401:003:0325
Kõrvemetsa laut	Kõrvemetsa küla	era	osaliselt kokku varisenud	Farmi 16402:003:0224, maa erastamata
Ulvi III korterelamu	Ulvi küla	Avinurme vald, reformimata maal	katus lagunenud	Avinurme vald, korterite omanikud
Ulvi sigala	Ulvi küla	era	lagunenud katus, aknad, seinad	Hanningu 16402:003:0307
Ulvi sigala	Ulvi küla	era	lagunenud katus, aknad, seinad	Puki 16402:003:0239
Ulvi sigala	Ulvi küla	era	lagunenud katus, aknad, seinad	reformimata maal
Individuaallaut	Avinurme alevik	Avinurme valla	lagunenud, kasutusest väljas	Avinurme vald, reformimata maal
Ehitise nimetus	Ehitise asukoht (kinnistu reg.nr)	Omandivorm	Kirjeldus	Märkused
Tammispää lehmalaud	Uuetoomara 42002:002:0112	eraomand	lagunenud hoone	
Lohusuu kultuurimaja	Avinurme tee 40 // 42 42001:001:0431	munitsipaalomand	lagunenud hoone	
Kalma kolhoosi töökoda	Töökoja 42002:001:0323	eraomand	lagunenud hoone	
Piilsi raudteejaam	Piilsi küla	munitsipaal- ja eraomand	lagunenud hoone	vallasasi
Ehitise nimetus	Ehitise asukoht	Omandivorm	Kirjeldus	Märkused
Kirovi nim. näidiskalurikolhoosi	Valgumarja (65701:002:0240), Metsaküla	eraomandis	Tingituna kolhoosi likvideerimisest ning tõenäoliselt ka	

kalakasvatuse tootmishalduskeskus			ebaõnnestunud kohavalikust on Omedu-äärne keskus mahajäetud ning lagunemas, meenutades mingit postapokalüptilist varemeteparki, millesarnast teist Eestis ei leidu.	
Kirovi nim. näidiskalurikolhoosi kalakasvatuse tootmishalduskeskus	Valgumarja (65701:002:0240), Metsaküla	eraomandis	Tingituna kolhoosi likvideerimisest ning tõenäoliselt ka ebaõnnestunud kohavalikust on Omedu-äärne keskus mahajäetud ning lagunemas, meenutades mingit postapokalüptilist varemeteparki, millesarnast teist Eestis ei leidu.	
Elumaja	Kalda tn 115 65701:001:0432	eraomandis	Katus lagunenud	
Puitehitis	Sõpruse tn 173	eraomandis	lagunenud hoone	
Puitehitis	Sõpruse tn 120a 65701:002:1572	eraomandis	lagunenud hoone	
Elumaja	Sõpruse tn 169 65701:002:1681	eraomandis	lagunenud hoone	
Peipsiääre vald				
Ehitise nimetus	Ehitise asukoht (kinnistu reg.nr)	Omandivorm	Kirjeldus	Märkused
Karjalaut	Lauda 12601:003:0208	Era	lagunenud karjalaut	
Karjalaut	Euroopa 12601:003:0161	Era	lagunenud karjalaut	
Karjalaut	Karjalauda 12601:003:0047	Era	lagunenud karjalaut	
Karjalaut	Löövi 12601:005:0055	Era	lagunenud karjalaut	

Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ühine jäätmekava 2018-2023

Karjalaut	Junnika 12601:005:005 7	Era	lagunenud karjalaut	
Masuudihoidla	Hooldekodu 12601:004:003 3	Era	vana sovhoosiaegne katlamaja kompleks	
Karjalaut	Keskmaa 12601:004:010 3	Era	lagunenud karjalaut	
Klaas- kasvuhoone	Wanamõisa 12601:004:011 0	Era	sovhoosiaegne klaaskasvuhoone	klaasid purunenud
Viljakuivati	Wanamõisa 12601:004:011 0	era	sovhoosiaegne viljakuivati	suur hoonete kompleks, katus kohati sisse langenud
Masuudihoidla	Kooli tn 1 12601:001:009 2	munitsipaalom and	masuudihoidla kooli juures	Esitatud KIK-i projekt
Garaažide kompleks	Alatskivi loss 12601:004:028 0	munitsipaalom and	garaažide kompleks	mitu hoonet, katused kohati sissekukkunud
Sigala	Silvia 12601:002:006 2	era	sovhoosiaegne sigala	katus sissekukkunud
Sigala	Mõisa 12601:003:023 9	era	sovhoosiaegne sigala	Telliskivihoone, katus sissekukkunud
Sigala	Reformimata riigimaa EMAK 8329	reformimata riigimaa	sovhoosiaegsed sigalad	Lagenenud 3 hoonet
Elamu	Turu tn.17	vallasomand	osaliselt lagunenud puitelamu	
Kontor	Võidu nt 132	era	osaliselt lagunenud kontorihoonet	27901:001:0139
Tööstushoone	Tööstuse tn 3	era	osaliselt lagunenud tööstushoone	27901:001:0026
2 laohoonet	Tööstuse tn 6	era	osaliselt lagunenud laohooned	27901:001:0027
Tööstushooned	Tööstuse tn 10	era	lagunenud tööstushoonete kompleks	27901:001:0096
Külalistemaja	Sõpruse tn 7	era	3-korruseline pooleliolev paneelhitis	27901:001:0038
Elamu	Jaani tn 16	era	osaliselt lagunenud puitelamu	27901:002:0192
Elamu	Kiriku tn 12	munitsipaal	osaliselt lagunenud puitelamu	27901:002:0268
Hoidla	Koosa küla	munitsipaal	lagunenud, ohtlik	Õuetaguse, 86102:001:0295
Ait-kuivati	Koosa küla	era	põlenud, lagunenud,	Oskuri,

Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ühine jäätmekava 2018-2023

			ohtlik	86102:001:0037
Varjualune	Põdra küla	munitsipaal	lagunenud, ohtlik	Luha, 86102:001:0219
Endine laut	Vanaussaia küla	era	osaliselt kokku varisenud	Kõnnu farm, 86102:002:0058
Endine laut	Tähemaa	era	lagunenud	Lepanõlva, 86102:003:0053
Endine side kontor	Tähemaa	era	põlenud	Lauri-Rattasepa, 86102:003:0132
Kiirkuivati ja vana sigala	Pala küla	era		
Laut	Kadrina küla	era	Ranmani kinnistu	57601:002:1800
Punikvere laut	Punikvere küla	era	Lepa kinnistu	57601:002:0206
Sigala	Ranna küla	era	Tommi	57601:001:1190
Laut	Lümati küla	era	Feliksi	57601:002:0083
Sigala	Nõva küla	era	Ollu	57601:001:0109
Sigala	Lustmetsa	era	Lustmetsa	57602:002:1440
Tootmishoone	Varnja alevik	era		õigeusu kiriku kõrval silikaathoone, katus lagunenud

Lisa 4. Jäätmekava koostölastamisega seotud dokumendid

KESKKONNAAMET

Triin Pärsim
Mittetulundusühing Ida-Eesti
Jäätmehoolduskeskus
iejhk@hotmail.ee

Teie 02.05.2018 nr 8

Meie 22.05.2018 nr 8-2/18/6748-2

**Arvamus Jõgeva-, Mustvee- ja Peipsiääre
valdade ühise jäätmekava 2018 – 2023
eelno kohta**

Austatud Triin Pärsim

Esitasite 02.05.2018 kirjaga nr 8 vastavalt *jäätmeseaduse* (edaspidi *JäätS*) § 55 Keskkonnaametile (edaspidi *KeA*) arvamus avaldamiseks „Jõgeva-, Mustvee- ja Peipsiääre valdade ühise jäätmekava 2018 – 2023“ eelno (edaspidi *Jäätmekava eelno*). Dokument on registreeritud KeA dokumendihaldussüsteemis 02.05.2018 numbriga 8-2/18/6748.

KeA tutvus Jäätmekava eelnoga ning avaldab arvamust lähtuvalt JäätS § 39 lg-st 3 ja § 42 lg-st 2.

KeA on arvamusel, et

1) Jäätmekava eelno peatükis 5.6 kajastatud biolagunevate jäätmete käitluse kogemust aluseks (Jõgeva linnas kogutakse korraldatud jäätmeveo raames ning hajaasustus piirkonnas propageeritakse kohapealset kompostimist) võttes tuleb ka peatükis 10.5 kajastada biolagunevate jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamis eesmärgid koos tähtaegadega;

2) ning seejärel eelno vastab JäätS § 39 lg 3 ja § 42 lg 2 nõuetele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Reet Siilaberg
juhataja
jäätmebüroo

Tea Pärnik 56950192
tea.parnik@keskkonnaamet.ee

Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee /
www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Lisa 5. Jäätmekava avalikustamine

Jäätmeseaduse § 56 lg 4 kohaselt ei pea korraldama avalikku istungit, kui avaliku väljapaneku kestel ei esitatud ühtegi ettepanekut või vastuväidet.

Jäätmeseaduse § 58 alusel teatame, et „Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valla ühine jäätmekava 2018-2023” eelnõu avalik väljapanek toimus 02.–16.07.2018.a. Jõgeva vallas (Suur 5, Jõgeva linn) ja Jõgeva valla kodulehel <http://xn--jgeva-dua.ee/uldinfo>, Mustvee vallas (Tartu 28, Mustvee) ja Mustvee valla kodulehel <http://mustveevald.kovtp.ee/> ning Peipsiääre vallas (Tartu mnt 1, Alatskivi alevik) ja Peipsiääre valla kodulehel <http://peipsivald.ee/>. Avaliku väljapaneku kestel ei esitatud ühtegi ettepanekut või vastuväidet, seetõttu ei korraldatud ka avalikku istungit, mis oli plaanis läbi viia 19.07.2018 kl 10 Peipsiääre vallas (Tartu mnt 1, Alatskivi alevik), 24.07.2018 kl 10 Jõgeva vallas (Piiri 4, Jõgeva linn) ja 31.07.2018 kl 10 Mustvee vallas (Tartu 28, Mustvee).

MTÜ Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskus